

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

On dokuzuncu İnikat

21 .XII .1956 Cuma

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	219:220	men'in, Hükümet programında yer alan	
2. — Havale edilen kâğıtlar	220	hususlardan hangilerinin tahakkuk ettiril-	
3. — Yoklama	221	diğine ve «Toplantılar ve gösteri yürüyüş-	
4. — Riyaset Divanının Heyeti Umu-		partilerin mâruz kaldıkları durum üze-	
miyeye mâruzatı	221	rinde ne düşünüldüğüne dair Başvekilden	
1. — Bursa Mebusu Müfit Erkuyun-		şifahi suali (6/275)	222
cu'nun, Türkiye Cumhuriyeti Emekli San-		2. — Tunceli Mebusu Arslan Bora'nın,	
dığı Kanununun geçici 65 nci maddesinin		Nusaybin ovasının sulanması için yapılacak	
E fıkrasının tadili hakkındaki kanun tek-		tesisata dair Dahiliye, Maliye ve Nafia	
lifinin geriverilmesine dair tavriri (2/48,	221	Vekillerinden şifahi suali (6/283)	222
4/259)		3. — Kars Mebusu Hasan Erdoğan'ın,	
2. — Diyarbakır Mebusu Halil Tur-		ilâç sıkıntısının giderilmesi hususunda ne	
gut'un, ilkokul öğretmenleriyle ilkokul öğ-		gibi tedbirler alındığına dair İktisat ve Ti-	
retmenliğinden gelip de muhtelif dereceli		icaret ve Sıhhat ve İctimai Muavenet Ve-	
okullarda ve Millî Eğitim Vekâleti teşkilâ-		killerinden şifahi suali (6/302)	222
tında çalışanların aylık dereceleri hakkın-		4. — Amasya Mebusu Kemal Eren'in,	
daki 6273 sayılı Kanunun 1 nci maddesi-		küçük sulama işleri için 1955 ve 1956 yıl-	
nin (b) fıkrasının değiştirilmesi hakkın-		ları bütçelerine konulan tahsisat ile kaç	
daki kanun teklifinin geriverilmesine dair	221	yerde ne kadar iş yapıldığına ve 1957 yılı	
tavriri (2/158, 4/260)		bütçesine konulan tahsisat miktarına dair	
3. — Denizli mebusları Baha Akşit ve		Ziraat Vekilinden şifahi suali (6/304)	222
İsmail Hadımlıoğlu'nun, Dahilî Nizamna-		5. — Müzakere edilen maddeler	222
menin 93 nci maddesinin tadiline dair		1. — Ankara Üniversitesinin 1954 büt-	
tekliflerinin geriverilmesine dair tavriri		çe yılı hesabı katisine ait mutabakat be-	
(2/348, 4/262)	221	yannamesinin sunulduğuna dair Divanı Mu-	
5. — Sualler ve cevaplar	222	hasebat Reisliği tezkeresi ile Ankara Üni-	
A — Şifahi sualler	222	versitesinin 1954 malî yılı Hesabı Katî ka-	
1. — Kastamonu Mebusu Ziya Ter-			

nunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/394, 1/517) 222:223,226, 227,239 :242

2. — Karayolları Umum Müdürlüğünün 1954 bütçe yılı hesabı katısına ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Karayolları Umum Müdürlüğünün 1954 malî yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/369, 1/485) 223

3. — Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFİMA) nın kuruluşu hakkındaki 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan Mukaveleye katılmamıza ve bu Mukavele ile eklerinin tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Münakalât encümenleri mazbataları (1/551) 223 :224,226,227,243 :246

4. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına bâzı kadroların eklenmesi hakkında kanun lâyihası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/520) 224 :225

5. — Türk - Fransız Ticaret Anlaşmasının bir sene müddetle temdidine mütâalîk mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/556) 225

6. — Türkiye ile Japonya arasındaki ticari münasebetlere mütâalîk olarak imzalanan zabıtname ile eki mektubun tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/468) 225

7. — Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki Ödeme Anlaşmasınının 30 Haziran 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle uzatılması zımında teati edilen mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/558) 225 :226

8. — Türkiye Cumhuriyeti ile Holânla Kırallığı arasında akledilen Ticaret ve Te-diye Protokolü ile eklerinin tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/461) 226

9. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Modüs Vivendi ile Ticaret Anlaşmasınının tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/460) 226 :227

10. — Avrupa Para Anlaşması ve Avrupa Para Anlaşmasınının Muvakkat Tatbik Protokolünün tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/410) 227

11. — Gelir Vergisi Kanununun 32 ve 89 ncu maddeleri hükümlerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ile Kocaeli Mebusu Ekrem Alican'ın, Gelir Vergisi Kanununun 32 ve 89 ncu maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/473, 2/285) 227

B — Tahriri sualler ve cevapları 228

1. — Malatya Mebusu Nuri Ocakcıoğlu'nun, Malatya vilâyetine bağlı bâzı kaza ve köylerin yol ve köprüleri hakkında yapılacağı evvelce bilirlen etüdlerden ne netice alındığına dair sualine Nafia Vekili Muammer Çavuşoğlu ile Dahiliye Vekâleti Vekili Hüseyin Avni Göktürk'ün tahriri cevapları (7/209) 228 :229

2. — Malatya Mebusu Nuri Ocakcıoğlu'nun, Malatya vilâyetine bağlı kaza ve nahiye yolları faaliyeti hakkında evvelce bildirilen malûmata ilâveten neler yapıldığına dair sualine Nafia Vekili Muammer Çavuşoğlu ile Dahiliye Vekâleti Vekili Hüseyin Avni Göktürk'ün tahriri cevapları (7/210) 229 :231

3. — Kars Mebusu Turgut Göle'nin, 1950 senesinden beri yıl sonları itibariyle içerde ve dışarda merhun altınların miktarına dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahriri cevabı (7/245) 231 :232

4. — Tokad Mebusu Hasan Kangal'ın, PTT İdaresinin Telefon Müdürlüklerinde operatist olarak vazife gören memurların mesai saatlerine ve fazla mesai yapanlara bir ücret verilip verilmediğine dair suali-

ne Münakalât Vekili Arif Demirer'in tahriri cevabı (7/260) 232:233

5. — Kars Mebusu Kemal Güven'in, Kars vilâyeti Iğdır kazasının sulama birinci kısım inşaatı ile Doğubayazıt, Eleşkirt ve Pasinler sulama işlerine dair sualine Nafia Vekili Etem Menleres'in tahriri cevabı (7/239) 233:236

6. — Antalya Mebusu Asım Okur'un, Antalya vilâyetinin Gazipaşa kazası çevresindeki çay ve derelerin taşmasını önlemek için ne gibi tedbirler alındığına ve Serik kazası sulama işleri etüdlerinin ikmal edilip edilmediğine dair suatine Nafia Vekili Etem Menleres'in tahriri cevabı (7/252) 236:237

1. — SABIK ZABIT HULASASI

Niğde Mebusu Hasan Hayati Ülkün'ün, ilkökul öğretmenleriyle ilkökul öğretmenliğinden gelip de muhtelif dereceli okullarda ve Millî Eğitim Vekâleti teşkilâtında çalışanların aylık dereceleri hakkındaki 6273 sayılı Kanuna ek kanun teklifi, talebi üzerine geriverildi.

Kocaeli Mebusu Ekrem Alican'ın, 5421 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 ve 89 ncu maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifinin ruznameye alınmasına dair tavrı okundu. Mezkûr kanun teklifi hakkında Bütçe Encümenince hazırlanan mazbata tab ve tevzi edilmiş bulunduğundan kanun teklifinin Cuma günkü ruznameye alınacağı Makamı Riyasetçe beyan olundu.

Ankara Mebusu Muhlis Ete'nin, memleket ölçüsünde bir mesken siyaseti takibetmek hususunda ne düşünüldüğüne dair Başvekilden olan şifahi suali, sual sahibi bu İnikadda da hazır bulunmadığından, düştü.

Kastamonu Mebusu Ziya Termen'in, Hükümet programında yer alan hususlardan hangilerinin tahakkuk ettirildiğine ve «Toplantılar ve gösteri yürüyüşleri» hakkındaki kanun muvacehesinde partilerin mâruz kaldıkları durum üzerinde ne düşünüldüğüne dair Başvekilden olan şifahi suali, sahibi hazır bulunmadığından, gelecek İnikada bırakıldı.

Bursa Mebusu İbrahim Öktem'in, Türkiye, Pakistan, ve Irak başvekilleri ile İran Hariciye Vekilinin 23 Kasım'da Bağdad'da yaptıkları toplantı neticesinde neşrettikleri müşterek tebliğin üçüncü ve dördüncü maddelerine dair

Başvekilden olan şifahi suali ile,

Kırşehir Mebusu Ahmet Bilgin'in, Süveys Kanalı harekâtı ile Bağdad görüşmelerine, İsrail ile münasebetlerimizin kesilmesi sebeplerine ve Suriye olayları hakkında ne gibi tedbirler alındığına dair Başvekil ve Hariciye Vekilinden olan şifahi suali, Başvekilin talebi üzerine bir hafta sonraya bırakıldı.

Kırşehir Mebusu Tahir Taşer'in, Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Profesör Dr. Turhan Feyzioğlu'nun vekâlet emrine alınmasına,

Kocaeli Mebusu Turan Güneş'in, Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Profesör Dr. Turhan Feyzioğlu'nun fakültenin açılışında söylemiş olduğu nutka ve hangi sebeplerle vekâlet emrine alındığına dair Maarif Vekilinden,

Malatya Mebusu Nüvit Yetkin'in, üniversite kuruluşu içinde Teşkilât Emrine Alma Kanununa müsteniden yapılan bâzı tasarrufların sebeplerine ve bu hâdiselerle ilgili olarak üniversite mensupları hakkında yapılan takibata dair Maarif, Dahiliye ve Adliye Vekillerinden olan şifahi suallerine Maarif Vekili Ahmed Özel, Adliye Vekili ve Dahiliye Vekâleti Vekili Hüseyin Avni Gökürk, Başvekil Adnan Menderes ve Devlet Vekili Celâl Yardımcı cevap verdi.

Kırşehir Mebusu Tahir Taşer, Adliye Vekili ve Dahiliye Vekâleti Vekili Hüseyin Avni Gökürk'ün şahsını hedef tutarak sarf ettiği sözleri Riyasetin mütaaddit ihtarına rağmen geri almakta ısrar ettiğinden İnikadın sonuna kadar kendisinin söz söylemekten memnuiyetine karar verildi ve

Cezayi müstelzim hareketinden vazgeçmeyip bu defa Riyaset Makamını hedef tutarak tahkir edici sözler sarf etmekte devam ettiğinden hakkında üç inikat için Meclisten çıkarılma cezasının tatbiki kabul edildi.

21 . XII . 1956 Cuma günü saat 15 te toplama

nilmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekil
Bursa Mebusu
Agâh Erozan

Kâtip
Van Mebusu
Muslih Görentaş

Kâtip
Antalya Mebusu
Attilâ Konuk

Sualler

Şifahi sualler

1. — Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın, Kasım ayı başındaki akar yakıt stoku miktarına ve akar yakıt kıfayetsizliği karşısında ne gibi tedbirler alındığına dair şifahi sual tavriri Başvekâlete gönderildi. (6/310)

2. — Tokad Mebusu Hulûsi Bozbeyoğlu'nun, Şûrayı Devlet Deavi dairelerinin aylık mesaisine ve işlerin zamanında neticelenmesi için ne düşünüldüğüne dair olan şifahi sual tavriri Başvekâlete gönderildi. (6/311)

Tahrirî sualler

1. — Erzincan Mebusu Hüsnü Çanakçı'nın, Terean'da beş seneden beri devam eden kuraklık dolayısıyla borçları tecil edilen ve edilmeyen köylerle tohumluk buğday yardımı yapılan ve yapılmıyan köylere dair olan tahrirî sual tavriri Ziraat Vekâletine gönderildi. (7/272)

2. — Elâzığ Mebusu Selâhattin Toker'in, Elâzığ Hükümet konağının ne vakit yapılacağına ve 1950 yılından beri köylerin yol ve içme suları için hangi vilâyetlere ne kadar yardım yapıldığına dair tahrirî sual tavriri Nafia Vekâletine gönderildi. (7/273)

2. — HAVALE EDİLEN KÂĞITLAR

Teklifler

1. — Edirne Mebusu Cemal Köprülü'nün, toprak ve su kaynaklarının korunması ve verimlerinin artırılması için toprak ve su muhafazası umum müdürlüğü kurulmasına dair kanun teklifi (2/406) (Ziraat, Nafia ve Bütçe encümenlerine)

2. — Sivas Mebusu Bahattin Örnekol'un, yılbaşı ve gençlik bayramı günlerinde posta müraselaletiyle telgraflara Yeşilay Cemiyeti yardım pulu yapıştırılması hakkında kanun teklifi (2/404) (Dahiliye ve Münakalât encümenlerine)

3. — Uşak Mebusu Orhan Dengiz'in, Türki-

ye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek kanun teklifi (2/405) (Maarif, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

Mazbata

4. — Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFİMA) nın kuruluşu hakkındaki 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan Mukaveleye katılmamıza ve bu Mukavele ile eklerinin tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Münakalât encümenleri mazbataları (1/551) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,10

REİS — Reisvekili Ağâh Erozan

KATIPLER : Muslih Görentaş (Van), Attilâ Konuk (Antalya)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapılacaktır, efendim.

(Kırşehir mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Ekseriyetimiz var, celseyi açıyorum, efendim.

Başkanlık Divanının mâruzatını sırasıyla okuyoruz, efendim.

MEHMET MAHMUDOĞLU (Kırşehir) — Reis Bey, gündem dışı söz istiyorum.

REİS — Ne hakkında beyefendi?

MEHMET MAHMUDOĞLU (Kırşehir) — Bir sözlü soru hakkında, müsaade ederseniz arz edeyim, efendim.

REİS — Efendim, gündem dışı söz istemeniz, mucip sebebolarak, ne hakkında konuşacağınızı beyan buyurmanız lâzımdır. Riyaset de takdirini kullanıp gerekirse müsaade verecektir. Bir sözlü soru hakkında olduğuna göre söz veremem.

4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEME MÂRUZATI

1. — *Bursa Mebusu Müfit Erkuyumcu'nun, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 65 nci maddesinin E fıkrasının tadili hakkındaki kanun teklifinin geriverilmesine dair tavriri (2/48, 4/259)*

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 65 nci maddesinin E fıkrasının tadili hakkındaki kanun teklifimi, daha evvel kabul edilen kanunla telâfi edilmiş olduğundan, geri alıyorum.

Gereken muamelenin ifasına müsaadelerinizi saygılarımla rica ederim.

Bursa
M. Erkuyumcu

REİS — Geriverilmiştir, efendim.

2. — *Diyarbakır Mebusu Halil Turgut'un, ilkokul öğretmenleriyle ilkokul öğretmenliğinden gelip de muhtelif dereceli okullarda ve Millî Eğitim Vekâleti teşkilâtında çalışanların aylık dereceleri hakkındaki 6273 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin (b) fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifinin geriverilmesine dair tavriri (2/158, 4/260)*

Yüksek Reisliğe

İlkokul öğretmenleriyle ilkokul öğretmenliğinden gelip de muhtelif dereceli okullarda ve Millî Eğitim Vekâleti teşkilâtında çalışanların aylık dereceleri hakkındaki 6273 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin (b) fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifimin, Devlet Şûrası tevhibi içtihat kararıyla halledilmiş olduğundan, teklifime mahal kalmadığından, geriverilmesine müsaadelerinizi saygılarımla arz ederim.

Diyarbakır
Halil Turgut

REİS — Geriverilmiştir, efendim.

3. — *Denizli mebusları Baha Akşit ve İsmail Hadımlıoğlu'nun, Dahilî Nizamnamenin 93 ncü maddesinin tadiline dair tekliflerinin geriverilmesine dair tavriri (2/348, 4/262)*

T. B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine

Dahilî Nizamnamenin 93 ncü maddesinin tadiline dair olan teklifimizin geriverilmesine müsaadelerinizi saygıyla rica ederiz.

Denizli Denizli

İ Hadımlıoğlu B. Akşit

REİS — Talep veçhile geriverilmiştir, efendim.

Suallerden başlıyoruz, efendim.

A — ŞİFAHİ SUALLER

1. — *Kastamonu Mebusu Ziya Termen'in, hükümet programında yer alan hususlardan hangilerinin tahakkuk ettirildiğine ve Toplantılar ve gösteri yürüyüşleri» hakkındaki Kanun muvacehesinde partilerin mâruz kaldıkları durum üzerinde ne düşünüldüğüne dair Başvekilden şifahi suali (6/275)*

REİS — Sual sahibi buradadır. Başvekil yok. Gelecek İnikada bırakılmıştır.

2. — *Tunceli Mebusu Arslan Bora'nın, Nusaybin ovasının sulanması için yapılacak tesistat dair Dahiliye, Maliye ve Nafia Vekillerinden şifahi suali (6/283)*

REİS — Sual sahibi buradadır.

Dahiliye, Maliye ve Nafia Vekilleri burada mıdır?

Yalnız Dahiliye Vekili mevcuttur. Sual sahibi yalnız Dahiliye Vekilinin cevap vermesini istiyor mu?

ARSLAN BORA (Tunceli) — Her üç Vekil cevap verdikten sonra cevap vereceğim.

REİS — Şu halde her üç Vekilin hazır bulunmasına talikan gelecek İnikada bırakılmıştır.

3. — *Kars Mebusu Hasan Erdoğan'ın, ilâç sıkıntısının giderilmesi hususunda ne gibi tedbirler alındığına dair İktisat ve Ticaret ve Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekillerinden şifahi suali (6/302)*

REİS — Sual sahibi burada mı? Yok. Gelecek İnikada bırakılmıştır.

4. — *Amasra Mebusu Kemal Eren'in, küçük sulama işleri için 1955 ve 1956 yılları bütçelerine konulan tahsisat ile kaç yerde ne kadar iş yapıldığına ve 1957 yılı bütçesine konulan tahsisat miktarına dair Ziraat Vekilinden şifahi suali (6/304)*

REİS — Sual sahibi buradalar mı, efendim? Burada. Ziraat Vekili... Yok. Sual gelecek İnikada bırakılmıştır.

Bir defa müzakeresi yapılacak maddelere geçiyoruz.

6. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Ankara Üniversitesinin 1954 bütçe yılı hesabı katısına ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Ankara Üniversitesinin 1954 malî yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatasını (3/394, 1/517) (1)*

REİS — Alâkalı Vekil burada mı, efendim? Yok. Geçen defa alâkalı Vekilin bulunmaması dolayısıyla bir defaya mahsus olmak üzere talik edilmişti. Bu sebeple müzakereye devam ediyoruz.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen arkadaş var mı? Yok.. Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen arkadaş olmadığına göre maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 32 sayılı matbuua zaptın sonundadır.

Ankara Üniversitesi 1954 bütçe yılı Hesabı Katî Kanunu

MADDE 1. — Ankara Üniversitesinin 1954 bütçe yılı sarfiyatı, ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere (15 467 244) lira (35) kuruştur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı, efendim? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Ankara Üniversitesinin 1954 bütçe yılı geliri, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (16 617 936) lira (44) kuruştur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı, efendim? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Gelirle sarfiyat arasındaki (1 150 692) lira (09) kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı,

efendim?. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tahsisattan 1954 bütçe yılı içinde sarf olunmayan ve (A/1) ve (A/2) işaretiyle cetvellerin ayrı bir sütununda gösterilen (2 501 489) lira (97) kuruş imha edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı, efendim?. Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihamın heyeti umumiyesi üzerindeki müzakereler bitmiştir. Son olarak söz isteyen arkadaş var mı? Yok.

Kanun lâyihası açık oylarınıza arz edilmiştir.

2. — *Karayolları Umum Müdürlüğünün 1954 bütçe yılı hesabı katısına ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Karayolları Umum Müdürlüğünün 1954 mali yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatasını (3/369, 1/485)*

REİS — Alâkalı Vekil burada mı, efendim? Maliye ve Nafia Vekilleri burada mı? Alâkalı vekil bulunmadığına göre kanun tasarısının müzakeresi bir defaya mahsus olmak üzere gelecek İnikada bırakılmıştır.

Birinci müzakeresi yapılacak maddelere geçiyoruz, efendim.

3. — *Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFİMA) nın kuruluşu hakkındaki 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan mukaveleye katılmamıza ve bu mukavele ile eklerinin tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Münakalât encümenleri mazbataları (1/551) (1)*

REİS — Bir takrir var, okuyoruz :

Yüksek Reisliğe

Havale edilen kâğıtların 4 ncü sırasında bulunan demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFİMA) nın kuruluşu hakkındaki 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan mukaveleye katılmamıza ve bu mukavele ile eklerinin bu ay sonuna kadar tasdik edilmediği takdirde 1957 senesi içinde vagon yardımında istifade edemeyeceğimizden bu anlaşmanın tasdikine dair olan kanun lâyihasının ruznameye alınarak tercihan ve müstacelen görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Münakalât Encümeni

Bu İş. M. M.

Sivas

Etem Erdinç

REİS — Okunan takrir veçhile ruznameye alınmasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir, efendim.

Tercihan müzakeresini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen arkadaşımız var mı, efendim?

Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Müstaceliyet teklifi var. Müstaceliyeti oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFİMA) nın kuruluşu hakkında 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan Mukaveleye katılmamıza ve bu Mukavele ile eklerinin tasdikine dair Kanun

MADDE 1. — Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFİMA) nın kuruluşu hakkında 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan Mukaveleye katılmamız kabul edilmiş ve bu Mukavele ile ekleri tasdik olunmuştur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

(1) 40 sayılı matbuat zaptının sonundadır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

Müstaceliyetle müzakere edilmiş olması itibariyle kanunun heyeti umumiyesi üzerinde müzakere bitmiştir.

Son sözü isteyen arkadaş var mı, efendim?

Kanunun heyeti umumiyesi açık oyunuzda arz edilmiştir.

4. — *Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına bâzı kadroların eklenmesi hakkında kanun lâyihası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/520) (1)*

REİS — Alâkalı vekil buradalar mı? (Yok sesleri) Alâkalı vekil bulunmadığı için geçen İnikatta bir defaya mahsus olmak üzere geri bırakılmıştı. Şimdi lâyihamın müzakeresine devam ediyoruz.

Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı?

Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler.. Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına bâzı kadroların eklenmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına, derece, aded ve unvanı bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 30 sayılı matbuza zaptın sonundadır.

MADDE 2. — 1956 mali yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin Nafia Vekâleti kısmında, ekli (2) sayılı cetvelde yazılı tertipleri arasında (41 305) liralık münakale yapılmıştır.

REİS — İkinci maddeye bağlı fasıllar vardır, ayrı ayrı okutup reylerinize arz edeceğim.

F. Düşülen Eklenen

201 Maaşlar 39 150

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

209 5434 sayılı Kanunun 14 ncu maddesinin (D) fıkrasıyla 34, 38 ve 39 ncu maddeleri gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler

2 155

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

741 Yapı işleri esaslı onarımlar 25 000

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

747 6373, 6594 ve 6595 sayılı kanunlar mucibince kurulacak üniversitelerin bilmum inşaat ve tesisat masrafları 6 305

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

781 Demiryolları yapımı masrafı 10 000

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci maddeyi tekrar okutacağım ve fasillariyle beraber reylerinize arz edeceğim.

(İkinci madde tekrar okundu.)

REİS — Maddeyi fasillariyle beraber reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... İkinci madde fasillariyle birlikte kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir.

5. — *Türk - Fransız Ticaret Anlaşmasının bir sene müddetle temdidine mütaallik mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/556) (1)*

REİS — Alâkalı vekillerden İktisat ve Ticaret Vekili buradadır, lâyihanın müzakeresine devam ediyoruz.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

31 Ağustos 1946 tarihli Türk - Fransız Ticaret Anlaşmasının bir sene müddetle temdidine mütaallik mektupların tasdiki hakkında Kanun

MADDE 1. — 31 Ağustos 1946 tarihli Türk - Fransız Ticaret Anlaşmasının bir sene müddetle temdidine mütaallik olup 23 Temmuz 1956 tarihinde Ankara'da Hariciye Vekâleti ile Fransa Büyükelçiliği arasında teati edilen mektuplar kabul ve tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir.

(1) 33 sayılı matbuu zaptın sonundadır.

6. — *Türkiye ile Japonya arasındaki ticari münasebetlere mütaallik olarak imzalanan zabıtname ile eki mektubun tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/468) (1)*

REİS — Alâkalı vekillerden İktisat ve Ticaret Vekili buradadır. Müzakereye devam ediyoruz.

Lâyihanın heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı? (Yok sesleri) Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum, kabul edenler.. etmiyenler.. Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Türkiye ile Japonya arasındaki ticari münasebetlere mütaallik olarak imzalanan zabıtname ile eki mektubun tasdikine dair Kanun

MADDE 1. — Türkiye ile Japonya arasındaki ticari münasebetlere mütaallik olarak 7 Mart 1956 tarihinde Ankara'da imzalanan Zabıtname ile eki mektup tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Reyinize arz ediyorum, kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddè hakkında söz istiyen var mı? Reyinize arz ediyorum, kabul edenler.. Etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi oyunuzda arz ediyorum, kabul edenler.. Etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir.

7. — *Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomî Birliği arasındaki Ödeme Anlaşmasının 30 Haziran 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle uzatılması zmnında teati edilen mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/558) (2)*

REİS — Alâkalı İktisat ve Ticaret Vekili buradadır, efendim. Müzakereye devam ediyoruz.

(1) 34 sayılı matbuu zaptın sonundadır.

(2) 35 sayılı matbuu zaptın sonundadır.

Kanunun heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı? Yok. Maddelere geçilmesini oyunuz arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki Ödeme Anlaşmasının 30 Haziran 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle uzatılması zımında teati edilen mektupların tasdikı hakkında Kanun

MADDE 1. — Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında münakit 2 Aralık 1948 tarihli Ödeme Anlaşmasının, 28 Eylül 1950 ve 19 Şubat 1951 tarihinde teati olunan mektuplar ve 19 Şubat 1951 tarihinde imzalanan Protokol ile yapılan tadillerle birlikte, 30 Haziran 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle temdidi hakkında Ankara'da Hariciye Vekâleti ile Belçika Büyükelçiliği arasında 30 Haziran 1956 tarihinde teati edilen mektuplar tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok. Oyunuz arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi oyunuz arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi oyunuz arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir, efendim.

Tercihan müzakeresini yaptığımız Demiryollarına mütaallik kanunun müzakeresinde açık oylarını kullanmayan arkadaşlar varsa lütfen kullansınlar, efendim. Oylama muamelesi bitmiştir.

Ankara Üniversitesi 1954 bütçe yılı Hesabı Katisine ait kanun lâyihasına açık oyunu kullanmayan arkadaşımız varsa lütfen oylarını kullansınlar. Oylama muamelesi bitmiştir, efendim.

8. — *Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında akdedilen Ticaret ve Tediye*

Protokolü ile eklerinin tasdikine dair kanun lâ-yihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri maz-bataları (1/461) (1)

REİS — Alâkah İktisat ve Ticaret Vekili buradalar. Müzakereye devam ediyoruz.

Kanunun heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı? Yok.. Maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında akdedilen Ticaret ve Tediye Protokolü ile eklerinin tasdikine dair Kanun

MADDE 1. — 26 Temmuz 1955 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında akdedilen Ticaret ve Tediye Protokolü ile ekleri tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok.. Maddeyi oyunuz arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

REİS — Söz istiyen var mı? Maddeyi oyunuz arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi oyunuz arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir, efendim.

9. — *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Modüs Vivendi ile Ticaret Anlaşmasının tasdikı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/460) (2)*

REİS — Ticaret Vekili buradadır. Müzake-reye devam ediyoruz.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen arkadaşımız var mı? Maddelere geçilmesini oyunuz arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... kabul edilmiştir.

(1) 36 sayılı matbuua zaptın sonundadır.

(2) 37 sayılı matbuua zaptın sonundadır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Modüs Vivendi ile Ticaret Anlaşmasının, tasdikı hakkında Kanun

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Cumhuriyeti Hükümeti arasında 3 Mart 1956 tarihinde Ankara'da imzalanan Modüs Vivendi ile Ticaret Anlaşması ve ekleri kabul ve tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

REİS — Maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir.

10. — Avrupa Para Anlaşması ve Avrupa Para Anlaşmasının Muvakkat Tatbik Protokolünün tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariçiyeye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/410) (1)

REİS — Ticaret Vekili buradadır. Müzakereye devam ediyoruz.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen arkadaşımız var mı? Maddelere geçilmesini oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Avrupa Para Anlaşması ve Avrupa Para Anlaşmasının Muvakkat Tatbik Protokolünün tasdikine dair Kanun

MADDE 1. — Bir Avrupa Fonu ve Çok Tarafhı Tesviye Sistemi kurulması maksadiyle 5 Ağustos 1955 tarihinde Paris'te imzalanmış olan «Avrupa Para Anlaşması» ve «Avrupa Para Anlaşmasının Muvakkat Tatbik Protokolü» tasdik olunmuştur.

(1) 38 sayılı matbuza zaptın sonundadır.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi oyunuzda arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

REİS — Maddeyi oyunuzda arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi oyunuzda arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir.

Ankara Üniversitesi 1954 malî yılı Hesabı Katî kanunu lâyihasına (278) arkadaş iştirak etmiştir. (278) reyle kanun kabul edilmiştir efendim.

11. — Gelir Vergisi Kanununun 32 ve 89 ncu maddeleri hükümlerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ile Kocaeli Mebusu Ekrem Alican'ın, Gelir Vergisi Kanununun 32 ve 89 ncu maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/473, 2/286)

REİS — Alâkalı Maliye Vekili, Bütçe Encümeni müzakereleri dolayısıyla hazır bulunmadığı için, bir deafya mahsus olmak üzere, müzakereye gelecek İnikada talik ediyorum.

Demiryolu mütaharrik vastıalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFİMA) nın kuruluşu hakkındaki 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan Mukaveleye katılmamıza ve bu Mukavele ile eklerinin tasdikine dair kanun lâyihasına (274) arkadaş rey vermiş, lâyiha (274) reyle kanuniyet kesbetmiştir.

Gündemde görüşülecek başka madde kalmadığı için 24 Aralık Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet veriyorum.

Kapanma saati : 15,45

B — TAHRİRİ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — *Malatya Mebusu Nuri Ocakcioğlu'nun, Malatya vilâyetine bağlı bâzı kaza ve köylerin yol ve köprüleri hakkında yapılacağı evvelce bildirilen etüdlerden ne netice alındığına dair sualine Nafia Vekili Muammer Çavuşoğlu ile Dahiliye Vekâleti Vekili Hüseyin Avni Göktürk'ün tahriri cevapları (7/209)*

T. B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine

Darende'nin Sofular, Bıdır, Alvar, Çörmü, Sultanlı, Temikli, Kızılhisar, Kaynarea, Selimli, Akbaba, Kızıлмаğara, Mezgidan, İsbekçir, Karadığın, Aşağıpalanga, Fenk ve emsali köyleri; Malatya, Hekimhan, Akçadağ, Pütürge ve diğer kazaların bâzı köyleri ırmak kenarında bulunmaktadır. Halk arazisine gitmek hayvanatına bakmak için ırmaklardan tehlike içinde zorla geçmekte ve bazan da geçit bulamamaktadır. Evvelce takririme etüd yapılacağı 15 . II . 1954 ve 11 . IV . 1955, 16 . V . 1955 tarihli Zabıt ceridelerinde cevaben bildirilmişti. Ne yapıldığının, ne netice elde edildiğinin, ne düşünüldüğünün Sayın Dahiliye ve Nafia vekilleri tarafından tahriri olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygıyla rica ederim. 28 . VII . 1956

Malatya
Nuri Ocakcioğlu

T. C.

Bayındırlık Vekâleti 19 . IX . 1956
Hususi Kalem Müdürlüğü
Sayı: 510

T. B. Millet Meclisi Reisliğine

Ankara

4 . VIII . 1956 gün ve 3131/13945 - 7 - 209 sayılı yazları karşılığıdır:

• Malatya vilâyetine bağlı kaza ve köylerin yol ve köprülerin etüdüleri hakkında Malatya Mebusu Nuri Ocakcioğlu tarafından verilen tahriri sual takririne hazırlanan cevabın ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
M. Çavuşoğlu

Malatya vilâyetine bağlı kaza ve köylerin yol ve köprülerinin etüdüleri hakkında Malatya Mebusu Nuri Ocakcioğlu tarafından verilen tahriri sual takriri aşağıda cevaplandırılmıştır:

Darende kazasına bağlı Biçiler, Gömrü, Paluka, Alkar (Ergili) ve diğer ilgili köylerin muvasalasını temin için Tohma suyu üzerinde bir köprü yapılması hususu 1955 yılında etüd ettirilmiş ve hazırlanan rapora göre, mezkûr köyler arasında mevcut yolların ancak yayaların ve hayvanların geçmesine müsaide olduğu, bu sebeple otomobil geçidine müsait yol yapılmadan yeni bir köprü yapılmasına lüzum olmadığı anlaşıldığından, köylerin yardımı ile vilâyetin bu kısımlarında birer geçit yapması 18 . X . 1955 gün ve 222/276/42 sayılı yazımızla Malatya Valiliğine bildirilmişti. Bu sebepten istenilen yerlerde yeni köprü yaptırılması 1956 yılı programında nazarı itibara alınmamıştır.

T. C.

Dahiliye Vekâleti
Mahallî İd. G. M.

I. D. R. Mua. Ş. M.
Sayı: 611 - 110 - 44/22048

Özü: Malatya vilâyetine bağlı bâzı kaza ve köylerin yol ve köprüleri hakkında Malatya Mebusu Nuri Ocakcioğlunun tahriri sual takririne verilen cevap Hk.

20 . XII . 1956

T. B. Millet Meclisi Reisliğine

4 . VIII . 1956 gün ve Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü 3131/13945 - 7/209 sayılı yazıları karşılığıdır.

Malatya vilâyetine bağlı bâzı kaza ve köylerin yol ve köprüleri hakkında yapılacağı evvelce bildirilen etüdlerden ne netice alındığına dair Malatya Mebusu Nuri Ocakcioğlu tarafından verilen 28 . VII . 1956 tarihli sual takriri üzerine istenilen malûmat aşağıda arz edilmiştir:

1. Vilâyetin diğer bütün il ve köy yollarında olduğu gibi Darende kazasındaki köy ve nahiyeye yolları etüd edilerek programlaştırılmış ve her sene Nafia Vekâletinin yaptığı yardımlara göre çalışma programları realize edilmiştir.

A) 84 kilometre uzunluğundaki Hekimhan - Darende il yolunun Hekimhan kazası hududu içinde bulunan 22 kilometrelik kısmı tevsi ve

islah edilerek Eylül ayı sonunda trafiğe açılmıştır. Bu yolun geri kalan kısmı 1957 ve 1958 yıllarında ikmal edilecektir. Darende kazasını Maraş vilâyetinin Elbistan kazasına bağliyacık olan köy yolu üzerindeki Aşudu köprüsü 1955 yılında ikmal edilmiştir. Bu yolun köprüden itibaren üç kilometrelik çok arızalı ve kayalık olan kısmı üzerinde ve Karagöz bayırı mevkiinde etüt ve aplikasyon yapılmaktadır.

B) Darende kazası içinden geçen Devlet yoluna bağlanması istenilen mahallere ait hizmetler belediye bütçesinin imkânları nispetinde programlaştırılmaktadır.

C) Fenk köyü; 1,5 kilometrelik iltisak yolu ile Darende'den geçen Devlet yoluna bağlanmıştır.

Ç) Tohma ırmağının iki tarafındaki köyleri yer yer birbirine bağliyacık olan köprülerin, açıklıkları on metreden fazla olduğu için, inşaları Nafia Vekâletince ele alınacaktır.

2. A) Kuluncak - Bıyıkboğazı - Tersihan - Başören köy yolu ile Darende - Hekimhan il yolu iltisakından itibaren Karabük - Kızılhisar köy yolu toprak tesviyeleri 1956 yılında tamamlanmıştır.

B) Darende - Hekimhan il yolu iltisakından itibaren Kuluncak - Bıyır - Sofular - Karlık - Gürün kazası istikametindeki köy yolu toprak tesviyesi 1956 yılında tamamlanmış ve trafiğe açılmıştır. Bu yol üzerindeki faaliyet halen devam etmektedir.

C) Darende - Hekimhan il yolu iltisakından itibaren Kaynarca - Yukarı Selimli - Hekimhan kazasının Çerme köyüne bağliyacık olan istikametini etüdü yaptırılmış olup halen bu köy yolunda çalışılmaktadır.

Keyfiyeti saygı ile arz ederim.

20. XII. 1956

Dahiliye Vekâleti Vekili

Prof. Dr. Hüseyin Avni Göktürk

2. — *Malatya Mebusu Nuri Ocakcioğlu'nun, Malatya vilâyetine bağli kaza ve nahiye yolları faaliyetleri hakkında evvelce bildirilen malûmata ilâveten neler yapıldığına dair sualine Nafia Vekili Muammer Çavuşoğlu ile Dahiliye Vekâleti Vekili Hüseyin Avni Göktürk'ün tahriri cevapları (7/210)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1. Malatya - Akçadağ - Darende - Gürün - Pınarbaşı'ndan geçecek olan devlet yolu inşaatından Darende - Gürün arası ve diğer bâzı kısımlar pek ağır yürümektedir. Malatya - Pütürge arası vilâyet yolu henüz tamamlanmamıştır. Malatya - Hekimhan - Sivas arası Devlet yolu ârizalıdır. Malatya ile diğer kazalar arasındaki yollarla seçim mntakamdaki diğer yollar, vekâletini yardımına muhtacolan Hekimhan - Darende yolu yapılmadı.

2. 18. XI. 1955 günlü Meclis zabıt ceridesinde taktirime verilen cevaptan sonra şimdiye kadar mezkûr yollar için neler yapılmıştır. Ne derecededir?

Sayın Dahiliye ve Nafia Vekillerinin yazılı olarak cevap vermelerine delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Malatya
Nuri Ocakcioğlu

T. Ç.

Nafia Vekâleti

19. IX. 1956

Hüsusi Kalem Müdürlüğü

Sayı : 511

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

4. VIII. 1956 gün ve 14050/3147-7-210 sayılı yazıları karşılığidir :

Malatya vilâyetine bağli kaza ve nahiye yolları faaliyetleri hakkında, Malatya Mebusu Nuri Ocakcioğlu tarafından verilen tahriri sual taktirine hazırlanan cevabın ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
M. Çavuşoğlu

Malatya vilâyetine bağli kaza ve nahiye yolları faaliyetine dair Malatya Mebusu Nuri Ocakcioğlu tarafından verilen tahriri sual taktirine aşağıda cevaplandırılmıştır :

1. a) Malatya - Akçadağ - Darende - Pınarbaşı yolunda inşaat devam etmektedir. Arı İnşaat Şirketinin taahhüdü altında bulunan Pınarbaşı - Darende yolunun 85 + 275 km. lik tesviye, sanat yapısı ve stabilize işi 1956 yılı sonuna kadar tamamen ikmal edilmiş olacaktır. Bu yıl bu kısım için 2 600 000 lira tefrik edilmiştir. Nurhayır İnşaat Şirketi tarafından yapılmakta olan, Darende - Akçadağ - Malatya yolunun

1956 yılı sonuna kadar Malatya - Balaban arasının tesviye, sanat yapısı, stabilize işi tamamen, Darende - Balaban arasının sanat yapıları ise kısmen tamamlanmış olacak ve böylece 1956 inşaat mevsiminde bu yolun takriben % 75 i ikmal edilmiş olacaktır. Geri kalan kısım 1957 inşaat mevsiminde tamamlanacaktır.

1956 yılında Darende - Malatya yolu için 1 500 000 liralık tahsisat ayrılmıştır.

b) Malatya - Pütürge yolu il yoludur. Bu yola Malatya vilâyetine 9 250 lira tahsisat tefrik edilmiştir.

c) Malatya - Hekimhan - Sivas yolu eskiden yapılmış düşük standartlı bir yoldur. Uzun seneler bakımsızlıktan harabolmuş bir durumda iken ele alınmıştır.

Mevcut imkânlarla göre bakım ve onarımla islah edilmektedir. 1956 yılında bu yolun onarımı için 300 000, bakımı için de 100 000 lira tefrik edilmiştir. Bütçe imkânlarına göre, önümüzdeki yıllar çalışmalarına devam edilecek ve mezkûr yoldan, 1958 yılında rahat bir geçit sağlamaya çalışılacaktır.

d) Hekimhan - Darende il yoluna 1956 yılında toprak tesviyesi ve stabilize işleri için 40 000 lira, bakımı için de ayrıca 21 000 lira ödenek tefrik edilmiş ve vilâyete yollanmıştır.

Malatya - Adıyaman dağyolu iltisakında imalâtı snaiye için 1956 çalışma programında vilâyete 35 000 lira tahsis edilmiştir.

Hekimhan - Arguvan il yolunun ıslahı için bu yıl 40 bin lira ayrılmıştır.

Malatya - Arapkir Devlet yolu İltisakı - Arguvan yolunun imalâtı snaiye ve stabilize işleri için 1956 yılında 10 bin lira, bakımı için de ayrıca 4 500 lira tefrik edilmiştir.

Pötürge - Keferdiz yolunun toprak tesviyesi ve stabilize işleri için bu yıl 30 000 lira tahsis edilmiş bulunmaktadır.

2. 18. XI. 1955 günlü Meclis Zabıt Ceridesinde bahis mevzuu yollarda bugüne kadar yapılan işler sırasıyla aşağıya çıkarılmıştır.

a) Adıyaman - Kâhta yolunun direkt aplikasyonları yapılmış ve kırmızı hat geçirilmiş, projeler muhtelif tarihlerde Adıyaman Nafia Müdürlüğüne teslim edilmiştir.

Eldeki ödenek durumu muvacehesinde 1956 yılında Adıyaman vilâyetine il ve köy yolları ödeneğinden 350 000 lira tefrik edilmiştir. Çalışma programına göre bu paranın 100 000 lirası

Adıyaman - Kâhta yoluna sarf edilecektir.

b) Besni - Terbizek il yolunda halen inşaat devam etmektedir. Mezkûr yolun kaplaması 1956 inşaat mevsiminde tamamlanmış olacaktır.

c) Besni - Gaziantep hududu yolunun toprak tesviyesi ve sanat yapıları işi 1955 yılında 450 bin liraya ihale edilmiştir. Mezkûr yol 1957 yılında tamamlanmış olacaktır.

d) Adıyaman - Çelikhan yolu 1 nci maddede cevaplandırılmıştır.

e) Adıyaman - Besni Devlet yolu iyi durumda olup, daimî bakım altında bulundurulmaktadır.

f) Malatya - Akçadağ - Darende - Pınarbaşı yolu, 1 nci maddede cevaplandırılmıştır.

g) Malatya - Pütürge yoluna 1955 yılında tefrik edilen 180 000 lira ile mecmuu açıklığı 38 metre olan 2 adet köprü yapılmış ve mezkûr yolun 32+000 - 37+000 Km. ler arası onarılmıştır.

h) Pütürge - Keferdiz yolunda 113 000 m³ kum ve harçlı istinat duvarı inşa edilmiştir.

i) Arapkir iltisakı - Arguvan yolu, 1 nci maddede cevaplandırılmıştır.

j) Malatya - Arapkir yolu üzerinde çalışılmaktadır. Bu yol geçen sene kış programına alınarak kar mücadelesi yapılmıştır.

1956 - 1957 Kış mevsiminde de mevcut imkânlar nispetinde açık bulundurulacaktır.

k) Darende - Hekimhan yolu, 1 nci maddede cevaplandırılmıştır.

l) Darende - Elbistan - Gürün yolu, 1 nci maddede cevaplandırılmıştır.

T. C.

Dahiliye Vekâleti

Mahallî İd. G. M.

I. D. R. Mua. Ş. M.

Sayı : 611-110-44, 22049

Özü: Malatya vilâyetine bağlı kaza ve nahiye yollarındaki faaliyete ait Malatya Mebusu Nuri Ocakçıoğlu'nun tahriri sual takririne verilen cevap hakkında.

T. B. Millet Meclisi Reisliğine

4. VIII. 1956 gün ve Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü 14050-3147/7-210 sayılı yazı

ları karşılığıdır.

Malatya vilâyetine bağlı kaza ve nahiye yolları faaliyeti hakkında evvelce bildirilen malûmata ilâveten neler yapıldığına dair Malatya Mebusu Sayın Nuri Ocakcioğlu tarafından verilen 3 . VIII . 1956 tarihli tahriri sual tahriri üzerine istenilen bilgi aşağıda arz edilmiştir:

1. Malatya - Akçadağ - Darende - Gürün - Pınarbaşı arası Devlet yoluna yalnız 1956 yılı içinde 4 100 000 lira harcamak suretiyle Pınarbaşı - Darende arasındaki 85 kilometrelik kısmın tamamının ve Darende - Akçadağ - Malatya arasındaki kısmın % 75 nin tesviye, sınaî imalât ve stabilizasyonu sene sonuna kadar ikmal edilmiş olacaktır.

2. Malatya - Pütürge arası vilâyet yolunda Poskiran köyü ile Kubbe karakolu arasında tahminen 2,5 milyon lira sarfını icabettiren 17,5 kilometrelik varyantın profilleri hazırlattırılmış ve Şiro çayı üzerindeki köprüden itibaren Poskiran köyü hududuna kadar olan 7 kilometrelik kısmının toprak tesviyesi, sınaî imalâtı ve stabilizasyonu ikmal edilerek trafiğe açılmıştır. 77 kilometre uzunluğunda olan bu vilâyet yolunun bakım ve ıslahına her sene devam edilmektedir.

3. Malatya - Hekimhan - Sivas arası Devlet yolu Karayolları Sekizinci Bölge Müdürlüğü tarafından ıslah edilmektedir.

4. 84 kilometre uzunluğunda olan Hekimhan - Darende arası vilâyet yolunun Hekimhan kazası hududu içindeki 22 kilometrelik kısmın toprak tesviyesi yapılarak trafiğe açılmıştır.

5. a) Malatya - Arapkir - Erzincan arası Devlet yolunun Morhamam mevkiinden ayrılan ve Arguvan kazasına giden 13,5 kilometrelik vilâyet yolunun, 29 kilometre uzunluğundaki Doğanşehir - Polat - Ören - Akçadağ yolunun Doğanşehir - Polat arasındaki 9 kilometrelik kısmının toprak tesviyeleri, sınaî imalâtı ve stabilizasyonu ikmal edilerek trafiğe açılmıştır.

b) 45 kilometre uzunluğundaki Arguvan - Hekimhan arası vilâyet yolunun Arguvan - Kuşu köyü arasındaki 16 kilometrelik kısmının ve Arguvan kazasını Şotik nahiyesine bağlayan Akviran - Eynir - Kızılk köyleri arasındaki 6 kilometrelik kısmının toprak tesviyeleri yapılarak trafiğe açılmıştır.

c) Malatya - İsmetpaşa - Çelikhan - Adıyaman yolunun Malatya hududu içindeki 35 kilometrelik kısmının 38 kilometre uzunluğundaki Pütürge - Keferdiz arası vilâyet yolunun, Akçadağ - Kayseri Devlet yolu arasındaki 7 kilometrelik kısım ile Akçadağ - İstasyon - İskenderun Devlet yolu arasındaki 13 kilometrelik kısmın ve Akçadağ kazasının Levent nahiyesini Kayseri Devlet yoluna bağlayan eski Darende vilâyet yolunun bakım ve ıslahlarına her sene devam edilmektedir.

ç) Kozluk köyü civarındaki betonarme tabliyelî köprü, Pütürge kazasının Alihan köyü civarındaki köprü ve Darende - Elbistan arasındaki Aşudu köprüsü inşaatı tamamlanmış ve Kuluncak nahiyesi civarındaki Kuruçay köprüsü ile Malatya merkezine bağlı İspendere köyündeki köprü inşaatı eksiltmeye çıkarılmış bulunmakta ve Hekimhan kazasının Çanakpınar - Kozdere köyü yolu üzerindeki betonarme tabliyelî köprü ile Keferdiz nahiyesi içindeki betonarme kemerli köprü inşaatına devam olunmaktadır.

Keyfiyeti saygı ile arz ederim.

20.XII.1956

Dahiliye Vekâleti Vekili
Prof. Dr. Hüseyin Avni Gökçürk

3. — *Kars Mebusu Turgut Göle'nin, 1950 senesinden beri yıl sonları itibariyle içerde ve dışarda merhun altınların miktarına dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahriri cevabı (7/245)*

Ankara : 15 . XI . 1956

T. B. M. M. Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Maliye Bakanlığınca yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

Kars Milletvekili
Turgut Göle

1950 den bu yana, yıl sonları itibariyle, içerde ve dışarda merhun altın miktarları nelerdir? Bunun 1956 yılına ait en son tarihteki miktarı nedir?

T. C.

Maliye Vekâleti
Hazine Umum Müdürlüğü
Tediye Muvazenesi
Sayı : 57030

21.XII.1956

Özü : Turgut Göle'nin sual takriri hakkında.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine
Kanunlar Müdürlüğü ifadesiyle alınan 19. XI. 1956 tarih, 3412/15611 sayılı yazılarına merbut, Kars Milletvekili Turgut Göle tarafından verilen sual takriri suretinde talebolunduğu veçhile; 1950 başından bu yana merhun altınlarımızın miktarını gösterir bir cetvel ilişik olarak sunulmuştur.

Bilgilerine saygı ile arz olunur.

Maliye Vekili
H. Polatkan

1950 den itibaren merhun altın miktarlarını gösterir cetvel

Tarih	Merhun altın (Sâfi gram)
1.1.1950	Hariçte 15 419 487,03
31.12.1950	Yok
31.12.1951	Yok
31.12.1952	Dâhilde 15 110 708,30 Hariçte 56 223 853,01 71 334 561,31
31.12.1953	Hariçte 52 731 583,69
31.12.1954	Hariçte 115 206 495,12
31.12.1955	Hariçte 112 187 081,19
1.12.1956	Hariçte 113 648 905,49

4. — Tokad Mebusu Hasan Kangal'ın, PTT İdaresinin Telefon müdürlüklerinde operatist olarak vazife gören memurların mesai saatlerine ve fazla mesai yapanlara bir ücret verilip verilmediğine dair sualine Münakalât Vekili Arif Demirer'in tahriri cevabı (7/260)

27. XI. 1956

T. B. M. M. Başkanlığına
Ankara

Aşağıdaki suallerimin Münakalât Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

1. PTT İdaresinin Telefon müdürlüklerinde operatist olarak vazife gören memurlara iddia olunduğu gibi ayda ancak bir gün izin verilip haftanın Cumartesi ve Pazar günleri ile resmî tatil günlerinde izin verilmeyip çalıştırılışları doğru mudur?

2. Bu iddia doğru ise, resmî tatil günleri kanunları ile Hafta Tatili Kanunu muvacehesinde bu memurların çalışmaya zorlanması teşkilâtımızla ilgili hangi kanun hükmüne dayanmaktadır?

3. Bu memurların hafta tatili ve resmî tatil günlerinde mesai saati dışında ve bilhassa gece mesaisi yaptıklarına göre kendilerine munzam bir ücret ödenmekte midir? Şayet ödenmiyorsa hak ve nasfet kaidelerine göre ve yıpratıcı mesailerine nazaran bu memurlara böyle bir ücret ödenmesi zarureti karşısında ne düşünüyorsunuz?

Tokad
Hasan Kangal

T. C.

Ulaştırma Vekâleti
Özel Kalem Müdürlüğü
Sayı: 1332

19. XII. 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

3. XII. 1956 gün ve Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü 7. 260 - 3521/15902 sayılı yazıları cevabıdır:

PTT İdaresinin telefon müdürlüklerinde çalışan operatrislerin mesai saatlerine ve fazla mesai yapanlara bir ücret verilip verilmediğine dair Tokad Mebusu Hasan Kangal tarafından verilen tahriri sual takririne ait cevabın ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Münakalât Vekili
A. Demirer

1. Umumiyetle telefon müdürlüklerinde şehirlerarası ve milletlerarası servislerinde çalıştırılan operatrislerin nöbet şekilleri aşağıdaki gibidir:

Nöbetler haftalık 48 saat çalışma esasına göre tanzim edilmiştir.

Üç grup halinde muhtelif saatlerde servise girmiş olan operatrisler;

Bir hafta sabah nöbeti 08 - 14, bir hafta öğle nöbeti 14 - 19 (yazın 14 - 20), bir hafta gece

nöbeti 19 - 08 (yazın 20 - 08) olmak üzere nöbete girmektedirler.

Trafiğin düşük olduğu 19 - 08 (yazın 20 - 08) gece nöbetleri için daha az personele ihtiyacolduğundan operatrislerimiz ayın 3 haftasında gündüz ve 1 haftasında gece nöbete girerler. Gece nöbete giren grup operatrislerine o hafta içinde 1 gün izin verilir.

Operatrisler ayrıca gündüz nöbetleri sırasında 1 gün izinli sayılırlar.

Gece nöbetlerinin değişmesi Cumartesiye isabet ettirilerek Pazar günlerindeki gruba 1 gün daha izin verilmektedir ki, cemañ ayda 3 gün izinli sayılmaktadırlar.

2. PTT personelinin kanuni tatil günleri ile hafta tatili günlerinde çalıştırılmaları 6145 sayılı teşkilât Kanunumuzun 15 nci maddesi hükmüne dayanmaktadır.

3. Hafta tatili ve kanuni tatil günlerinde çalıştırılanlarla haftalık çalışma süresinin dışında çalıştırılanlara 6145 sayılı Kanunun 15 nci maddesi gereğince hazırlanan Talimatname hükümlerine istinaden fazla mesai ücreti veya tazminat verilmektedir.

Mezkûr Talimatname hükmüne göre:

a) Haftalık çalışma süresi 48 saatten fazla olanlara, çalıştıkları fazla saatler için fazla mesai ücreti,

b) Cumartesi günü saat 13 ten sonra ve Pazar günleri çalışıp da haftanın diğer bir gününde hafta tatili alanlara, çalıştıkları saat hesabı ile tazminat,

c) Nöbeti kanuni tatil günlerine raskyanlara, çalıştıkları saatler itibariyle yine fazla mesai ücreti,

Verilmektedir.

Pazar ve diğer kanuni tatil günlerinde iş veya trafik fazlalığından dolayı nöbeti haricinde vazifeye davet edilen ve buna mukabil haftanın diğer bir gününde kendilerine istirahat verilemeyenlerin fazla mesai ücretleri % 50 fazlası ile, Cumhuriyet Bayramı olan 29 Ekim günü çalışanların fazla mesai ücretleri de % 100 zamlı olarak ödenmektedir.

Ayrıca, gece mesaisi yapan personele bir lira tutarında aynı yardım (kahvaltı) verilir.

Saat başına verilen fazla mesai ücretinin asgarisi, 100, âzamisi 300 kuruş olup personelin aylık veya ücretlerine göre hesab edilir. Tazmi-

nat da yine aylık veya ücretlere göre olup asgarisi 20, âzamisi 80 kuruştur.

Saygılarımla.

Münakalât Vekili
Arif Demirer

5. — *Kars Mebusu Kemal Güven'in, Kars vilâyeti Iğdır kazasının sulama birinci kısım inşaatı ile Doğubayazıt, Eleşkirt ve Pasinler sulama işlerine dair sualîne Nafia Vekili Etem Menderes'in tahriri cevabı (7/239)*

12. XI. 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki soruların Nafia Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletleriniz saygı ile arz ve rica olunur.

Kars
Kemal Güven

1. Kars vilâyeti Iğdır kazasının sulama birinci kısım inşaatının 29 kilometrelik kısmı 1955 senesinde 3,5 milyon liraya ihale edilmişti.

a) İhale bedeli bulunan 3,5 milyon lira ile inşaatın ancak 2,5 kilometrelik bir kısmının yapılabilirdiği hususu doğru mudur?

b) Doğru ise bu teknik bir zaruret mi, yoksa teknik bir hatadan mı ileri geliyor?

2. Devlet Su İşleri Erzurum Bölge Müdürlüğünce bu inşaat mütaahhidine ton başına 105 lira fazla bedel yani 45 lira bedel farkı yerine 150 lira ödenmesi gibi bir hal mevcut mudur? Böyle bir istihkak tanzim edilerek Divana sevk edilmiş, muamele görmüş müdür? Veya genel müdürlükte tashihan bir muamele görmüş müdür?

3. Bu işin mütaahhidi olan zat Kars yoluyla Rusya'dan ithal edilen çimentodan 2 700 ton alarak doğruca Iğdır ovası sulama birinci kısım inşaatı için Iğdır'a sevk ettiği ve inşaatta kullandığı malûm bir keyfiyettir.

a) Bu çimentoların yerli çimento ile olan bedel farkları Trabzon'dan alındığına göre mi yoksa Kars'tan alındıklarına göre mi muamele görmüştür?

b) Kontrol mühendisliği ve bölge müdürlüğünce Rusya'dan ithal edilen ve inşaatta kullanılan çimentoların faturaları dosyalarında muhafaza edilmekte midir? Çimentoların menşini ve geldiği yeri tesbitle mükellef olan ida-

re bu hususta gerektiği şekilde hareket etmiş ve gereken ihtimamı göstermiş midir?

c) Yoksa çimentolar Trabzon'dan getirilmiş gibi mütaahhide bir kalemde 250-300 bin lira tutacağı tahmin edilen bedel farkı ödenmiş midir?

4. Çimento bedel farkı emsal işlerde olduğu gibi Erzurum - Benliahmet - Iğdır yolu mu esas tutularak hesaplanmış, yoksa Erzurum - Horasan - Ağrı - Doğubayazıt - Iğdır yolu mu esas tutularak hesab edilmiştir? Eğer ikinci yol esas tutulmuş ise buna neden lüzum görülmüş ve bunu icabettiren zaruri sebepler neler olmuştur? (Zira ikinci yolun esas tutulması halinde en az 8 000 ton çimento sarfı icabeden bu mevzuda tahminen 300 000 lira fazla para ödenmesi icabetmektedir.)

5. Bu inşaatla kullanılması icabeden kum, çakıl inşaatın 500-1 000 metre yakınlarında mebzulen ve her türlü şarta uygun vasıfta mevcud olup esasen mütaahhitçe de bunlardan istifade edilirken şimdi Arapkir köyü önlerine kadar tahminen 6 kilometreye kadar gidilip çakıl ve kum getirilmesine neden lüzum hissedilmiştir? Teknik bir zaruretle izahı mümkün olmayan bu durum muvacehesinde çakılın ve kumun uzak mesafelerden çekilmesi sebebiyle ödenen fazla bedel için bir muamele yapılmış mıdır? Yapılmamışsa sebebi nedir?

6. — Betonun bünyesine giren harç suyunun dışardan temini karşılığı olarak kum çakıl mesafesine 300 metre mesafe farkı ilâvesi yapılmış mıdır? Yapılmışsa mükerrer bedel neden ödenmiştir. İşin heyeti umumiyesine nazaran 90 000 lira civarında olan bu bedel için her hangi bir işlem yapılmış mıdır?

7. — Iğdır ilçesinin Başköy ovası ve Arapkir köyünün Aras nehrinin taşkınlıklarından ve dolayısıyla tahribatından korunması için yapılması icabeden sedde mütaahhidine ihale edildiği ve çalışmaya başlandığı halde işler gereği gibi yürümemekte birtakım aksaklıklar ve gecikmeler olmaktadır. Bu işler tetkik ve kontrol ettirilmekte midir? İşlerin gereği gibi yürütülmemesinin sebebi nelerdir?

8. — Iğdır sulaması gibi Doğu - Bayazıt birinci ve ikinci kısım sulama inşaatı Eleşkirt sulaması, Pasinler sulaması bu günkü halleriyle yapılış gayelerine göre hizmete girecek du-

rumdalar mıdır? Henüz değilse sebepleri nelerdir? Bir yolsuzluk mevzu bahis midir?

9. — Bütün yukarıda sıraladığımız hususlardan birinci derecede mesul olan makam ve şahıslar kimlerdir? Bunlar hakkında başkaca şikâyetler yapılmış mıdır? Gerek yukarıda zikrettiğimiz hususlar ve gerekse diğer şikâyetler dolayısıyla bunlar hakkında tahkikat açılmış mıdır? Açılmamışsa saebei nedir?

T. C.

Nafia Vekâleti

21 . XII . 1956

Hususi Kalem

Sayı : 763

T. B. Millet Meclisi Reisliğine

Ankara

13 . XI . 1956 gün ve 7 - 239 - 3381/15482 sayılı yazıları karşılığıdır : Kars vilâyeti Iğdır kazası sulaması birinci kısım inşaatı ile Doğu - Bayazıt, Eleşkirt ve Pasinler sulama işlerine dair Kars Mebusu Kemal Güven tarafından verilen tahrirî sual tahririne hazırlanan cevabın ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili

E. Menderes

Kars vilâyetinin Iğdır kazası sulamasının birinci kısım inşaatı ile Doğu - Bayazıt Eleşkirt ve Pasinler sulama işlerine dair Kars Mebusu Kemal Güven tarafından verilen tahrirî sual tahriri aşağıda cevaplandırılmıştır :

1. Iğdır Ovası sulaması 1 nci kısım inşaatı ihale bedeli 3,5 milyon lira olmayıp 2 958 190,90 liradır. Bu bedelle yaptırılması tasarlanmış olan iş 29.2 Km. kanal ve bunun üzerindeki imalâtı snaiyedir. (Kanallar üzerindeki imalâtı snaiye sifon, köprü, sel geçidi, şüt v.s. den ibarettir.)

a) 29.2 km. lik kanalın 2.4 km. lik kısmı suyu, ilerde yapılması melhuz hidro - elektrik santrale ve 26.8 km. lik ana kanal kısmı ise santralden artacak suyu sulamada kullanılmak üzere ovaya isale edecektir.

2.4 km. tulündeki enerji istasyonuna su isale kanalı güzergâhı zemini, avan porje ve muhammen keşfin tanzimi sırasında normal toprak olarak nazarı itibara alınmış ve fakat harfiyata geçildikten sonra bu muntakada

zeminin tamamen çakıl olarak zuhur ettiği görülmüştür.

Böyle bir zeminde açılan isale kanalının hâli aslisinde bırakılması, zeminin yüksek nüfuz kabiliyeti dolayısıyla, çok kıymetli olan enerji ve sulama suyunun büyük ölçüde ziyana sebebiyet vereceğinden, bu mühim mahzuru önlemek üzere mevzuubahis isale kanalının tülükâmilince beton kaplama ile iksa ve tahkimine lüzum ve zaruret hâsıl olmuştur.

Diğer taraftan, avan projede 8 adet sel geçidi yapılması derpiş edildiği halde inşaat sırasında cenbî kuru derelerden gelecek sellerle dolmasını ve tahribedilmesini önlemek üzere tülü 3 ilâ 50 metre arasında değişen 26 adet sel geçidi tesisi inşasına lüzum ve zaruret hâsıl olduğu gibi bu sel geçitlerinin asıl kanal ile rakordmanı sağlamak üzere 260 metre tulde rakordman duvarı, isale kanalında iki taraflı 950 metre, bir taraflı 150 metre tulde istinat duvarı inşası icabetmiş ve avan projede 60 metre tulde bir sifon düşünüldüğü halde tatbikatta ellişer metre tülünde iki adet sifon avan projede 25 metre sel geçidi tasarlandığı halde sel yataklarının ve teressübat mahrutlarının büyük sahalara yayılması sebebiyle 180 m. tülünde kapalı geçit yapılması mecburiyeti hâsıl olmuştur.

Bu suretle zuhur eden hafir müşkülâtına, betonla kaplama ve sınavî imalâtın artışının da inzıam etmesi maliyeti çok yükseltmiş ve ihale bedeli dâhilinde sulama ana kanalının ve sınavî imalâtın tamamen yapılmasına maddeten imkân kalmamış ve 2.4 kilometrelik isale kanalı yaptırılabilmiştir.

b) Bu husus yukarıda açıklandığı üzere teknik bir hatadan ileri gelmiş olmayıp, projenin ihzârı sırasında bilinmesi mümkün olmayan fakat sonradan inşaat sırasında görülen tabii şartları ıslah için teknik icaplara uyulması zaruretinden doğmuştur.

2. İnşaat mütaahhidine çimentonun tonu başına 45 lira yerine bundan 105 lira fazlasıyla 150 lira bedel ödenmesi vâkı olmamıştır.

Trabzon'dan alınan 500 ton çimento için Erzurum Bölge Müdürlüğünce ton başına 136,05 lira bedel farkı hesab edilerek bir istihkak tanzim edilmiş, fakat bu istihkak Divanı Muhasebat Reisiğine sevk edilmeden aşağıda izah edildiği şekilde cereyan eden bir muamele neticesinde tas-

hih edilmiştir. Bu tashihte farkın 44,48 lira olarak hesaplanması lâzımgelirken bir sehiv neticesinde 28,96 lira hesaplanmış ve tediye buna göre yapılmıştır.

Bölgenin hesapladığı 136,05 lira ile merkezin hesaplaması lâzımgelen 44,48 lira arasındaki fark, çimentonun Trabzon'dan iş yerine naklinde muhtelif hesap tarzları kullanılmasından ileri gelmiştir. Zira, mezkûr fark belediyelerden alınan rayiçlerle hesaplanabileceği gibi nakliye formülleri ile de hesaplanır. Umum Müdürlük prensip olarak nakliye formüllerini kabul etmiş ve belediye rayicine göre hesap tarzını kabul etmemiştir.

Erzurum Su İşleri 8 nci Bölge Müdürlüğü bu hesap tarzının bir prensibe bağlanması lüzumunu Ankara'da 2 Nisan 1956 tarihinde yapılmış olan Bölge Müdürleri Toplantısında mevzuubahsetmiş ve bir karara varılmasını istemiştir. İstihkak raporunun merkeze gelmesinden sonra bu karara varılması, yukarıda bahsedilen tashihtin yapılmasını intacetmiştir.

3. Kars yolu ile Rusya'dan ithal edilerek mütaahhidi tarafından satın alınan ve iş yerine getirilen çimento miktarı 2 700 ton olmayıp sadece 100 tondan ibarettir. 2 700 ton çimento yerli malı çimento olup tahsis belgeleri vekâlet tarafından mütaahhide verilmiştir.

a) Yerli çimentolar için her hangi bir bedel farkı hesaplanmamıştır. Karayolu ile gelen 100 ton ithal malı çimento için henüz bir fark hesaplanmamıştır. Bu fark bittabi Kars'tan alındığına göre hesaplanacaktır.

b) Fiyat farkı ödenen ithal malı çimentoların faturaları dosyada muhafaza edilmektedir. Çimentoların menşeiini tesbitte idare diğer bütün işlerinde olduğu gibi, mukavelenin icabına uyarak hareket etmiştir.

c) Bu itibarla, Kars'tan nakledilip de Trabzon'dan getirilmiş gibi prensibimize aykırı bir muameleye tevessül ile mütaahhide, iddia edildiği gibi, bir kalemden 250 ilâ 300 bin lira ödenmiş olması bahis mevzuu olmayıp, Trabzon'dan satın alınan ve iktisadi yoldan iş başına getirilerek inşaata sarf olunan 500 ton ithal malı çimento sadece 14 480 lira fiyat farkı ödenmiş bulunmaktadır.

4. Bahsi geçen çimentonun fiyat farkı hesabında nazarı itibara alınan nakil bedeli, bütün iş-

lerimizde tatbik edilmekte olan prensip gereğince, diğer yollara nazaran en iktisadi yol olan Erzurum - Benliahmet - iş yeri yoluna göre hesap edilmiştir.

Bu bakımdan, bu inşaat mevzuu dâhilinde sarfı gereken bütün çimentolar için mütaahhide haksız olarak 300 000 lira gibi bir bedel ödenmesi asla bahis mevzuu bulunmamaktadır.

5. Aras nehri yatağından matlup evsafa uygun bir kısım kum ve çakıl alınmıştır. Fakat muayyen granülimetreyi veren malzemenin feyezantlarla bozulan Aras yatağından temini mümkün olamamakta veya mühim masrafı icabettiren bir elemeye ihtiyaç hâsıl olmaktadır.

İnşaat için lüzumlu kum, çakıl bütün bu mukayeseler yapılarak muayyen evsaf ve granülimetreyi haiz en müsait ocaklardan alınmıştır.

Aras nehrindeki gayrikâfi ve aranılan evsafa uygun olmıyan ocaklar feyezantlar dolayısıyla nehrin mühtelif sahillerinde teşekkül etmektedir. Bunların karşı sahilde teşekkül edenlerine esasen dokunulmamakta ve bizim sahildekilerinden ise hudut hattının değişmemesini temin edecek şekilde en müsait yerlerden kum, çakıl alınabilmektedir.

6. Betonun bünyesine giren suyun, hangi mesafeden taşınırsa taşınır bedel için ayrıca ödenmesi mukavele hükümlerine muhaliftir. Böyle bir bedelin, kum, çakıl mesafesini fazla göstermek suretiyle ödenmesi vâkı olmamıştır.

7. Başköy seddesi ve Arapkir mahmuzları ikinci kısım inşaatında işin mukavele gereğince mütaahhitlikçe gereği gibi yürütülemediği bir hakikattir.

Durum vekâletçe yakinen takibolunmuş ve mukavele gereğince mütaahhide ihtar ve tebliğler yapılmıştır. Mütaahhit malî imkânlarını geliştirdiğini beyan ederek kış mevsiminden evvel 45 günlük bir mühlet talebetmiş ve bu talebin yapıldığı anda esasen fesih yapılmasının zaman bakımından bir fayda sağlamıyacağı düşünülerek ve mütaahhidin ileride mahkemeler nezdinde açacağı dâvalarda idare aleyhine bir durumun meydana gelmemesini temin etmek maksadıyla kendisine 45 gün mühlet verilmişti.

Mütaahhidin bu müddet zarfında yukarıda verilen beyanını ispat edecek bir faaliyeti görülmezse mukavele derhal feshedilerek 1957 senesi inşaat mevsimine kadar yeniden ihale yapılacaktır.

45 gün mühletin verilmeyip derhal tasfiye yapılması halinde ise yeniden yapılacak ihalenin mütaahhidi de 1957 inşaat mevsiminden evvel işe başlayamayacağından bu şekildeki muamelemizde her hangi bir zaman kaybı mevzuu bahis olmamıştır.

8. Dobubayazit sulamaları ünite halinde bir projedir. Bütçe imkânları ile bu projenin ancak bir kısmı ele alınabilmıştır. Kısım kısım yapılmakta olan bu iş ünitenin ikmalinden sonra hizmete girebilecektir.

Eleşkirt ovası sulaması, bugün için hizmete girecek durumda değildir. Yapılan ikinci keşifler ile işin mukavele dâhilinde devam etmeyeceği anlaşılmış olduğundan feshi cihetine gidilecektir.

Geri kalan işlerin hemen ihale edilmesi kararlaştırılmış olup, işbu sulamanın 1958 sulama mevsiminde hizmete girmek üzere ikmaline çalışılacaktır.

Pasinler - Alvar sulaması esasen köylü sulamasına yardım mahiyetinde fennî bir bent ile bu bendin köylü kanallarıyla irtibatını temin eden takriben 3 000 m. tulünde bir kanaldan ibarettir. Tamamlanmış olan bu işin işletme ve idamesi bundan fiilen faydalanan halka bırakılmıştır.

Durumları açıklanan bu üç işte her hangi bir yolsuzluk bahis mevzuu değildir.

9. Yukarıda sıralanan maddelerde mesuliyeti mucip her hangi bir husus bulunmadığından tahkikat açılması mevzuubahşolmamıştır.

6. — *Antalya Mebusu Asım Okur'un, Antalya vilâyetinin Gazipaşa kazası çevresindeki çay ve derelerin taşmasını önlemek için ne gibi tedbirler alındığına ve Serik kazası sulama işleri etüdlerinin ikmal edilip edilmediğine dair sualine Nafia Vekili Etem Menderes'in tahriri cevabı (7/252)*

24. XI. 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Aşağıdaki suallerimin Nafia Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına tavassutunuzu saygılarımla rica ederim.

Antalya
Asım Okur

Antalya vilâyetinin Gazipaşa kazası çevresinde bulunan Bıçkıcı, Gökçeler, Delice, Gazipaşa Çayı, Küçükü ve İnceağrı derelerinin zaman zaman taşarak vatandaşların mahsullerini geniş tahriplere mâruz bıraktığı öteden beri bilindiği gibi bu defa mahallinde halkla yaptığımız vazife temaslarımızda halkın haklı olarak bu mevzuda acı acı şikâyetini dinledik. Ve yine bu taşkınların önlenerek yeraltı sularından veya Bıçkıcı çayından yapılacak bir bentle geniş bir arazinin sulanarak muz, narenciye ve yer fıstığı gibi kıymetli mahsuller elde edilerek verimin bugüne nazaran 10 - 15 misli artacağı- m dinledik.

1. Bugüne kadar yukarıda mâruz esaslara göre Hükümetçe ne gibi çalışmalar yapılmıştır. Bilhassa taşkınım önlenip arazinin sulanmasının sağlayacağı maddi kıymetler üzerinde etüdler yapılmış mıdır?

2. Gazipaşa kazası mıntakasinda dere-lerin ıslahı ve arazinin sulanması için yapıla- cık işler ne zaman neticelendirilebilecektir?

3. Takarrup imlâsı unutulmuş olduğunu halktan öğrendiğimiz Delice çayı takarrup im- lâsı ne zaman yapılabilecektir?

4. Antalya vilâyetinin Serik kazası, sulama işleri etüdüleri ikmal edilmiş midir? (Ka- ragül, Çiftçi Alanı ve Aksu vadisi ovalarının sulama işleri) etüdler bitmiş ise ihaleleri ne zaman yapılabilecektir?

T. C.

Nafia Vekâleti

21 . XII . 1956

Hususi Kalem

Sayı : 764

T. B. Millet Meclisi Reisliğine
Ankara.

27 . XI . 1956 gün ve 7-252-3461/15758 sayılı yazıları karşılığidir:

Antalya vilâyetinin Gazipaşa kazası çevresin- deki çay ve derelerin taşmasını önlemek için ne gibi tedbirler alındığına ve Serik kazası sulama işleri etüdlerinin ikmal edilip edilmediğine dair Antalya Mebusu Asım Okur tarafından verilen tahriri sual takririne hazırlanan cevabım ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
E. Menderes

Antalya vilâyetinin Gazipaşa kazası çevresin- deki çay ve derelerin taşmasını önlemek için ne gibi tedbirler alındığına ve Serik kazası sulama işleri etüdlerinin ikmal edilip edilmediğine dair Antalya Mebusu Asım Okur tarafından verilen tahriri sual takririne aşağıda cevaplandırılmıştır:

1. a) Gazipaşa Bıçkıcı çayından sulama ya- pılması tetkik edilmiş ve 500 hektar arazinin 500 bin lira keşif bedelli bir proje ile sulanması- nın temin edilebileceği anlaşılmıştır.

b) Küçüksu, İnceağrı, Delice çayları deniz- den 3 kilometre mesafede birleşerek Hacımusa çayı ismini almakta ve birleşme yerinden denize kadar olan ekili araziye basmak suretiyle tahri- bat vücuda getirmektedir. Rüşubatin yukarılarda tutulması için tersip bentleri yapılması ve feye- zan seddeleri inşası 700 bin liraya mal olacaktır.

c) Kurukarı köyü arazisinin sıtma suyu mambalarından sulanması mevzuu tetkik edilmiş- tir. 350 hektarın sulanması için 525 bin liraya ihtiyaç vardır.

d) Beyrebucak köyü arazisinin Yalandünya suyundan sulanması mevzuu etüd edilmiştir. 1 000 hektarın sulanması için 50 bin liraya ihti- yaç vardır.

Yukarıda sayılan taşkından koruma ve sula- ma işleri için yapılan tetkikler sırasında sağlana- cak maddi kıymetler hesaplanmış ve mevzuların rantabiliteleri buna göre tâyin edilmiştir.

2. Gazipaşa mıntakasındaki derelerin ıslah ve arazisinin sulanması işleri ödenek durumumu- zun müsaadesi nispetinde ileriki yıllarda ele alın- cak işlerimiz arasındadır.

3. Antalya vilâyetinin Gazipaşa çivarında bulunan ve 1956 çalışma programımıza ithal edil- miş olan, köprülerin takarrup imlâları ehemmi- yet derecelerine göre peyderpey ele alınmaktadır.

Bu köprülerden, Delice köprüsünün takarrup imlâsına da 1957 Ocak ayı içinde başlanacak ve bir ay içinde ikmal edilecektir.

4. Serik kazası sulama işleri Antalya ovaları sulaması meyanında mütalâa edilmekte olup ha- len amenajman ve avan - projeleri üzerinde çalı- şılmaktadır. Ödenek imkânı dâhilinde 1957 yılı sonunda inşaata kısmen geçilmesi tasarlanmak- tadır.

TASHİHLER

Bu İnikada bağı 32 ve 40 sıra sayılı l yihalarda aşağıdaki tashihler yapılacaktır :
Lâyiha

sıra No.	Sayfa	S�tun	Satır	Yanlıř	Doğru
32	3	1	16	İlavten	İlaveten
32	5	4	16	2 299 30	3 299 30
40	5		4	L�ksenburg	L�ksemlburg
40	5		5	Federal Halk	Federatif Halk
40	5		16	Federal Halk	Federatif Halk
40	5		20	ederek	ederek
40	9		5	kaydolmaksızın	kaydolunmaksızın
40	9		9	y�rl�ęe	y�r�rl�ęe
40	9		21	Cumhuriyet	Cumhuriyet
40	9		22	L�ksenburg	L�ksemlburg
40	9		23	Federal Halk	Federatif Halk
40	11		12	mandde	madde
40	11		13	L�ksenburg	L�ksemlburg
40	11		13	D�řeřlięi	D�řelięi
40	11		19	y�r�rl�ęe	y�r�rl�ęe

Åza adedi	: 541
Rey verenler	: 278
Kabul edenler	: 278
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 246
Münhal mebusluklar	: 17

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

Arif Demirer
Sıtkı Koraltan
Hüseyin Tiryakioğlu
Murad Ali Ülgen

AĞRI

Halis Öztürk
Nimet Sümer
Celâl Yardımcı

AMASYA

Kemal Eren
Hâmit Koray
İsmet Olgaç

ANKARA

Muhlis Bayramoğlu
Ömer Bilen
Ramiz Eren
Muzaffer Ergüder
Muhlis Ete
Mümtaz Faik Fenik
Mümtaz Tarhan
Hâzım Türegün

ANTALYA

Attilâ Konuk
Burhanettin Onat

AYDIN

Necati Çelim
Nail Geveci
Nihat İyriboz
Etem Menderes
A. Baki Ökdem
Zühtü Uray
Cevat Ülkü

BALIKESİR

Esat Budakoğlu
Mekki Said Esen
Mücteba İştin

Ahmet Karagür
Ahmet Kocabıyıköğlu
Yahya Pelvan
M. Halûk Timurtaş

BİLECİK

Şevki Hasırcı
Yümnü Üresin

BİNGÖL

Sait Göker
Ekrem Yıldız

BITLİS

Nusrettin Barut
Selâhattin İnan

BOLU

Reşat Akşemsettinioğlu
Selâhattin Baysal

Fahri Belen
Sabri Çonkar

İhsan Gülez
Lûtfi Oğultürk

BURDUR

Hüseyin Çimen
Behçet Kayaalp

Mehmet Özbey

BURSA

Sabahattin Çiracıoğlu
Selim Ragıp Emec

Muhlis Erdener
Agâh Frozan

Kenan Yılmaz
Ali Ferruh Yücel

Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE

Nureddin Fuad Alp-
kartal

Bedi Enüstün
Emin Kalafat

Fatin Rüştü Zorlu

ÇORUH

Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu

ÇORUM

Sedat Baran
Yakup Gürsel
Ali Rıza Kılıçkale

Hüseyin Ortakçioğlu
Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ

Ali Çobanoğlu
İsmail Hadımhoğlu

Ali Rıza Karaca
Osman Ongan

A. Hamdi Sancar

DIYARBAKIR

Fikri Arıç
Yusuf Azizoglu

EDİRNE

Mehmet Enginün
Rükneddin Nasuhioglu

Kemal Yaşınkılıç

ELÂZİĞ

Suphi Ergene
Ömer Faruk Sanaç

ERZİNCAN

Hüsnü Çanakçı
Mustafa Rahmi Sana-
lan

Tevfik Şenocak

ERZURUM

Zeki Çavuşoğlu
Sabri Erduman

Şevki Erker
Hasan Numanoglu

Esat Tuncel

ESKİŞEHİR

Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
İsmail Sayın
Hicri Sezen

GAZİANTEP

Abdülkadir Atık
İhsan Dağ

GİRESUN

Hayrettin Erkmen
Tahsin İnanç
Doğan Köymen

GÜMÜŞANE

Zeki Başağa
Halis Tokdemir

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven

HATAY

Şekip İnal

İÇEL

Rüştü Çetin
Aziz Köksal

İSPARTA

Tahsin Tola

İSTANBUL

Ali Fuad Cebesoy
Hâdi Hüsman

Fuad Köprülü
Naci Kurt

Adnan Menderes
Zeki Rıza Sporel

Zakar Tarver
Füruzan Tekil

Nazlı Tlabar
Ahmet Topcu

Celâl Türkgeldi
Fahrattin Ulaş

Tahsin Yazıcı

İZMİR

Abdullah Aker
Mehmet Aldemir
Nebil Sadi Altuğ
Muzaffer Balaban
Arif Güngören
Necdet İncekara
Rauf Onursal

KARS

Fevzi Aktas
Remzi Çakır
Kemal Güven
Mehmet Hazer
İbrahim Us
Rıza Yalçın
Ali Yeniaras

KASTAMONU

Basri Aktas
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Salim Esen
Muzaffer Kuşakçioğlu
Ali Muzaffer Tanöver
Ziya Termen

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Emin Develioğlu
Servet Hacıpaşaoğlu
İbrahim Kirazoğlu
Hakkı Kurmel
Ömer Mart

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
M. Ali Ceylân
Hüsnü Yaman
Osman Alışiroğlu
Ahmet Bilgin
Mehmet Mahmudoglu

KOCAELİ

Nüzhet Akın
Ekrem Alican
Selâmi Dinçer
Turan Güneş
Cemal Tüzün
Sadettin Yalın

KONYA

A. Fahri Ağaoglu

Hamdi Ragıp Atademir

Tevfik Fikret Baran
Sıtkı Salim Burçak
Abdi Çilingir
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınç
Mekki Keskin
Tarık Kozbek
Muammer Obuz
M. Rüştü Özal
Sabahattin Sönmez

KÜTAHYA

Ali Galib Bubik
Ahmet İhsan Gürsoy
Ahmet Kavuncu
Süleyman Süruri Nasuhoglu
Osman Özbilen
Nihat Haluk Pepeyi
İsmail Hakkı Veral

MALATYA

Mehmet Kartal
Abdullah Köroğlu
Nuri Ocakçioğlu
Mehmet Fahri Oral
Mehmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin

MANİSA

Samet Ağaoglu
Hikmet Bayur
Hayri Büke
Şemi Ergin
Fevzi Lûtfi Karaosmanoglu
Melih Koçer

Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoglu
Muhlis Tümay

MARAS

Abdullah Aytemiz
Ahmet Kadoğlu
Nedim Ökmen

MARDİN

Etem Aybar
Bahaettin Erdem
Abdülkadir Kalav
Halim Şatana
Reşit Kemal Timuroğlu

MUĞLA

Turhan Akarca
Nuri Özsan
Yavuz Paşamehmetoğlu
Akif Sarıoğlu

MUŞ

Şemsi Ağaoglu
Şefik Çağlayan

NIĞDE

Hüseyin Avni Göktürk
Ahmet Nuri Kadioğlu
Hüseyin Ülkü
Hasan Hayati Ülkün

ORDU

Bekir Baykal
Mehmet Cemil Bengü
Fazlı Ertekin
Selâhattin Orhon

RİZE

İzzet Akçal
Kemal Balta
Osman Kavrakoglu
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgül

SAMSUN

Ekrem Anıt
Rami Ozan Gümüşoğlu
Ömer Güriş

Abdullah Keleşoğlu
Muhittin Özkefeli
Ferid Tüzel
Şükürü Uluçay
Hâdi Uzer

SEYHAN

Mustafa Akçalı
Zahit Akdağ
Sedat Barı
Enver Batumlu
Cavid Oral
Sinan Tekelioğlu
İsmet Uslu
Mehmet Ünaldı

SİİRD

Suat Bedük
Baki Erden
Mehmet Daim Süalp

SİNOB

Şerafettin Ayhan
Nuri Sertoğlu
Haşim Tari

Muhit Tümerkan

SİVAS

Ercüment Damalı
Abdürrahman Doğruyol
Şevki Ecevit
Etem Erdinç
Kâzım Oskay
Bahattin Örnekol
Ahmed Özel

M. Nurettin Turgay
Memduh Turhan

TEKİRDAĞ

İsmail Hakkı Akyüz
Ferid Alpiskender

TOKAD

İhsan Baç
Hulûsi Bozbeyoğlu
Selâhattin Gülüt
Osman Hacıbaloglu
Ömer Sunar

TRABZON

Sami Orberk
İsmail Şener
Mustafa Reşit Tarakçıoğlu

URFA

Hasan Oral
Saim Önhon

UŞAK

Orhan Dengiz
Hâcım Yılmaz

VAN

Hilmi Durmaz
Muslih Görentaş
Hamit Kartal

YOZGAD

Danyal Akbel
İhsan Aktürel
Talât Alpay
Mahmut Ataman
Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu
Numan Kurban

Haşim Tathoğlu

ZONGULDAK

Hüseyin Balık
Hakkı Hilâleli
Cemal Kıpçak
Nusret Kirişcioğlu
Edibe Sayar

[Reye iştirak etmiyenler]

AFYON KARAHISAR

Rıza Çerçel
Kemal Özçoban
Osman Talu
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI

Kasım Küfrevi

AMASYA

Faruk Çöl
Mustafa Zeren

ANKARA

Âtîf Benderlioğlu
Dağistan Binerbay
Hamdi Bulgurlu
Abdullah Gedikoğlu
Zafer Gökçer
Necmi İnanç
Seyfi Kurtbek
Talât Vasfi Öz
Fuad Seyhun
Âliye Temuçin
Fuad Zincirkıran

ANTALYA

Kenan Akmanlar
Fatin Dalaman
Asım Okur
Ahmet Tekelioğlu
Ahmet Tokuş

AYDIN

Namık Gedik

BALIKESİR

Vacîd Asena
Enver Güreli
Halil İmre
Arif Kalıpsızoğlu
Muharrem Tunçay
Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı

BİLECİK

İsmail Selçuk Çakıroğlu
Talât Oran

BİNGÖL

Necati Aras

BOLU

Mithat Dayıoğlu
Ahmet Hatı

BURDUR

Fethi Çelikbaş

BURSA

Raif Aybar
Müfit Erkuyumcu
Sadettin Karacabey
Hulûsi Köymen
İbrahim Öktem
Halûk Şaman

ÇANAKKALE

Safaeddin Karanakçı
İhsan Karasioğlu
Servet Sezgin
Nuri Togay

ÇANKIRI

Tahir Akman
İbrahim Aydın
Celâl Boynuk
Kenan Çığman
Asım Emrem
Tahsin Uygur

ÇORUH

Yaşar Gümüşel
Muzaffer Önal

ÇORUM

Mustafa Kemal Biber-
oğlu
Şevki Gürses
Baha Koldaş
Cevat Köstekçi

DENİZLİ

Baha Akşit
Mustafa Gülcügil
Mehmet Karasan
Refet Tavashioğlu

DIYARBAKIR

Mustafa Ekinci
Ragıp Karaosmanoğlu
İhsan Hamid Tiğrel
Halil Turgut
Mehmed Hüsrev Ünal

EDİRNE

Cemal Köprülü
Hasan Maksudoğlu
Sabahattin Parsoy

ELAZIĞ

Hüsni Göktaş
Selâhattin Tokar
Mehmet Şevki Yazman

ERZİNCAN

Sadık Perinçek
Veysel Varol
ERZURUM
İshak Avni Akdağ
Rıfki Salim Burçak

Bahadır Dülger
Abdülkadir Eryurt
Hâmid Şevket İnce (I.)
Cemil Önder
Rıza Topçuoğlu (I.)

ESKİŞEHİR

Muhtar Başkurt
Kemal Zeytinioğlu

GAZİANTEP

Ekrem Cenani
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Ali Ocak
Cevdet San
Salâhattin Ünlü

GİRESUN

Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Abdullah İzmen
Mazhar Şener
Adnan Tüfekcioğlu

GÜMÜŞANE

İsmail Hakkı Baykal
Ekrem Ocaklı
Sabri Özcan San
Halit ZARBUN

HATAY

A. Feyzi Atahan
Ali Muhsin Bereketoğlu
Abdullah ÇİLİ
Â. Mithat Kuseyrioğlu
Şemsettin Mursaloğlu
Celâl Ramazanoğlu
Şevket Sarıcalı

İÇEL

Yakup Çukurova
Hüseyin Fırat
İbrahim Gürgen
Refik Koraltan
Hidayet Sinanoğlu
Mehmet Mutlugil

ISPARTA

İrfan Aksu
Said Bilgiç
Kemal Demiralay
Zühtü Hilmi Velibeşo

İSTANBUL

Necmi Ateş
Celâl Bayar (Reisicum-
hur)
Nazim Bezmen
Faruk Nafiz Çamlıbel
Seyfi Gögen
Aleksandros Hacopulos
Lûtfi Kırdar
Ziya Köktürk
Nadir Nadi
Emin Onat
Mükerrem Sarol
Nizamettin Âli Sav
Hanri Soriano
Hamdullah Suphi Tan-
rıöver
Nuri Yamut (I.)

İZMİR

Pertev Arat
Cihad Baban
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu
Sadık Giz
Osman Kapani
Halûk Ökeren
Nuriye Pınar
Mehmet Ali Sebük
İlhan Sipahioğlu
Abidin Tekön
Behçet Uz

KARS

Sırrı Atalay
Hasan Erdoğan
Turgut Göle

KASTAMONU

Nazifi Şerif Nabel

KAYSERİ

Kâmil Gündes

KIRKLARELİ

Fikret Filiz

KIRŞEHİR

Osman Bölükbaşı
Tahir Taşer

KOCAELİ

Ziya Atığ
Hamdi Başak
Hamza Osman Erkan

Sefer Göksel

Kâzım Meriç

Nüzhet Unat

KONYA

Hidayet Aydın
Mustafa Bağrıaçık

Remzi Birand

Ziyad Ebüzziya

Ahmet Koyuncu

Himmet Ölçmen

Halil Özyörük

KÜTAHYA

İhsan Şerif Özgen

MALATYA

Esat Doğan

Ahmet Fırat

İsmet İnönü

Kâmil Kırıkoğlu

Hilmi Özbay

Tevfik Ünsalan

MANİSA

Yunus Muammer Alakant

Adnan Karaosmanoğlu

Sudi Mihçioğlu

MARAŞ

Ahmet Bozdağ
Mahmut Karaküçük
Remzi Oksüz
Mazhar Özsoy

MARDİN

Abdürrahman Bayar
Cevdet Öztürk

MUĞLA

Zeyyat Mandalıncı
Nâtik Poyrazoğlu

MUŞ

Gıyasettin Emre

NİĞDE

Ali Ulvi Arıkan
Sadettin Ertur
Cavit Kavurmacıoğlu
Zihni Üner

ORDU

Refet Aksoy

Feyzi Boztepe

Fazıl Erim

Sabri İşbakan

Memiş Yazıcı

RİZE

Hüseyin Agun

SAMSUN

Salim Çonoğlu

Abdullah Eker

Tevfik İleri

Hamdi Tekay

SEYHAN

Ahmet Kınık
Salim Serçe
Lûtfi Sezgin
Nurullah İhsan Tolon
Ahmet Topaloğlu

SİİRD

Veysi Oran

SİNOB

M. Vehbi Dayıbaş
Server Somuncuoğlu

SİVAS

Hüseyin Çitil
Nuri Demirağ
Nurettin Ertürk
Rifat Öçten
Hüseyin Yüksel

TEKİRDAĞ

Neemi Arman
Zeki Erataman
Fethi Mahramlı
Samim Yücedere

TOKAD

Ahmet Gürkan
Hasan Kangal
Mehmet Şahin
Yusuf Ulusoy

TRABZON

Halit Ağanoğlu
Sabri Dilek
Mahmut Goloğlu
Muzaffer Harunoğlu

Süleyman Fehmi Kalyeioğlu
Selâhattin Karayavuz
Emrullah Nutku
Pertev Sanaç (I.)
Osman Turan

TUNCELİ

Arslan Bora
Bahri Turgut Okaygün
Fethi Ülkü

URFA

Feridun Ayalp
Feridun Ergin
Mehmet Hatiboğlu
Celâl Öncel
Aziz Özbay
Muzaffer Timur

UŞAK

Yusuf Aysal
Hakkı Gedik

VAN

Kemal Yörükoğlu
YOZGAD
Ali Ünlüsoy

ZONGULDAK

Sebati Ataman
Suat Başol
Necati Diken
Sabiha Durah
Avni Yurdabayrak

[Münhal Mebusluklar]

Afyon Karahisar	1	Bursa	1	İstanbul	1	Kırklareli	1
Ankara	2	Çoruh	1	İzmir	1	Zonguldak	1
Antalya	1	Diyarbakır	1	Kastamonu	1		—
Aydın	1	Eskişehir	1	Kayseri	3		17

Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFİMA) nın kuruluşu hakkındaki 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan mukaveleye katılmamıza ve bu mukavele ile eklerinin tasdikine dair Kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 541
Rey verenler	: 274
Kabul edenler	: 274
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 250
Münhal mebusluklar	: 17

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

Arif Demirer
Sıtkı Koraltan
Hüseyin Tiryakioğlu
Murad Âli Ülgen

AĞRI

Halis Öztürk
Nimet Sümer
Celâl Yardımcı

AMASYA

Kemal Eren
Hâmit Koray
İsmet Olgaç

ANKARA

Muhlis Bayramoğlu
Âtîf Benderlioğlu
Ömer Bilen
Ramiz Eren
Muzaffer Ergüder
Mümtaz Tarhan
Hâzım Türegün

ANTALYA

Attilâ Konuk
Burhanettin Onat

AYDIN

Namık Gedik
Nail Geveci
Nihat İyriboz
Etem Menderes
A. Baki Ökdem
Zühtü Uray
Cevat Ülkü

BALIKESİR

Esat Budakoğlu
Mekki Said Esen

Halil İmre
Ahmet Karagür
Ahmet Kocabıyıköğlü
Yahya Pelvan
M. Halûk Timurtaş

BİLECİK

Şevki Hasırcı
Yümnü Üresin

BİNGÖL

Sait Göker
Ekrem Yıldız

BİTLİS

Nusrettin Barut
Selâhattin İnan

BOLU

Selâhattin Baysal
Fahri Belen
Sabri Çonkar
İhsan Gülez

BURDUR

Hüseyin Çimen
Mehmet Özbey

BURSA

Sabahattin Çıracıoğlu
Selim Ragıp Emeç
Muhlis Erdener
Agâh Erozan
Kenan Yılmaz
Ali Ferruh Yücel
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE

Nureddin Fuad Alp-
kartal
Bedi Enüstün
Emin Kalafat

Fatin Rüşti Zorlu

ÇORUH

Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu

ÇORUM

Sedat Baran
Şevki Gürses
Ali Rıza Kılıçkale
Hüseyin Ortakçioğlu
Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ

Ali Çobanoğlu
İsmail Hadımlıoğlu
Ali Rıza Karaca
A. Hamdi Sancar

DIYARBAKIR

Fikri Arıç

EDİRNE

Mehmet Enginün
Rükneddin Nasuhioğlu
Kemal Yaşınkılıç

ELÂZİĞ

Suphi Ergene
Ömer Faruk Sanaç

ERZİNCAN

Hüsnü Çanakçı
Mustafa Rahmi Sana-
lan
Tevfik Şenoak

ERZURUM

Zeki Çavuşoğlu
Sabri Erduman
Şevki Erker
Hasan Numançoğlu
Esat Tuncel

ESKİŞEHİR

Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
İsmail Sayın
Hicri Sezen

GAZİANTEP

Abdülkadir Atik
İhsan Dağ

GİRESUN

Hayrettin Erkmen
Tahsin İnanç
Doğan Köymen

GÜMÜŞANE

Zeki Başağaç

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven
HATAY

Şekip İnal
Celâl Ramazanoğlu

İÇEL

Rüşti Çetin
Aziz Köksal

İSPARTA

Tahsin Tola
Zühtü Hilmi Velibeşe

İSTANBUL

Ali Fuad Cebesoy
Aleksandros Hacopulos
Hâdi Hüsman
Fuad Köprülü
Naci Kurt
Adnan Menderes
Zeki Rıza Sporel
Zakar Tarver
Füruzan Tekil

Nazlı Tlabar
Ahmet Topcu
Celâl Türkgeldi
Fahrettin Ulaş
İZMİR

Abdullah Aker
Mehmet Aldemir
Nebil Sadi Altuğ
Muzaffer Balaban
Arif Güngören
Necdet İncekara
Rauf Onursal
KARS

Fevzi Aktaş
Remzi Çakır
Kemal Güven
Mehmet Hazer
İbrahim Us
Rıza Yalçın
Ali Yeniaras

KASTAMONU

Basri Aktaş
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Salim Esen
Muzaffer Kuşakçioğlu
Ali Muzaffer Tanöver
Ziya Termen

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Emin Develioğlu
Servet Hacıpaşaoğlu
İbrahim Kirazoğlu
Hakkı Kurmel
Ömer Mart

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
M. Ali Ceylân
Hüsnü Yaman
KİRŞEHİR
Osman Alişiroğlu
Ahmet Bilgin
Mehmet Mahmudoğlu

KOCAELİ

Nüzhet Akın
Ekrem Alican
Selâmi Dinçer
Turan Güneş

Cemal Tüzün
Sadettin Yalım
KONYA
Abdürrahman Fahri
Ağaoğlu
Hamdi Ragıp Atademir
Tevfik Fikret Baran
Sıtkı Salim Burçak
Abdi Çilingir
Reyhan Gökmenoğlu
Muhittin Güzelkılınç
Mekki Keskin
Tarik Kozbek
Muammer Obuz
M. Rüştü Özal
Sabahattin Sönmez

KÜTAHYA

Ali Galib Bubik
Ahmet İhsan Gürsoy
Ahmet Kavuncu
Süleyman Sürüri Na-
suhoglu
Osman Özbilen
Nihat Haluk Pepeyi
İsmail Hakkı Veral

MALATYA

Mehmet Kartal
Nuri Ocakçioğlu
Mehmet Fahri Oral
Mehmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin

MANİSA

Samet Ağaoğlu
Hikmet Bayur
Hayri Büke
Şemi Ergin
Adnan Karaosmanoğlu
Melih Koçer
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoglu
Sudi Mihçioğlu
Muhlis Tümay

MARAS

Abdullah Aytemiz
Ahmet Kadoğlu

MARDİN

Etem Aybar
Bahaettin Erdem
Abdülkadir Kalav

Halim Şatana
Reşit Kemal Timuroğlu
MUĞLA
Turhan Akarca
Nuri Özsan
Akif Sarıoğlu
MUŞ
Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
NİĞDE

Hüseyin Avni Göktürk
Ahmet Nuri Kadioğlu
Hüseyin Ülkü
Hasan Hayati Ülkün
ORDU

Bekir Baykal
Mehmet Cemil Bengü
Fazlı Ertekin
Selâhattin Orhon

RİZE

İzzet Akçal
Kemal Balta
Osman Kavrakoğlu
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil

SAMSUN

Ekrem Anıt
Rami Ozan Gümüşoğlu
Ömer Güriş
Abdullah Keleşoğlu
Muhittin Özkefeli
Ferid Tüzel
Şükrü Uluçay
Hâdi Uzer

SEYHAN

Mustafa Akçalı
Zahit Akdağ
Sedat Barı
Enver Batumlu
Cavid Oral
Sinan Tekelioğlu
Nurullah İhsan Tolon
Mehmet Ünalı

SİİRD

Suat Bedük
Baki Erden
Mehmet Daim Süalp

SİNOB

Şerafettin Ayhan

Nuri Sertoğlu
Haşım Tarı

SİVAS

Ercüment Damalı
Abdürrahman Doğruyo:
Şevki Eceviç
Etem Erdinç
Nurettin Ertürk
Kâzım Oskay
Rifat Öçten
Bahattin Örnekol
Ahmed Özel
M. Nurettin Turgay
Memduh Turhan

TEKİRDAĞ

İsmail Hakkı Akyüz
Ferid Alpiskender

TOKAD

İhsan Bağ
Hulûsi Bozbeyoğlu
Selâhattin Gülüt
Osman Hacıbaloglu
Ömer Sunar

TRABZON

Sami Orberk
İsmail Şener
Mustafa Reşit Tarakçı-
oğlu

URFA

Hasan Oral
Saim Önhon

UŞAK

Orhan Dengiz
Hâcim Yılmaz

VAN

Hilmi Durmaz
Muslih Görentaş
Hamit Kartal
Kemal Yörükoğlu

YOZGAD

Danyal Akbel
İhsan Aktürel
Talât Alpay
Mahmut Ataman
Ömer Lâtfi Erzurum-
luoğlu
Numan Kurban

Hâşim Tathoğlu
Ali Ünlüsoy

ZONGULDAK
Hüseyin Balık

Hakkı Hilâlcı
Cemal Kıpçak

Nusret Kirişcioğlu
Edibe Sayar

[Reye iştirak etmeyenler]

AFYON KARAHİSAR

Rıza Çerçel
Kemal Özçoban
Osman Talu
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI

Kasım Küfrevi
AMASYA

Faruk Çöl
Mustafa Zeren

ANKARA

Dağıstan Binerbay
Hamdi Bulgurlu
Muhlis Ete
Mümtaz Faik Fenik
Abdullah Gedikoğlu

Zafer Gökçer
Necmi İnanç
Seyfi Kurtbek
Talât Vasfi Öz
Fuad Seyhun
Âliye Temuçin
Fuad Zincirkıran

ANTALYA

Kenan Akmanlar
Fatin Dalaman
Asım Okur
Ahmet Tekelioğlu
Ahmet Tokuş

AYDIN

Necati Çelim
BALIKESİR

Vacit Asena
Enver Güreli
Müeteba İştin
Arif Kalıpsızoğlu
Muharrem Tunçay
Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı

BİLECİK

İsmail Selçuk Çakıroğlu
Talât Oran

BİNGÖL

Necati Aras

BOLU

Reşat Akşemsettinioğlu
Mithat Dayıoğlu
Ahmet Hatı
Lütfi Oğultürk

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Behçet Kayaalp

BURSA

Raif Aybar
Müfit Erkuyumcu
Sadettin Karacabey
Hulûsi Köymen
İbrahim Öktem
Halûk Şaman

ÇANAKKALE

Safaeddin Karanakçı
İhsan Karasioğlu
Servet Sezgin
Nuri Togay

ÇANKIRI

Tahir Akman
İbrahim Aydın
Celâl Boynuk
Kenan Çıgman
Asım Emrem
Tahsin Uygur

ÇORUH

Yaşar Gümüşel
Muzaffer Önal

ÇORUM

Mustafa Kemal Biber-
oğlu

Yakup Gürsel
Baha Koldaş
Cevat Köstekçi

DENİZLİ

Baha Akşit
Mustafa Gülcügil
Mehmet Karasan
Osman Ongan

Refet Tavashioğlu

DIYARBAKIR

Yusuf Azizoğlu
Mustafa Ekinci

Ragıp Karaosmanoğlu
İhsan Hamid Tığrel
Halil Turgut
Mehmed Hüsrev Ünal

EDİRNE

Cemal Köprülü
Hasan Maksudoğlu
Sabahattin Parsoy

ELÂZİĞ

Hüsnü Göktaş
Selâhattin Toker
Mehmet Şevki Yazman

ERZİNCAN

Sadık Perinçek
Veysel Varol

ERZURUM

İshak Avni Akdağ
Rıfki Salim Burçak
Bahadır Dülger
Abdülkadir Eryurt
Hâmid Şevket İnce (İ.)
Cemil Önder

Rıza Topçuoğlu (İ.)

ESKİŞEHİR

Muhtar Başkurt
Kemal Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Ekrem Cenani
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Ali Ocak
Cevdet San

Salâhattin Ünlü

GİRESUN

Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Abdullah İzmen
Mazhar Şener
Adnan Tüfekcioğlu

GÜMÜŞANE

İsmail Hakkı Baykal
Ekrem Ocaklı
Sabri Özcan San
Halis Tokdemir
Halit ZARBUN

HATAY

A. Feyzi Atahan
Ali Muhsin Bereketoğlu
Abdullah Cilli

A. Mithat Kuseyrioğlu
Şemsettin Mursaloğlu
Şevket Sarıcalı

İÇEL

Yakup Çukurova
Hüseyin Fırat
İbrahim Gürgen
Refik Koraltan (Reis)

Hidayet Şiňanoğlu
Mehmet Mutlugil

İSPARTA

İrfan Aksu
Said Bilgiç
Kemal Demiralay

İSTANBUL

Necmi Ateş
Celâl Bayar (Reisicum-
hur)

Nazim Bezmen
Faruk Nafiz Çamlıbel
Seyfi Gögen
Lütfi Kırdar
Ziya Köktürk

Nadir Nadi
Emin Onat
Mükerrem Sarol
Nizamettin Âli Sav
Hanri Soriano
Hamdullah Suphi Tan-
rıöver

Nuri Yamut (İ.)

Tahsin Yazıcı

İZMİR

Pertev Arat
Cihad Baban
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu

Sadık Giz
Osman Kapani
Halûk Ökeren
Nuriye Pınar

Mehmet Ali Sebük
İlhan Sipahioğlu
Abidin Tekön
Behçet Uz

KARS

Sırrı Atalay
Hasan Erdoğan
Turgut Göle

KASTAMONU

Nazifi Şerif Nabel

KAYSERİ

Kâmil Gündes

KIRKLARELİ

Fikret Filiz

KİRŞEHİR

Osman Bölükbaşı
Tahir Taşer

KOCAELİ

Ziya Atığ
Hamdi Başak
Hamza Osman Erkan
Sefer Göksel
Kâzım Meriç
Nüzhet Unat

KONYA

Hidayet Aydın
Mustafa Bağrıaçık
Remzi Birand
Ziyad Ebüzziya
Ahmet Koyuncu
Himmet Ölçmen
Halil Özyörük

KÜTAHYA

İhsan Şerif Özgen

MALATYA

Esat Doğan
Ahmet Fırat
İsmet İnönü
Kâmil Kırıkoğlu
Abdullah Köroğlu
Hilmi Özbay
Tevfik Unsalan

MANİSA

Yunus Muammer Ala-
kant
Fevzi Lûtfi Karaosman-
oğlu

MARAŞ

Ahmet Bozdağ
Mahmut Karaküçük
Nedim Ökmen
Remzi Öksüz
Mazhar Özsoy

MARDİN

Abdürrahman Bayar
Cevdet Öztürk

MUĞLA

Zeyyat Mandalinci
Yavuz Paşamehmetoğlu
Nâtik Poyrazoğlu

MUŞ

Gıyasettin Emre

NİĞDE

Ali Ulvi Arıkan
Sadettin Ertur
Cavit Kavurmacıoğlu
Zihni Üner

ORDU

Refet Aksoy

Feyzi Boztepe
Fazıl Erim
Sabri İşbakan
Memiş Yazıcı

RİZE

Hüseyin Agun

SAMSUN

Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Tevfik İleri
Hamdi Tekay

SEYHAN

Ahmet Kınık
Salım Serçe
Lûtfi Sezgin
Ahmet Topaloğlu
İsmet Uslu

SİİRD

Veysi Oran

SİNOB

M. Vehbi Dayıbaş
Server Somuncuoğlu
Muhit Tümerkan (İ.)

SİVAS

Hüseyin Çitil
Nuri Demirağ
Hüseyin Yüksel

TEKİRDAĞ

Necmi Arman
Zeki Erataman
Fethi Mahramlı
Samim Yücedere

TOKAD

Ahmet Gürkan

Hasan Kangal
Mehmet Şahin
Yusuf Ulusoy

TRABZON

Halit Ağanolu
Sabri Dilek
Mahmut Goloğlu
Muzaffer Harunoğlu
Süleyman Fehmi Ka-
laycioğlu
Selâhattin Karayavuz
Emrullah Nutku
Pertev Sanaç (İ.)
Osman Turan

TUNCELİ

Arslan Bora
Bahri Turgut Okaygün
Fethi Ülkü

URFA

Feridun Ayalp
Feridun Ergin
Mehmet Hatiboğlu
Celâl Öncel
Aziz Özbay
Muzaffer Timur

UŞAK

Yusuf Aysal
Hakkı Gedik

ZONGULDAK

Sebati Ataman
Suat Başol
Necati Diken
Sabih Durah
Avni Yurdabayrak

[Münhal Mebusluklar]

Afyon Karahisar	1	Bursa	1	İstanbul	1	Kirklareli	1
Ankara	2	Çoruh	1	İzmir	1	Zonguldak	1
Antalya	1	Diyarbakır	1	Kastamonu	1		—
Aydın	1	Eskişehir	1	Kayseri	3		17

Devre : X
İçtima : 3

S. SAYISI : 30

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına bâzı kadroların eklenmesi hakkında kanun lâyihası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/520)

T. C.

Başvekillet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 404/2713

30 . VII . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına bâzı kadroların eklenmesi hakkında mezkûr Vekâletçe hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 12 . VII . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Nafia Vekâleti esas teşkilât kadroları 1939 yılında meriyete giren Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı kadro cetvellerinde gösterilmiş olup bugüne kadar bu kadrolarda umumi olarak her hangi bir değişiklik yapılmamış ve bunlarla idareye çalışılmıştır.

Ancak, 1939 yılındaki iş durumu nazara alınarak o yılki bütçe kanunu ile Nafia Vekâleti için konulan 8 143 510 liralık tahsisat göz önünde tutularak hazırlanan bu kadrolar, bugünkü bütçe kanunu ile mezkûr vekâlete verilen 207 713 352 liralık tahsisat içindeki maaş kadroları karşılığı, bu vekâlete tevdi edilen ve programa alınan işleri tedvir edecek elemanları bulup çalıştırmaya kifayet etmemektedir.

İş hacminin artmış olması dolayısıyla mesul mevkilere getirilecek olan yüksek dereceli elemanların adedinin de artırılmasını intacetmektedir. 17 sene evvelki kadrolarla bu ihtiyacı temine madde ten imkân bulunamamaktadır.

Bilhassa memleketimizin son yıllarda diğer sahalarda olduğu gibi nafia işlerindeki muazzam kalkınması karşısında dairelerin yüksek dereceli teknik eleman pozisyonlarına 1939 yılında kabul edilen kadrolar muvacehesinde elde mevcudolanlar da sene geçtikçe kaybedilmektedir.

Nafia mesleğinde uzun yıllar çalışmış bilgili ve tecrübeli teknik elemanların mezkûr teşkilâtta istihdamlarının devamiyle hariçten temini için işbu ek teşkilât kadrolarının hazırlanmasında zaruret görülmüştür.

Esasen halen vekâlet teşkilâtında yatırımlar tahsisatından yevmiyelerini almak üzere çalışan teknik personelden bu ek kadrolara intibak ettirilecek tecrübeli ve kıymetli teknik elemanların hem durumları düzeltilmiş ve hem de yatırımlar faslından daha az yevmiyeli personel istihdam edilmiş olmaktadır.

Bu maksatla ekli (2) sayılı cetvelde gösterilen yatırımlar faslından 144 561 liranın 201 nci fas-
lın 11 nci maddesine münakalesi halinde Hazineye bu kadrolar için ayrıca bir külfet tahmil edilmi-
yecektir. Bu maksatla ilişik kanun lâyihası hazırlanmıştır.

(1) sayılı cetvelin beyanı

D.	Aded	Maaş	Tutarı	Bir aylığı	Yedi aylığı
3	15	100	750	11 250	78 750
4	3	90	625	1 875	13 125
5	10	80	550	5 500	38 500
6	2	70	475	950	6 650
				19 575	137 025
			T. C. Emekli Sandığına		7 536
					144 561

Nafia Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafia Encümeni

Esas No. 1/520

Karar No. 16

18 . VIII . 1956

Yüksek Reisliğe

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına bâzı kadroların eklenmesi hakkında kanun lâyihası encümenimizde alâkalı vekâlet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Nafia Vekâleti esas teşkilât kadroları 1939 yılında meriyete giren Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı kadro cetvellerine göre idare edildiği, kadrolarında o günden bugüne kadar her hangi bir değişiklik yapılmadığı, kanunun neşri tarihi olan 1939 yılında Nafianın o yılki yaptığı iş 8 milyon 9 443 bin 510 lira iken aradan 17 yıl geçtiği ve iş durumunun da 207 713 552 lirayı bulduğu halde aynı kadro ile bu muazzam iş başarılmış, buna mukabil vekâletin mesuliyet mevkilerini işgal eden birçok elemanları yıllardan beri kadrosuzluk yüzünden terfi ettirilememiştir.

Nafia mesleğinde uzun yıllar çalışmış, her sahada bilgi ve tecrübe sahibi olmuş bu elemanlar, terfi edemediklerinden tedricen vekâletten ayrılmış, bir kısmının da ayrılmak üzere olduğu öğrenilmiştir.

Ayrıca vekâlet teşkilâtında yatırımlar kısmından yevmiyelerini almakta olan birçok kıymetli elemanlara da kadro verilemediğinden başka yerlerde ya kadro bularak ayrılmakta veya daha çok yevmiyeli daireleri tercih et-

mektedirler. Verilecek kadrolarla hem terfi edemiyenler terfi etmiş olacak ve hem de yevmiyeden kadroya geçmek isteyenler teşkilât bünyesine daimî olarak alınmış olacaklardır. Bu suretle mühim bir ihtiyaç karşılanmış olacaktır. Buna mukabil ekli iki sayılı cetvelde de gösterildiği üzere bütçeye 123 bin 909 lira gibi cüzi bir yük tahmil edilmiş olacaktır.

Vekâletin durumunu yakinen bilen encümenimiz bu ihtiyacın bir an evvel giderilmesi ve mevcut elemanların tatmin edilmesi için lâyihanın ikinci maddesi 1.IX.1956 olarak ve muvakkat maddesindeki 9 aylık maaş karşılığı 144 561 lirayı mali yıl sonuna yedi ay kaldığından 123 909 lira olarak iki sayılı cetvel tadilen bir sayılı cetveli ve diğer maddeleri aynen kabul etmiş, ehemmiyetine binaen tercihan ve müstacelen görüşülmesine ittifakla karar vermiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Nafia Encümeni Beisi	Mazbata Muharriri
Gazianteb	Konya
S. Kuranel	H. Ölçmen
Kâtip	
Erzurum	Çoruh
E. Tuncel	M. Bumin
Kastamonu	Sivas
N. Batur	N. Demirağ
Urfa	Zonguldak
H. Oral	H. Hilalci

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/520
Karar No. 15

12 . XII . 1956

Yüksek Reisliğe

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına bâzı kadroların eklenmesi hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 30 . VII . 1956 tarihli ve 71 - 404/2713 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâiyhası Nafia Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimizce havale edilmiş olmakla Maliye ve Nafia vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâiyhası, esbabı mucibesinde belirtildiği üzere 1939 yılında kabul olunan Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanunla tesbit edilmiş olan Nafia Vekâleti teşkilât kadrolarının bugüne kadar esaslı bir değişikliğe tâbi tutulmadığı ve 1939 yılında (8 143 510) lira olan Nafia Vekâleti tahsisatının bugün 207 küsur milyona baliğ olup iş hacminin da o nispette artmış olduğu eihetle mesul mevkilere getirilecek olan yüksek dereceli elâmanlar adedinin artırılması maksadiyle sevk edilmiş bulunmaktadır.

Gerek lâiyhanın sevkini mucip sebepler ve gerek Nafia Vekâleti mümessilinin verdiği mütemim izahat yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve birinci madde merbut cetveli ile birlikte Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Kanun neşri tarihinden itibaren meriyete gireceğine nazaran ihdas olunan kadroların karşılığını gerektiren tahsisatın 1956 mali yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin Nafia Vekâleti kısmında yapı-

lacak münakale suretiyle temini maksadiyle muvakkat madde ikinci madde olarak ve buna bağlı (2) sayılı cetvel encümenimizce yeniden tanzim edilmek suretiyle, lâiyhanın 2 nci maddesi tadilen 3 ncü ve 3 ncü maddesi ise 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Bu suretle yeniden hazırlanan kanun lâiyhası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reisvekili	Mazbata M.
Balıkesir	Kırklareli	Zonguldak
H. Imre	Ş. Bakay	S. Ataman
Kâtip		
Tokad	Afyon K.	Ankara
Ö. Sunar	M. A. Ülgen	M. Ete
Antalya	Bursa	Çankırı
K. Akmanlar	H. Köymen	T. Uygur
Çoruh	Çorum	Diyarbakır
Y. Gümüşel	Y. Gürsel	M. H. Ünal
Erzurum	Eskişehir	Gaziantep
Ş. Erker	A. Potuoğlu	E. Cenani
Gümüşane	İzmir	Konya
Z. Başağa	B. Bilgin	M. Bağrıaçık
Konya	Muş	Niğde
R. Birand	Ş. Ağaoğlu	A. N. Kadroğlu
Ordu	Ordu	Rize
R. Aksoy	S. İşbakan	İ. Akçal
Sird	Siird	Sinob
B. Erden	M. D. Süalp	S. Somuncuoğlu
Tekirdağ	Trabzon	Tunceli
Z. Erataman	S. F. Kalaycıoğlu	B. T. Okaygün
	Yozgad	
	T. Alpay	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına bazı kadroların eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına, derece, aded ve unvanı bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.

MUVAKKAT MADDE — 1956 yılı Bütçe Kanununa ekli (A) işaretli cetvelin Nafia Vekâleti kısmının bu kanuna ekli (2) sayılı cetvelde gösterilen fasılları arasında (144 561) liralık münakale yapılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun 1 . VIII . 1956 tarihinden muhteberrdir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

12.VII.1956

Bayvekil
A. Menderes
Devlet Vekili
M. C. Bengü
Devlet Vekili ve
Milli M. V. V.
Ş. Ergin
Devlet Vekili
E. Kalafat
Devlet Vekili
C. Yardımcı
Adliye Vekili
H. A. Göktürk
Milli Müdafaa Vekili

NAFIA ENCÜMENİNİN TADİLİ

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına bazı kadroların eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — 1956 yılı Bütçe Kanununa ekli (A) işaretli cetvelin Nafia Vekâleti kısmının bu kanuna ekli iki sayılı cetvelde gösterilen fasılları arasında (123 909) liralık aktarma yapılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun 1 . IX . 1956 tarihinden muhteberrdir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dahiliye Vekili ve
Hariciye Vekili V.
E. Menderes
Hariciye Vekili
Maliye Vekili
N. Ökmen
Maarif Vekili
A. Özel
Nafia Vekili
M. Çavuşoğlu
İkt. ve Ticaret Vekili
Z. Mandalıncı
Sih. ve İc. Muavenet Vekili
N. Körez

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı cetvellerin Nafia Vekâleti kısmına bazı kadroların eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 1956 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin Nafia Vekâleti kısmında, ekli (2) sayılı cetvelde yazılı tertipleri arasında (41 305) liralık münakale yapılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'iidir.

MADDE 4. — Lâyihanın 3 ncü maddesi 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Gümrük ve İnh. Vekili
H. Hüsman
Ziraat Vekili
E. Budakoğlu
Münakalat Vekili
A. Demirer
Çalışma Vekili
İşletmeler Vekili ve
Çalışma V. V.
S. Ağaoğlu

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

[1] SAYILI CETVEL

D. Memuriyetin nev'i Aded Maaş

MERKEZ

Demiryollar ve Limanlar İnşaat Dairesi

3 Uzman müşavir (Y. Müh. Y.
Mi. Müh. veya Mi.) (İht. Mv.) 8 100
6 Başdesinatör 2 70

Yapı ve imar işleri dairesi

3 Uzman müşavir (Y. Müh. Y.
Mi. Müh. veya Mi.) (İht. Mv.) 6 100
4 Y. Müh. Y. Mi. Müh. Mi. veya
fen memuru 3 90
5 Y. Müh. Y. Mi. Müh. Mi. veya
fen memuru 10 80

Nafia Şirket ve Müesseseler Dairesi

3 Uzman müşavir (Y. Müh. Y.
Mi. Müh. veya Mi.) (İht. Mv) 1 100

[2] SAYILI CETVEL

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Düşülen Lira	Eklenen Lira
201		Maaşlar		
	11	Merkez memurları maaşı		137 025
209		5434 sayılı Kanunun 14 ncu maddesinin (D) fıkrasıyla 34, 38 ve 39 ncu maddeleri gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler.		7 536
741		Yapı işleri esaslı onarmalar		
	29	4879 sayılı Kanun gereğince Ankara Tıp Fakültesi yapımı her türlü masrafları	51 573	
747		6373, 6594 ve 6595 sayılı kanunlar mucibince kurulacak üniversitelerin bilûmum inşaat ve tesisat masrafları	37 000	
781		Demiryollar yapımı masrafı		
	14	5415 ve 6601 sayılı kanunlar gereğince yapılacak Kozlu - Ereğli hattı ile Armutçuk Şube hattı yapım masrafları	55 988	
		Yekûn	144 561	144 561

[2] SAYILI CETVEL

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Düşülen Lira	Eklenen Lira
201		Maaslar		
	11	Merkez memurları maası		117 450
209		5434 sayılı Kanununun 14 ncu maddesinin (D) fıkrasıyle 34, 38 ve 39 ncu maddeleri gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler		6 459
741		Yapı İşleri esaslı onarmalar		
	29	4879 sayılı Kanun gereğince Ankara Tıp Fakültesi yapımı her türlü masrafları	43 000	
747		6373, 6594 ve 6595 sayılı kanunlar mucibince kurulacak üniversitelerin bilümmün inşaat ve tesisat masrafları	34 000	
781		Demiryollar yapımı masrafı		
	14	5415 ve 6601 sayılı kanunlar gereğince yapılacak Kozlu - Ereğli hattı ile Armutçuk şube hattı yapımı masrafları	46 909	
		Yekûn	123 909	123 909

Bütçe Encümeninin tadiline bağlı cetveller

Hükümetin (1) sayılı cetveli aynen kabul edilmiştir.

[2] SAYILI CETVEL

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Düştülen Lıra	Eklenen Lıra
201		Maaşlar		
	11	Merkaz memurları maaşı		39 150
209		5434 sayılı Kanunun 14 ncu maddesinin (D) fıkrasıyle 34, 38 ve 39 ncu maddeleri gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler		2 155
741		Yapı işleri esaslı onarmalar		
	29	4879 sayılı Kanun gereğince Ankara Tıp Fakültesi yapımı her türlü masrafları	25 000	
747		6373, 6594 ve 6595 sayılı kanunlar mucibince kurulacak üniversitelerin bilümum inşaat ve tesisat masrafları	6 305	
781		Demiryolları yapımı masrafı		
	14	5415 ve 6601 sayılı kanunlar gereğince yapılacak Kozlu - Ereğli hattı ile Armutçuk şube hattı yapım masrafları	10 000	
		Yekün	41 305	41 305

Ankara Üniversitesinin 1954 Bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Ankara Üniversitesinin 1954 malî yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/394, 1/517)

Ankara Üniversitesinin 1954 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/394)

T. C.

Divanı Muhasebat
Sayı : 395064/1283

11. VII. 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ankara Üniversitesinin 1954 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz eylerim.

Divanı Muhasebat Reisi
M. Gürün

Mutabakat beyannamesi

Teşkilâtı Esasiye ve Muhasebeî Umumiye kanunları hükümlerine uyularak bir nüshası Divanı Muhasebata gönderilen Ankara Üniversitesinin 1954 malî yılı katî hesabının, Divanı Muhasebatça tetkik ve muhakeme edilmiş olan muhasip idare hesabıyla karşılaştırılmış ve bağlı cetvellerde yazılı meşruhat göz önünde bulundurulmak suretiyle hesabı katîde gösterilen rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arz eyleriz.

Birinci Reis
M. Gürün
D. 4. Reisi
A. A. Hemen
Âza
R. Uçkun
Âza
B. Örencik

D. 1. Reisi
F. Eke
Âza
F. Özbudun
Bulunamadı
Âza
A. R. Toksöz
Âza
C. Olcay
Âza V.
N. Teh'er

D. 2. Reisi
R. Bakıy
Âza
R. Oğel
Âza
N. Başkar
Âza
C. Çitici
Müddeiumumi
B. Arbu

D. 3. Reisi
F. Işık
Âza
A. E. Sarca
Âza
K. Tolluoğlu
Âza
I. Oğat

Ankara Üniversitesinin 1954 mali yılı Hesabı Katı kanunu lâiyhası (1/517)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-402/2709

30 . VII . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ankara Üniversitesinin 1954 mali yılı Hesabı Katısı hakkında Maarif Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 12 . VII . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâiyhasının esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

A) Gelir kısmı :

Üniversite bütçesi gelir kısmının en mühim yekûnunu Hazine yardımı teşkil etmektedir. Ve bu da 1954 yılı için bütçeye (15 138 970) lira olarak konulmuş bulunmaktadır. Bundan senesi içinde (15 100 000) lira Hazinece Merkez Bankasındaki hesabı carimize yatırılmış ve (38 970) lira bakiye kalmıştır.

Gelir kısmında gösterilen diğer bölümler tamamen tahakkuku tahsile bağlı neviden olup (200 000) lira tahmin edilen harclardan (10 480) lira 61 kuruş noksanı ile (189 519) lira 39 kuruş ve (70 000) lira tahmin edilen çeşitli gelirler ise (41 398) lira 05 kuruş fazlasıyla (111 398) lira 05 kuruş tahakkuk ve tahsil edilmiştir. 5 nci bölümde gösterilen (1 217 019) lira ise eski yıllardan devren gelen nakittir.

B) Gider kısmı :

1954 Bütçe Kanunu ile (16 625 990) lira olarak tesbit edilen giderlerden 6211, 6212 ve 6452 sayılı Kanunlarla ödenmesi gereken tahsisatlar da dâhil olmak üzere ceman (15 467 244) lira 35 kuruş bilfiil sarf edilmiş ve (2 501 489) lira 97 kuruş tahsisatın imhası zaruri bulunmuştur.

Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Divanı Muhasebat Encümeni

Esas No. 1/517, 3/394

Karar No. 7

12 . XII . 1956

Yüksek Reisliğe

Ankara Üniversitesinin 1954 malî yılı hesabı katîsi hakkında Başvekâletin 30 . VII . 1956 tarih ve 71 - 402/2709 numaralı yazısıyla teklif olunan kanun lâyihası Divanı Muhasebatın mutabakat beyannamesiyle birlikte, Divanı Muhasebat ve Ankara Üniversitesi temsilcileri huzuru ile tetkik ve müzakere olundu.

1. Tahsisat :

1954 malî yılı Bütçe Kanunu ile verilen ve sonradan ilâvten alınan tahsisat miktarı mutabakat beyannamesi ve hesabı katîde birbirine uygun olarak 17 968 734 lira 32 kuruştur.

2. Sarfiyat :

Mutabakat beyannamesiyle hesabı katîde birbirine uygun olarak 15 467 244 lira 35 kuruştur.

3. İmha edilen tahsisat :

Encümenimizce kabul edilen tahsisat ve sarfiyata göre tahsisat bakîyesi 2 501 489 lira 97 kuruştan ibaret olup bunun imhası icabetmiş ve ekli cetveller ona göre tanzim edilmiştir.

4. Varidat tahakkukatı :

Mutabakat beyannamesi ve hesabı katîde birbirine uygun olarak 16 617 936 lira 44 kuruştur.

Tahsilât :

Hesabı katî ile mutabakat beyannamesinde birbirine uygun olarak 16 617 936 lira 44 kuruştur.

Ancak; gelir bütçesinin (Hazine yardımı) fashının 1 nci (Yatırımlar dışındaki masraflar için verilenler) maddesine 12 226 819 lira ve 2 nci (Yatırımlar için verilenler) maddesine

2 912 151 lira ki ceman 15 138 970 lira varidat tahmin edildiğinden ve buna mukabil 1 nci madde tahakkukat ve tahsilâtı 12 187 849 lira ve 2 nci madde ise 2 912 151 lira ki ceman 15 100 000 lira gösterilmesi icabederken hesabı katîde madde tefrik edilmeksizin fasıl yekûnu itibariyle bir kalemde 15 100 000 lira gösterilmiştir.

Bundan böyle bütçeye muvazi olarak fasıl ve maddelere taallûk eden tahakkukat ve tahsilâtın ayrı ayrı gösterilmesinin usul ittihazı encümenimizce temenniye şayan görülmüştür.

5. Ankara Üniversitesi 1954 malî yılında yaptığı 16 617 936 lira 44 kuruş tahsilâta karşılık 15 467 244 lira 35 kuruşluk sarfiyat yaptığından aradaki farkı teşkil eden 1 150 692 lira 09 kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

Yukarda arz olunan sebeplere ve kabul edilen tahsisat, sarfiyat ve varidatın mutabakat beyannamesinde yazılı miktarlara uygun olduğu anlaşılmasına göre değişik olarak tanzim edilmiş bulunan kanun lâyihası Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Divanı Muhasebat En.

Reisi Y.

M. M.

Bilecik

Ş. Hasırcı

Kâtip

Yozgad

N. Kurban

Bolu

A. Hatı

Denizli

M. Gülcügül

Urfa

M. Timur

Mardin

H. Şatana

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ankara Üniversitesinin 1954 malî yılı Hesabı Kati kanunu lâiyhası

MADDE 1. — Ankara Üniversitesinin 1954 malî yılı sarfiyatı, ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (15 467 244) lira 35 kuruştur.

MADDE 2. — Ankara Üniversitesinin 1954 malî yılı tahsilâtı, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (16 617 936) lira 44 kuruştur.

MADDE 3. — Bütçe varidatıyla masrafları arasındaki (1 150 692) lira 09 kuruş varidat fazlası 1955 yılına devredilmiştir.

MADDE 4. — Tahsisattan 1954 yılı içinde harcandıyan ve ilişik (A) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen (2 501 489) lira 97 kuruş imha edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

12. VII. 1956

Başvekil
A. Menderes
Devlet Vekili ve
Millî Müdafaa V. V.
Ş. Ergin
Devlet Vekili
C. Yardımcı
Millî Müdafaa Vekili

Devlet Vekili
M. C. Bengü
Devlet Vekili
E. Kalafat
Adliye Vekili
H. A. Göktürk
Dahiliye Vekili ve
Hariciye V. V.
E. Menderes
Maliye Vekili
N. Ökmen
Nafta Vekili
M. Çavuşoğlu
Sıh. ve İç. Mv. Vekili
N. Körez
Ziraat Vekili
E. Budakoğlu
Çalışma Vekili

Hariciye Vekili
Maarif Vekili
A. Özel
İkt. ve Ticaret Vekili
Z. Mandalıncı
Güm. ve İnh. Vekili
H. Hüsmen
Münakalât Vekili
A. Demirer

İşletmeler Vekili ve
Çalışma V. V.
S. Ağaoglu

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

Ankara Üniversitesi 1954 bütçe yılı Hesabı Kati kanun lâiyhası

MADDE 1. — Ankara Üniversitesinin 1954 bütçe yılı sarfiyatı ilişik (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelerde gösterildiği üzere (15 467 244) lira (35) kuruştur.

MADDE 2. — Ankara Üniversitesinin 1954 bütçe yılı geliri ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (16 617 936) lira (44) kuruştur.

MADDE 3. — Gelirle sarfiyat arasındaki (1 150 692) lira (09) kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

MADDE 4. — Tahsisattan 1954 bütçe yılı içinde sarf olunandıyan ve (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ayrı bir sütununda gösterilen (2 501 489) lira (97) kuruş imha edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

A/1 - CETVELİ

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		İmha edilen tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
201	Maaşlar	4 779 900		4 087 557	81	692 342	19
202	Ücretler	1 674 300		1 536 341	65	137 958	35
204	Ecnebi profesör ve uzmanlar ücreti	699 841		452 796	98	247 044	02
206	4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak zam ve yardımlar	107 000		90 271	29	16 728	71
207	Ecnebi dil bilenlere 3656 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince ödenecek para mükâfatı	10 000		4 000		6 000	
209	5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler	587 131		525 830	51	61 300	49
217	4644 sayılı Kanun gereğince verilecek ek görev tazminatı	30 025		29 941	83	83	17
219	4936 sayılı Kanun gereğince verilecek üniversite tazminatı	875 000		686 493	04	188 506	96
223	Yurdun içinden ve dışından konferans için getirileceklerin ücret ve yollukları ile başka masrafları	14 500		6 424	60	8 075	40
301	Büro masrafları	461 453		437 622	17	23 830	83
303	Basılı kâğıt ve defterler	15 950		12 650	70	2 299	30
304	Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları	88 690		45 960	09	42 729	91
306	Giyecekler	51 800		46 223	85	5 576	15
307	Yolluklar	181 741	51	164 195	22	17 546	29
308	4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve yollukları	13 000		10 223	64	2 776	36
309	Taşıt masrafları	44 750		36 504	93	8 245	07
403	Temsil masrafları	7 500		6 944	06	555	94
407	Geriverilecek paralar	500		137	50	362	50
419	Mahkeme masrafları	4 000		1 826	16	2 173	84
420	Araştırma, inceleme ve öğretimi ilgilendiren gereçler ile ilgili her çeşit masraflar	1 270 000		1 065 358	95	204 641	05
421	Ziraat Fakültesi çeşitli tecrübe istasyonlarında ve işletmelerinde yapılacak araştırma ve incelemelerinin her çeşit masrafları	10 000		9 804	15	195	85
422	Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Arkeoloji Doğu ve Orta ve Batı - Anadolu araştırma istasyonlarının her çeşit masrafları	25 000		23 966	29	1 033	71
423	Türk Devrim Tarihi Enstitüsünün her çeşit masrafları	10 000		9 990	39	9	61
424	Tıp Fakültesinin hastanelere ilişkin masrafları	1 877 792		1 811 268	25	66 523	75

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		İmha edilen tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
433	Kriminoloji Enstitüsü her çeşit masrafları	6 000		5 985	50	14	50
434	Maliye Enstitüsü her çeşit masrafları	10 000		7 470	25	2 529	75
435	İdari İlimler Enstitüsü her çeşit masrafları	10 000		8 452	64	1 547	36
436	Dış Münasebetler Enstitüsü her çeşit masrafları	35 000		29 777	32	5 222	68
437	İskân ve Şehircilik Enstitüsü her çeşit masrafları	10 000		7 911	85	2 088	15
451	Yayın masrafları	558 500		494 467	02	64 032	98
452	4489 sayılı Kanun gereğince staj için ecnebi memleketlere gönderileceklerin yolluklarıyla başka her çeşit masrafları	44 164	49	37 451	70	6 712	79
453	Milletlerarası kongre ve konferansların her çeşit masrafları ile bunlara katılacakların yolluk ve masrafları	60 000		56 548	22	3 451	78
459	Spor masrafları	10 000		9 307	01	692	99
501	Geçen yıl borçları	4 000		3 721	10	278	90
502	Eski yıllar borçları	4 001		605	08	3 395	92
505	Hükme bağlı borçlar	15 000		14 995	72	4	28
601	Muhtaç talebeye yapılacak yardımlar ve verilecek burslar	95 800		52 483	21	43 316	79
602	Vehbi Koç Öğrenci Yurduna yardım	10 000		10 000		—	
603	Üniversitelerarası Birliğe katılma payı	1 500		707		793	
A/1 yekûnu		13 713 839	—	11 842 217	68	1 871 621	32

A/2 - CETVELİ

Yatırımlar

701	Yapı onarımı ve küçük yapılar	519 001		481 664	84	37 336	16
741	Yapı işleri ve tesisler	2 393 150		1 800 617	51	592 532	49
A/2 yekûnu		2 912 151	—	2 282 282	35	629 868	65

Özel fasıllar

901	6211 sayılı Kanunla maaş tahsisatı	1 342 744	32	1 342 744	32		
<i>İcmal</i>							
A/1 yekûnu		13 713 839		11 842 217	68	1 871 621	32
A/2 yekûnu		2 912 151		2 282 282	35	629 868	65
Özel F. yekûnu		1 342 744	32	1 342 744	32		
UMUMİ YEKÛN		17 968 734	32	15 467 244	35	2 501 489	97

1954 yılı Ankara Üniversitesi
(B) - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nevi	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
1		Genel bütçeden verilecek tahsisat			
	1	Yatırımlar dışındaki masraflar için verilenler	12 226 819	12 187 849	
	2	Yatırımlar için verilenler	2 912 151	2 912 151	
2		Harcılar (kayıt, imtihan ve diploma harçları)	200 000	189 519	39
3		Çeşitli varidatlar			
	1	Kitap satışından elde edilenler	20 000	54 268	48
	2	Muayene, tahlil ve tecrübe ücretleri	2 000	860	
	3	Diğer çeşitli gelirler	48 000	56 269	57
4		Bağışlar	1	—	
5		Eski yıllardan devredilen gelir (nakit)	1 217 019	1 217 019	
		YEKÜN	16 625 990	16 617 936	44

**Türk - Fransız Ticaret Anlaşmasının bir sene müddetle temdidine
mütaallik mektupların tasdiki hakkında kanun lâiyhası ve Hariciye
ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/556)**

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-432/3333

3 . X . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

31 Ağustos 1946 tarihli Türk - Fransız Ticaret Anlaşmasının bir sene müddetle temdidine mütaallik mektupların tasdiki hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İera Vekilleri Heyetince 14 . IX . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Mezkûr mektupların İera Vekilleri Heyetince 14 . IX . 1956 tarihli ve 4/7952 sayılı Kararname ile tasvibedilmiş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Memleketimizle Fransa arasındaki iktisadi ve ticari münasebat, 19 Ocak 1954 tarihli Ek Protokol ile tadil edilmiş, 31 Ağustos 1946 tarihli Ticaret Anlaşması hükümleri ile, her iki memleketin âzası bulunduğu Avrupa Tediye Birliği Anlaşması çerçevesi dâhilinde cereyan etmektedir.

Mezkûr ticaret anlaşması bir yıllık bir devre için akdedilmiş olup, müddetinin hitamında, icabettiği takdirde gereken tadilâtın da ilâvesi suretiyle, temdidi lâzımgelmektedir.

Son yıl zarfındaki tatbikat sırasında anlaşmada tadilâtı icabettirecek bir durum zuhur etmediği cihetle müddeti bitmiş olan anlaşmanın, her hangi bir değişiklik yapılmaksızın, bir yıl müddetle temdidedilmesi hususunda iki Hükümet arasında mutabakat hâsıl olmuş ve bu maksatla 23 Temmuz 1956 tarihinde Hariciye Vekâleti ile Ankara'daki Fransa Sefareti arasında birer mektup teati edilmiştir. Ancak iktisadiyatımız için en lüzumlu maddeleri ithal imkânını elde edebilmek maksadiyle, Anlaşmaya ekli mal listelerinin mevkii tatbikten kaldırılması kararlaştırılmış, buna mukabil hususi bir mahiyet arz eden ve Fransa'ya tütün ihracını mümkün kılan Tütün Protokolüne merbut listeler ipka edilmiş ve bu hususat teati edilen mektuplarda yer almıştır.

Fransa ile aramızdaki iktisadi ve ticari münasebetlerin inkişafına ve memleketimizin iktisadi menfaatlerine hizmet edecek mahiyette mütalâa edilen işbu temdit mektuplarının tasdiki için ilişik kanun lâiyhası hazırlanmıştır.

— 2 —

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/556
Karar No. 18

29 . XI . 1956

Yüksek Reisliğe

Türk - Fransız Ticaret Anlaşmasının bir se-
ne müddetle temdidine mütaallik mektupların
tasdiki hakkında kanun lâyihası, Hükümet tem-
silcilerinin iştirakiyle encümenimizce tetkik ve
müzakere olundu.

Yapılan inceleme sonunda, Hükümetin esba-
bı mucibesinde ileri sürülen hususlar encümeni-
mizce de yerinde görülerek lâyiha aynen kabul
edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine tev-
di buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni

Reisi
Giresun
H. Erkmen

Bu Mazbata Muharriri
Antalya
A. Tokuş

Amasya <i>İ. Olgaç</i>	Antalya <i>B. Onat</i>
Çanakkale <i>N. F. Alpkartal</i>	Çanakkale <i>B. Enüstün</i>
Çorum <i>S. Baran</i>	Çorum <i>K. Terzioğlu</i>
İmzada bulunamadı	
Eskişehir <i>H. Polatkan</i>	İstanbul <i>F. Ulaş</i>
Kastamonu <i>B. Aktaş</i>	Konya <i>M. Obuz</i>
	Manisa <i>A. Karaosmanoğlu</i>

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Encümeni
Esas No. 1/556
Karar No. 15

14 . XII . 1956

Yüksek Reisliğe

Türk - Fransız Ticaret Anlaşmasının bir se-
ne müddetle temdidine mütaallik mektupların
tasdiki hakkında kanun lâyihası, hükümet tem-
silcilerinin de iştirakiyle encümenimizde tetkik
ve müzakere olundu.

Hükümetin esbabı mucibesinde serd edilen
hususlar encümenimizce de yerinde görüldüğün-
den lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasviplerine arz edilmek üze-
re Yüksek Reisliğe sunulur.

Ticaret Encümeni

Reisi	M. M.
Ordu	İzmir
<i>M. Yazıcı</i>	<i>N. S. Altuğ</i>
Kâtip	
Konya	Ankara
<i>M. Güzelkuluç</i>	<i>H. Bulgurlu</i>
Çoruh	Erzurum
<i>H. Çeltikçioğlu</i>	<i>C. Önder</i>
Kars	Sivas
<i>F. Aktaş</i>	<i>H. Yüksel</i>
	Van
	<i>H. Kartal</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

31 Ağustos 1946 tarihli Türk - Fransız Ticaret Anlaşmasının bir sene müddetle temdidine mütaallik mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 31 Ağustos 1946 tarihli Türk - Fransız Ticaret Anlaşmasının bir sene müddetle temdidine mütaallik olup 23 Temmuz 1956 tarihinde Ankara'da Hariciye Vekâleti ile Fransa Büyükelçiliği arasında teati edilen mektuplar kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neğri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ic-
raya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

14 . IX . 1956

Başvekil ve Maliye V. V. <i>A. Menderes</i>	Devlet Vekili <i>M. C. Bengü</i>
Devlet Vekili ve Millî M. V. V. <i>Ş. Ergin</i>	Devlet Vekili ve Dahiliye V. V. <i>E. Kalafat</i>
Devlet Vekili <i>C. Yardımcı</i>	Adliye Vekili <i>H. A. Göktürk</i>
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Maarif Vekili <i>A. Özel</i>	Nafia Vekili <i>M. Çavuşoğlu</i>
İkt. ve Ticaret Vekili <i>Z. Mandalıncı</i>	Sih. ve İç. Mv. Vekili <i>N. Körez</i>
Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsmen</i>	Ziraat Vekili <i>E. Budakoğlu</i>
Münakalât Vekili <i>A. Demirer</i>	Çalışma Vekili <i>M. Tarhan</i>
İşletmeler Vekili ve Hariciye V. V. <i>S. Ağaoğlu</i>	

Fransa Büyükelçiliği

Ankara, 23 Temmuz 1956

Bay Vekil,

Hükümetimin, 19 Ocak 1954 tarihli ek protokolle tadil edilen 31 Ağustos 1946 tarihli Fransız - Türk Anlaşmasını, 1 Ekim 1955 tarihinden itibaren bir sene müddetle temdidetmek hususunda mutabık olduğunu itilânıza arz etmekle şeref kazanırım.

Hükümetim, mehmaemken ananevi ticari mübadelelere zarar vermeksizin, mütekabil menafiiyi ahenkleştirmeye gayret etmek maksadiyle, cari devre zarfında, 31 Ağustos 1946 tarihli Ticaret Anlaşmasına ek 19 Ocak 1954 tarihli Protokole müzeyyel «A» ve «B» listelerinin mevkiî tatbika konmamasını temenni etmektedir.

Buna mukabil Hükümetim, yukarda mezkûr Protokolün 15 numaralı vesikasında ele alınan, Tütün Protokolüne mütaallik ahkâmın meriyette kalmasını temenni etmektedir.

Yukardaki hususat hakkında Hükümetinizin mutabakatını bana lütfen teyidetmenizi rica ederim.

Üstün saygılarımın kabulünü rica ederim Bay Vekil.

Jean Paul Garnier

Ekselâns

Hariciye Vekili
Ankara

Türkiye Cumhuriyeti
Hariciye Vekâleti

Ankara, 23 Temmuz 1956

Bay Büyükelçi,-

Müfadi aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

«Hükümetimin, 19 Ocak 1954 tarihli ek protokolle tadil edilen 31 Ağustos 1946 tarihli Fransız - Türk Ticaret Anlaşmasını, 1 Ekim 1955 tarihinden itibaren bir sene müddetle temdidetmek hususunda mutabık olduğunu itilânıza arz etmekle şeref kazanırım.

Hükümetim, mehmaemken ananevi ticari mübadelelere zarar vermeksizin, mütekabil menafiiyi ahenkleştirmeye gayret etmek maksadiyle, cari devre zarfında, 31 Ağustos 1946 tarihli Ticaret Anlaşmasına ek 19 Ocak 1954 tarihli Protokole müzeyyel «A» ve «B» listelerinin mevkiî tatbika konmamasını temenni etmektedir.

Buna mukabil Hükümetim, yukarda mezkûr Protokolün 15 numaralı vesikasında ele alınan, Tütün Protokolüne mütaallik ahkâmın meriyette kalmasını temenni etmektedir.

Yukardaki hususat hakkında Hükümetinizin mutabakatını bana lütfen teyidetmenizi rica ederim.»

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabakatını size teyidederim.

Üstün saygılarımın kabulünü rica ederim, Bay Büyükelçi.

Melih Esenbel

Ekselâns

Jean Paul Garnier
Fransa Büyükelçisi
Ankara

Devre : X
İçtima : 3

S. SAYISI : 34

Türkiye ile Japonya arasındaki ticari münasebetlere mütaallik olarak imzalanan zabıtname ile ek mektubun tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/468)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 333/1696

10 . V . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye ile Japonya arasındaki ticari münasebetlere mütaallik olarak imzalanan Zabıtname ile eki mektubun tasdikına dair Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 7 . IV . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Mezkûr Zabıtname ve mektubun, 6653 sayılı Kanunun verdiği salâhiyete istinaden İcra Vekilleri Heyetince 7 . IV . 1956 tarihli ve 4/7066 sayılı Kararname ile tasvibedilmiş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Türkiye ile Japonya arasında 8 Şubat 1955 tarihinde imzalanmış bulunan Ticaret Anlaşmasının VI. nci maddesine göre, 23 Ocak ve 7 Mart 1956 tarihleri arasında Ankara'da Muhtelit Komisyon halinde toplanan Türk ve Japon Heyetleri mezkûr Anlaşmanın tatbiki ile ilgili ticari meseleleri tetkik ederek varılan neticeler 7 Mart 1956 tarihinde imzalanan bir Zabıtname ve eki Mektupla tesbit edilmiştir.

Mezkûr Zabıtnamenin 1 nci maddesinde iki memleket arasındaki ticari mübadelelerin hacmini artırmak hususunda iki memleketin arzu ve niyetlerinin izhar edilmiş olduğu kaydedilmiştir.

Zabıtnamenin 2 nci maddesinde, geçen sene Japonya tarafından Türkiye ile ticareti düzenlemek üzere tatbik edilen ve Türkiye ile ilgili bütün ithalât ve ihracat muamelelerinde salâhiyettar kılınan 6 firma sisteminin kaldırılmasını ve bütün Japon firmalarının aynı hukuk ve şeraitle Türkiye ile ticarete iştirak edebilmelerine dairdir.

3 ncu madde, Japon ihraç mallarına ait pro - forma faturaların Japonya'da istisnasız ve tefriksiz bütün memleketlere tatbik edilen, tescilli ve numaralandırılması usulüne mütedair olmak üzere rejimin tarafımızdan da kabul edildiğine dairdir.

4 ncu ve 5 nci maddeler iki memleket arasında ticari muvazenenin muhafazasını ve Japon mallarına en kısa zamanda ithal linsansı verilmesini derpiş etmektedir.

6 nci madde ise, 8 Şubat 1955 tarihli Tediye Anlaşmasının V nci maddesinde bahis mevzuu 1,5 milyon dolârlık kredi marjının mübadele hacminin artması halinde mütenasiben yükseltilebileceği hususunun kaydedildiğine dairdir.

Zabıtnameye ek Mektup ise, 8 Şubat 1955 tarihinde münakit Türk - Japon Ticaret Anlaşmasına ek «A» ve «B» listelerinin 31 Temmuz 1956 tarihine kadar mer'i addolunacağına mütedairdir.

Yukarda bahis konusu Anlaşma ve ek Mektupta mevcut esasların memleketimizin menfaatine uygun ve Japonya ile olan iktisadi münasebetlerimizi gereği gibi düzenliyecek mahiyette bulunduğu mütalâa edilmektedir.

Bu mülâhaza ile Zabıtname ve eki Mektup Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/468
Karar No. 15

29 . XI . 1956

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Japonya arasındaki ticari münasebetlere mütaallik olarak hazırlanan zabıtname ile ek mektubun tasdikine dair kanun lâyihası, Hükümet mümessillerinin huzuru ile encümemizde tetkik ve müzakere olundu.

Hükümetin mucip sebepleri yerinde görülerek, memleketimizin menfaatlerine hizmet edecek olan 7 Mart 1956 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan zabıtname ile eki mektubun tasdiki encümemimizce de yerinde görüldüğünden lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni

Reisi
Giresun
H. Erkmen

Bu Mazbata Muharriri
Antalya
A. Tokuş

Amasya
I. Olgaç
Çanakkale
N. F. Alpkartal
Çorum
S. Baran
Imzada bulunamadı
Eskişehir
H. Polatkan
Kastamonu
B. Aktaş

Antalya
B. Onat
Çanakkale
B. Enüstün
Çorum
K. Terzioğlu

İstanbul
F. Ulaş

Konya
M. Obuz

Manisa
A. Karaosmanoğlu

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Encümeni
Esas No. 1/468
Karar No. 13

14 . XII . 1956

Rüksek Reisliğe

Türkiye ile Japonya arasındaki ticari münasebetlere mütaallik olarak imzalanan Zabıtname ile ek mektubun tasdikine dair kanun lâyihası, Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle encümemizde tetkik ve müzakere olundu.

Hükümetin esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümemimizce de uygun görüldüğünden kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilemek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.
Ticaret En. Reisi M. M. Kâtip
Ordu İzmir Konya
M. Yazıcı N. S. Altuğ M. Güzelkılınç
Ankara Çoruh Erzurum
H. Bulgurlu H. Çeltikçioğlu C. Önder
Kars Sivas Van
F. Aktaş H. Yüksel H. Kartal

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Japonya arasındaki ticari münasebetlere mütaallik olarak imzalanan Zabıtname ile eki mektubun tasdikine dair kanun lâiyhası

MADDE 1. — Türkiye ile Japonya arasındaki ticari münasebetlere mütaallik olarak 7 Mart 1956 tarihinde Ankara'da imzalanan Zabıtname ile eki mektup tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icra-ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7 . IV . 1956

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	M. C. Bengü
Devlet Vekili ve	Devlet Vekili ve
Milli M. V. V.	Nafia V. V.
Ş. Ergin	E. Kalafat

Devlet Vekili	Adliye Vekili
C. Yardımcı	H. A. Göktürk
Milli Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
Hariciye Vekili	E. Menderes
F. Köprülü	Maliye Vekili
Maarif Vekili V.	N. Ökmen
M. C. Bengü	Nafia Vekili
İkt. ve Ticaret Vekili	Sh. ve İç. Mua. Vekili
F. Ulaş	N. Köres
Güm. ve İnh. Vekili	Ziraat Vekili
H. Hüsmen	E. Budakoğlu
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
A. Demirer	M. Tarhan
İşletmeler Vekili	
S. Ağaoglu	

ZABITNAME

Türkiye ile Japonya arasında 8 Şubat 1955 tarihinde imzalanmış bulunan Ticaret Anlaşmasının VI nci maddesine uygun olarak, 23 Ocak ve 7 Mart 1956 tarihleri arasında Ankara'da Muhtelit Komisyon halinde toplanan Türk ve Japon heyetleri, halen mer'i Ticaret Anlaşması ile Tediye Anlaşmasının tatbikatından doğan çeşitli meseleleri tetkik ederek aşağıdaki neticelere varmışlardır :

1. Her iki Heyet, Türkiye ile Japonya arasındaki ticari mübadelelerin hacmini artırmak hususunda, karşılıklı olarak, bütün tedbirleri almak arzu ve niyetlerini ifade etmişlerdir.

2. Türk Heyeti, Türkiye ile vâkı ithalât ve ihracat mevzuunda Japonya'da tatbik edilmekte olup mübadelelerin Japon Hükümetince yetkili kılmış 6 Japon firması kanalı ile ifasını derpiş eden sistem meselesini ortaya atarak bu sistemin Türkiye bakımından arz ettiği mahzurları belirtmiş ve bu mahzurların bertaraf edilmesi gayesiyle, Japon Heyetinden, mevzuubahis sistemin yeniden gözden geçirilmesini rica eylemiştir.

Japon Heyeti 6 firma sisteminin, Türkiye ile ticareti daraltmak değil, bilâkis geliştirmek için ihdas edilmiş olduğu cevabını vermiştir. Maahaza Japon Heyeti, Türk Heyetinin talebine uyarak bundan böyle diğer bütün Japon firmalarının Türkiye ile ilgili bütün ithalât ve ihracat muamelelerine, mevzuubahis 6 firma ile aynı şartlar tahtında, iştirak edebileceklerini beyan eylemiştir.

3. Japon Heyeti, Türk Heyetinin dikkatini Japonya'da mer'i ve tefriksiz bütün memleketlere tatbik edilmekte olup Japon ihraç mallarına ait pro-forma faturaların tescilini ve numaralandırılmasını derpiş eden ihraç lisansları umumi rejimi üzerine çekmiş ve Japon Dış Ticaret ve Sana-yi Nezareti tarafından tescil edilmemiş faturaların Türk makamları ve yetkili müesseselerince nazarı itibara alınmamasını talebeylemiştir.

Türk Heyeti bu sistemin arz etmekte olduğu umumi mahiyeti nazarı itibara alarak Japon Heyetinin talebini kabul etmiştir.

4. Her iki Heyet, ahdi hesabın halihazır durumunu müştereken tetkik etmiş ve iki memleket arasındaki ticari mübadelelerde muvazeneyi muhafazanın şayanı temenni olduğunu beyan hususunda mutabık kalmışlardır.

5. Bu maksatla, Türk Heyeti, Japon Heyeti tarafından izhar edilen arzuya uyarak Japon malları için ithal lisanslarının mümkün olan en kısa zamanda temini zımında gerekli teşebbüslerde bulunmayı vadedmiştir.

6. 8 Şubat 1955 tarihli Tediye Anlaşmasının V. maddesinde derpiş olunan 1 500 000 A.B.D. dolârlık kredi marjına gelince, bu haddin, bilâhara, iki memleket arasındaki mübadele hacminin artması nispetinde yükseltilebileceği kararlaştırılmıştır.

Ankara'da 7 Mart 1956 tarihinde fransızca, iki nüsha olarak tanzim olunmuştur.

Türk Heyeti Reisi
(*Oğuz Gökmen*)

Japon Heyeti Reisi
(*Shiro Ishiguro*)

Bay Büyükelçi,

Ankara, 7 Mart 1956

Muhtelit Komisyon müzakereleri sırasındaki konuşmalarımıza atfen, 8 Şubat 1955 tarihinde imzalanan Türkiye ile Japonya arasında Ticaret Anlaşmasına ek «A» ve «B» listelerinin 31 Temmuz 1956 tarihine kadar mer'i addolunacağı hususunda Hükümetimin mutabakatını size bildirmekle şeref kazanırım.

Anlaşma müddeti hitamında, zımnen temdidedildiği takdirde «A» ve «B» listeleri de aynı müddet için temdidedilmiş addolunacaktır.

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetinizin mutabakatını bildirmenizi ve ihtiramatımın kabulünü rica ederim, Bay Büyükelçi.

Melih Esenbel

Ekselâns

Bay Shinichi Kamimura
Japon Büyükelçisi
Ankara

Bay Ortaelçi,

Ankara, 7 Mart 1956

Müfadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

«Muhtelit Komisyon müzakereleri sırasındaki konuşmalarımıza atfen, 8 Şubat 1955 tarihinde imzalanan Türkiye ile Japonya arasında Ticaret Anlaşmasına ek «A» ve «B» listelerinin 31 Temmuz 1956 tarihine kadar mer'i addolunacağı hususunda Hükümetimin mutabakatını size bildirmekle şeref kazanırım.

Anlaşma müddeti hitamında, zımnen temdidedildiği takdirde «A» ve «B» listeleri de aynı müddet için temdidedilmiş addolunacaktır.

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetinizin mutabakatını bildirmenizi ve ihtiramatımın kabulünü rica ederim, Bay Büyükelçi.»

Yukardaki hususlarda Hükümetimin mutabakatını size teyid etmekle şeref kazanır ve ihtiramatımın kabulünü rica ederim Bay Ortaelçi.

Shinichi Kamimura

Ekselâns

Melih Esenbel
Milletlerarası İktisadi İş Birliği
Genel Sekreteri
Ankara

Devre : X
İçtima : 3

S. SAYISI : 35

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki Ödeme Anlaşmasının 30 Haziran 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle uzatılması zımında teati edilen mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/558)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı: 71 - 428/3332

3 . XI . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki Ödeme Anlaşmasının 30 Haziran 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle uzatılması zımında teati edilen mektupların tasdiki hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 14 . IX . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Mezkûr mektupların İcra Vekilleri Heyetince 3 . IX . 1956 tarihli ve 4/7898 sayılı Kararname ile tasvibedilmiş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında münakit 2 Aralık 1948 tarihli Ödeme Anlaşmasının meriyet müddeti 10 Haziran 1955 tarihinde teati edilen mektuplarla 30 Haziran 1956 tarihine kadar uzatılmıştı.

Bugünkü şartlar altında tatminkâr bir şekilde işlemekte olan mezkûr Anlaşmanın yeniden bir yıl müddetle temdidi muvafık mütalâa edilmektedir.

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki 2 Aralık 1948 tarihli Ödeme Anlaşmasının, 28 Eylül 1950 ve 19 Şubat 1951 tarihinde teati edilen mektuplar ve 19 Şubat 1951 tarihinde imzalanan Protokol ile yapılan tadillerle birlikte, 30 Haziran 1956 tarihinden itibaren bir senelik müddet için temdidi zımında Ankara'daki Belçika Büyükelçiliği ile Hariciye Vekâleti arasında 30 Haziran 1956 tarihinde teati edilen mektupların tasdiki için ilişik kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/558

Karar No. 20

29 . XI . 1956

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki Ödeme Anlaşmasının 30 Haziran 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle uzatılması zımında teati edilen mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası, Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Yapılan incelemede Hükümetin esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizde de yerinde görüldüğünden lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni Reisi

Giresun

H. Erkmen

Amasya

İ. Olgac

Çanakkale

B. Enüstün

Çorum

K. Terzioğlu

Kastamonu

B. Aktas

Antalya

B. Onat

Eskişehir

H. Polatkan

Konya

M. Obuz

Bu Mazbata M.

Antalya

A. Tokuş

Çanakkale

N. F. Alpkartal

Çorum

S. Baran

İmzada bulunamadı

İstanbul

F. Ulaş

Manisa

A. Karaosmanoğlu

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ticaret Encümeni

Esas No. 1/558

Karar No. 16

14 . XII . 1956

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki Ödeme Anlaşmasının 30 Haziran 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle uzatılması zımında teati edilen mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası, Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Hükümetin esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizde de uygun görüldüğünden kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ticaret Encümeni Reisi

Ordu

M. Yazıcı

Kâtip

Konya

M. Güzelkılınç

Çoruh

H. Çeltikçioğlu

Sivas

H. Yüksel

M. M.

İzmir

N. S. Altuğ

Ankara

H. Bulgurlu

Kars

F. Aktas

Van

H. Kartal

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki Ödeme Anlaşmasının 30 Haziran 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle uzatılması zmnında teati edilen mektupların tasdikı hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında münakit 2 Aralık 1948 tarihli Ödeme Anlaşmasının, 28 Eylül 1950 ve 19 Şubat 1951 tarihinde teati olunan mektuplar ve 19 Şubat 1951 tarihinde imza'lanan protokol ile yapılan tadillerle birlikte, 30 Haziran 1956 tarihinden itibaren bir sene müddetle temdidi hakkında Ankara'da Hariciye Vekâleti ile Belçika Büyükelçiliği arasında 30 Haziran 1956 tarihinde teati edilen mektuplar tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ic-
raya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

14 . IX . 1956

Başvekil ve Maliye V. V. <i>A. Menderes</i>	Devlet Vekili <i>M. C. Bengü</i>
Devlet Vekili ve Milli M. V. V. <i>Ş. Ergin</i>	Devlet Vekili ve Dahiliye V. V. <i>E. Kalafat</i>
Devlet Vekili <i>C. Yardımcı</i>	Adliye Vekili <i>H. A. Göktürk</i>
Milli Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Maarif Vekili <i>A. Özel</i>	Nafia Vekili <i>M. Çavuşoğlu</i>
İkt. ve Ticaret Vekili <i>Z. Mandalıncı</i>	Sih. ve İç. Mua. Vekili <i>N. Körez</i>
Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsmen</i>	Ziraat Vekili <i>E. Budakoğlu</i>
Münakalât Vekili <i>A. Demirer</i>	Çalışma Vekili <i>M. Tarhan</i>
İşletmeler Vekili ve Hariciye V. V. <i>S. Ağaoğlu</i>	

Belçika Büyükelçiliği

D. 325

No. 1637

Ankara, 30 Haziran 1956

Bay Kâtibi Umumi,

«Türkiye ile Belçika arasındaki ticari mübadelelerin inkitamı önlemek maksadiyle, 2 Aralık 1948 tarihli Ödeme Anlaşmasının, 28 Eylül 1950 ve 19 Şubat 1951 tarihlerinde teati edilen mektuplar ve 19 Şubat 1951 tarihinde imzalanan Ödeme Anlaşmasına Ek Protokol ile yapılan tadillerle birlikte, 30 Haziran 1956 dan itibaren, bir senelik bir müddet için uzatılmasını Ekselânsınıza teklif etmekle şeref kazanırım.

Yukardaki hususlar hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bildirmekle Ekselânsınız beni minnettar kılacaktır.»

Bu vesile ile Ekselânsınıza derin hürmetlerimi yenilerim.

Ekselâns

Bay Melih Eesenbel

Türkiye Cumhuriyeti

Hariciye Vekâleti

Umumi Kâtip Muavini

Ankara

Belçika Büyükelçisi

Gérard Walravens

Hariciye Vekâleti

No. 61032/38

Ankara, 30 Haziran 1956

Bay Büyükelçi,

Müfadi aşağıda yazılı 30 Haziran 1956 tarihli mektubunuzu aldığımı, bildirmekle şeref kazanırım.

«Türkiye ile Belçika arasındaki ticari mübadelelerin inkitamı önlemek maksadiyle, 2 Aralık 1948 tarihli Ödeme Anlaşmasının, 28 Eylül 1950 ve 19 Şubat 1951 tarihlerinde teati edilen mektuplar ve 19 Şubat 1951 tarihinde imzalanan Ödeme Anlaşmasına Ek Protokol ile yapılan tadillerle birlikte, 30 Haziran 1956 dan itibaren, bir senelik bir müddet için uzatılmasını Ekselânsınıza teklif etmekle şeref kazanırım.

Yukardaki hususlar hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bildirmekle Ekselânsınız beni minnettar kılacaktır.»

Yukardaki hususlar hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını size bildirmekle şeref kazanırım.

Derin hürmetlerimin kabulünü rica ederim, Bay Büyükelçi.

Melih Eesenbel

Ekselâns

Bay Gérard Walravens

Belçika Büyükelçisi

Ankara

**Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Krallığı arasında akdedilen
Ticaret ve Tediye Protokolü ile eklerinin tasdikine dair kanun
lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/461)**

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 347/1679

21 . IV . 1956

T. B. M. Meclisi Yüksek Reîsliğine

Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Krallığı arasında akdedilen Ticaret ve Tediye Protokolü ile eklerinin tasdikine dair Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 21 . IV . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil Vekili
E. Menderes

ESBABI MUCİBE

Türkiye ile Holânda Krallığı arasındaki ticari münasebetler ve tediyeleler 6 Eylül 1949 tarihli Ticaret ve Tediye Anlaşmaları hükümleri ile her iki memleketin de âza buldukları Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı hükümleri dairesinde cereyan etmektedir.

İki memleket ticari münasebetlerinde beliren yeni gelişmeler muvacehesinde, mezkûr Anlaşmaların yeni vaziyete intibak ettirilmesi lüzumu üzerinde mutabık kalan Âkîd Taraf Hükümetleri, Lâhey'de cereyan eden müzakereler sonunda 26 Temmuz 1955 tarihli Türkiye ile Holânda arasında Ticaret ve Tediye Protokolü ile eklerini imzalamışlardır.

İşbu vesikalarla her iki Tarafça güdülen başlıca gaye, bir taraftan Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı, diğer taraftan Türk ve Holânda ticaret ve kambiyo rejimleri çerçevesi dâhilinde olmak üzere, iki memleket arasındaki ticari mübadeleleri en yüksek seviyeye çıkarmak ve tediyeleleri normal bir hale irca etmektir.

Âkîd Taraflar, bu gayelerin, bugünkü şartlar içinde ancak Holânda ticari alacaklarının en kısa zamanda tasfiyesi ve memleketimizin Holânda pazarında tatminkâr bir satınalma kudreti temini suretiyle tahakkuk edebileceğini müşahade ettiklerinden, işbu Protokolü bu esaslardan mülhem olarak tanzim kılmışlardır.

İşbu Protokole göre Holânda müterakim alacakları 5 senede tamamen tasfiye edilecektir.

Diğer taraftan, Protokolün tatbikine geçilir geçilmez, Âkîd Taraflar, Protokol ile eklerinde derpiş edilmiş olan muhtelif yollarla, birbirlerine yapacakları ihracatı en yüksek seviyeye çıkarmak ve mal mübadelelerini her iki tarafça tatminkâr ve dünya fiyatlarına en yakın fiyatlarla yapmak hususunda bütün gayretlerini sarf edeceklerdir.

10 Mart 1956 tarihli ve 4/6856 sayılı İcra Vekilleri Heyeti Kararnamesiyle mevkii meriyete girmiş olan ve iktisadi menfaatlarimize hizmet edecek mahiyette mütalâa edilen Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Krallığı arasındaki Ticaret ve Tediye Protokolü ile ekleri Büyük Millet Meclisinin yüksek tasdikine sunulur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/461
Karar No. 14

29 . XI . 1956

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında akdedilen Ticaret ve Tediye Protokolü ile eklerinin tasdikine dair kanun lâyihası, Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakeer olundu.

Hükümetin mucip sebeplerinde de izah edildiği veçhile memleketimizin menfaatlerine uygun olan Ticaret ve Tediye Protokolünün tasdikini encümenimizce de muvafık mütalâa edildiğinden lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye En. Reisi

Giresun

H. Erkmen

Amasya

İ. Olgaç

Çanakkale

B. Enüstün

Çorum

K. Terzioğlu

Kastamonu

B. Aktaş

Antalya

B. Onat

Eskişehir

H. Polatkan

Konya

M. Obuz

Bu Mazbata M.

Antalya

A. Tokuş

Çanakkale

N. F. Alpkartal

Çorum

S. Baran

İmzada bulunamadı

İstanbul

F. Ulaş

Manisa

A. Karaosmanoğlu

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Encümeni
Esas No. 1/461
Karar No. 12

14 . XII . 1956

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında akdedilen Ticaret ve Tediye Protokolü ile eklerinin tasdikine dair kanun lâyihası, hükümet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakee olundu.

Hükümetin esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizce de uygun görüldüğünden kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ticaret Encümeni

Reisi

Ordu

M. Yazıcı

Kâtip

Konya

M. Güzelkalınc

Çoruh

H. Çeltikçioğlu

Kars

F. Aktaş

Sivas

H. Yüksel

M. M.

İzmir

N. S. Altuğ

Ankara

H. Bulurlu

Erzurum

C. Önder

Van

H. Kartal

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında akdedilen Ticaret ve Tediye Protoköli ile eklerinin tasdikme dair kanun lâyhısı

MADDE 1. — 26 Temmuz 1955 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında akdedilen Ticaret ve Tediye Protoköli ile ekleri tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İera-ya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

21 . IV . 1956

Başvekil Vekili ve Dahiliye V. <i>E. Menderes</i>	Devlet Vekili <i>M. C. Bengü</i>
Devlet Vekili ve Millî M. V. V. <i>Ş. Ergin</i>	Devlet Vekili <i>E. Kalafat</i>
Devlet Vekili <i>C. Yardımcı</i>	Adliye Vekili <i>H. A. Göktürk</i>
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
Hariciye Vekili	Maliye Vekili <i>N. Ökmen</i>
Maarif Vekili <i>A. Özel</i>	Nfia Vekili <i>M. Çavuşoğlu</i>
İkt. ve Ticaret Vekili	Sıh. ve İç. Mua. Vekili <i>N. Körez</i>
Güm. ve İnh. Vekili ve İkt. ve Te. V. V. <i>H. Hüsmen</i>	Ziraat Vekili <i>E. Budakoğlu</i>
Münakalât Vekili <i>A. Demirer</i>	Çalışma Vekili <i>M. Tarhan</i>
İşletmeler Vekili ve Hariciye V. V. <i>S. Ağaoğlu</i>	

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HOLANDA KIRALLIĞI ARASINDA TİCARET VE TEDİYE PROTOKOLÜ

Türk Hükümeti ve Holanda Hükümeti Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilatı ile memleketlerindeki ticaret ve kambiyo rejimleri çerçevesi dâhilinde ticari mübadeleleri kolaylaştırmak ve mümkün olan en yüksek seviyeye çıkarmak ve memleketleri arasındaki tediyeleri nizamlamak arzusuyla,

Ve bu gayelerin bugünkü şartları altında büyük ölçüde,

a) Holanda'nın Türkiye'deki müterakim ticari alacaklarının mümkün olan en kısa zamanda tasfiyesine,

b) Türkiye'nin, Holanda piyasasında tatminkâr bir satınalma gücüne malik olabilmesine,

Vabeste olduğunu takdir ederek, aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Madde — 1.

Türk ve Holanda salâhiyetli makamları, Türkiye'deki müterakim ticari alacaklar listesini müştereken tanzim edeceklerdir. Bu liste, İşbu Protokolde tarif edilen müterakim alacaklar mânasında Türk ve Holanda Hükümetlerince müştereken kabul edilecek olan diğer alacaklarla tamamlanabilecektir.

İşbu Protokolün tesbit ettiği mânada müterakim ticari alacaklar İşbu Protokolün yürürlüğe girmesinden önce vacibütediye hale gelen 6 Eylül 1949 tarihli Tediye Anlaşmasının hükümlerine uygun olarak yapılan ve İşbu Protokolün yürürlüğe girmesi anında, gerekli lisans, tescil veya diğer her türlü ithal müsaadelerine istinaden Türkiye'ye fiilen ithal olunan ve bedelleri Türk lirası olarak transfer edilmek üzere Türkiye'de yetkili bir bankaya yatırılmış veya yatırılacak olan mal ihracatına (Bunlarla ilgili hizmetler de dâhil) mütaallik alacaklardır.

Madde — 2.

Türkiye'den Holanda'ya müteveccih krom ve manganez cevheri ihracat bedellerinin tamamı, hububat bedellerinin % 75 i, ve diğer bileümle mal bedellerinin % 30 u birinci maddede derpiş edilen müterakim alacakların tasfiyesine tahsis olunacaktır.

Madde — 3.

Türk Hükümeti, ikinci madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, İşbu Protokolün tatbik edileceği ilk üç sene zarfında müterakim ticari alacakların yarısını ve mütaakıp iki sene zarfında diğer yarısını müsavi senelik taksitlerle tasviye etmeyi taahhüt eder.

Madde — 4.

Müterakim alacakların tasfiyesinde yukarıdaki maddenin tatbığı 2 nci madde hükümlerine tevfi kan tahsis edilecek ihracattan mütevellit alacakların yıllık yekûnunundan fazla bir miktar transferini Türk Hükümetine tahmiletliği takdirde, bu transfer, aidolduğu yıllık müddetlerin bitimini takibeden ilk üç ay içinde yapılacaktır.

Madde — 5.

Müterakim alacaklar, mukavelelerdeki vâde tarihlerine göre kronolojik sıra ile tasfiye edilecektir. Bununla beraber, Türk Hükümeti ve Holanda Hükümeti, hususi halleri nazarı itibara alabilmek üzere, bu kaide dışına çıkılmasına müştereken karar verebileceklerdir.

Madde — 6.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Nederlandsche Bank, Hükümetlerinin ajanı sıfatıyla, işbu Protokolün tatbikinde ittihaz edilecek teknik hükümleri müştereken kararlaştıracaklardır.

Madde — 7.

İşbu Protokolün ilk tatbik yılından itibaren, Türkiye'den Holânda'ya müteveccih yıllık ihra-
cat hacmini en yüksek seviyeye çıkarmak için Türk Hükümeti ve Holânda Hükümeti mümkün olan
gayreti sarf edeceklerdir.

Madde — 8.

Türk Hükümeti ve Holânda Hükümeti, memleketleri arasındaki mal mübadelelerinin, karşılıklı
olarak tatminkâr ve mümkün olduğu nispette dünya fiyatlarına yakın fiyatlarla yapılmasını temi-
ne tam bir itina göstereceklerdir.

Madde — 9.

İşbu Protokolün tatbikinden doğacak meseleleri tetkik etmek ve bunlara uygun çareleri bul-
mak üzere bir muhtelit komisyon teşkil edilecektir.

Bu Komisyon, taraflardan birinin müraعاتı üzerine toplanacaktır. Toplantı mahalli önceden
müştereken tâyin edilecektir.

Madde — 10.

Türk ve Holânda Hükümetleri, müştereken, işbu Protokolde tadilat yapabileceklerdir.

Madde — 11.

Holânda, Belçika ve Lüksemburg Hükümetleri diğer memleketlere karşı müşterek bir ticaret
siyaseti ittihazını kararlaştırdıkları takdirde, Türk ve Holânda Hükümetleri, işbu Protokolde ya-
pılması muhtemel tadilatı icra etmek üzere mümkün olan süratle istişareye girişeceklerdir.

Madde — 12.

İşbu Protokolün meriyete giriş tarihi, Türk Hariciye Vekâleti ile Ankara'daki Holânda Elçi-
liği arasında mektup teatisi suretiyle tesbit edilecektir.

Ankara'da, 26 Temmuz 1955 tarihinde, herbiri muteber olmak üzere, Fransızca iki nüsha ola-
rak tanzim edilmiştir.

Türk Hükümeti
adına
Hasan Işık

Holânda Hükümeti
adına
Willem Huender

Holânda Heyeti Reisi

Lâhey, 26 Temmuz 1955

Bay Reis,

29 Mart ilâ 5 Nisan 1955 tarihleri arasında, Lâhey'de yapılan toplantılar sırasında, Heyetlerimiz, bugünkü tarihte imzalanan Protokolde derpiş edilen alacaklar dışında kalan alacakların da, mümkün olan en kısa zamanda bir hal çaresine bağlanmaları için, alâkalı Hükümetler tarafından hayırhahlıkla inceleneceği hususunda mutabık kalmışlardır.

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetinizin mutabakatını teyidatmenizi rica ederim.
Derin hürmetlerimi lûtfen kabul buyurunuz, Bay Reis.

Halânda Heyeti Reisi Y.
Willem Huender

Bay Hasan Fikret Işık
Türk Heyeti Reisi
Lâhey

Türk Heyeti Reisi

Lâhey, 26 Temmuz 1955

Bay Reis,

Müfadi aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım.

«29 Mart ilâ 5 Nisan 1955 tarihleri arasında, Lâhey'de yapılan toplantılar sırasında, Heyetlerimiz, bugünkü tarihte imzalanan Protokolde derpiş edilen alacaklar dışında kalan alacakların da, mümkün olan en kısa zamanda bir hal çaresine bağlanmaları için, alâkalı Hükümetler tarafından hayırhahlıkla inceleneceği hususunda mutabık kalmışlardır.»

Yukardaki husus hakkında Hükümetimin mutabakatını bildirmekle şeref kazanırım.
Derin hürmetlerimi lûtfen kabul buyurunuz, Bay Reis.

Türk Heyeti Reisi
Hasan Işık

Bay H. L. M. Van Oorschot
Holânda Heyeti Reisi
Lâhey

Türk Heyeti Reisi

Lâhey, 26 Temmuz 1955

Bay Reis,

29 Mart ilâ 5 Nisan 1955 tarihleri arasında vukubulan müzakereler vesilesiyle cereyan eden konuşmalar esnasında Türk resmî müesseseleri ve hususi firmalarının Holânda'dan yapacağı mubayaa-larda faydalanacakları kredi kolaylıklarının iki memleket arasındaki iktisadi ve ticari munasebetler bakımından iktisabettiği ehemmiyeti tebarüz ettirmiş ve Holânda Hükümetinin bu kabîl muamelelere cevaz vermesine ve bu muameleleri bilhassa gerekli garantileri bahsederek kolaylaştırmasına Türk Hükümetinin önem verdiğini ifade eylemişim.

Bu münasebetle vukubulan görüş teatileri esnasında, bugünkü tarihte imzalanan Protokol çerçevesi içinde Holânda Hükümetinin, Türkiye'ye müteveccih Holânda ihracatına, cari limitler dâhilin-

de ve evvelce verilmiş garantiler serbestleştikçe, garanti vermekte devam edeceğini tebarüz ettirmişti-
niz.

Diğer taraftan, mübadele ve tediye şeraiti müsait görüldüğü takdirde iki memleket arasındaki iktisadi ve ticari münasebata daha büyük bir inkişaf bahşedecek mahiyette telâkki olunan daha yakın bir iktisadi ve teknik iş birliği imkânını aramak gayesiyle Türk Hükümetinin ve Holânda Hükümetinin istişarelerde bulunacağı hususunda da mutabık kalmıştır.

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetinizin mutabakatını teyid etmedinizi rica ederim.
Derin hürmetlerimi lütfen kabul buyurunuz Bay Reis.

Bay H. L. M. Van Oorschot
Holânda Heyeti Reisi
Lâhey

Türk Heyeti Reisi
Hasan Işık

Holânda Heyeti Reisi,

Lâhey, 26 Temmuz 1955

Bay Reis,

Müfadi aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım:

«29 Mart ilâ 5 Nisan 1955 tarihleri arasında vukubulan müzakereler vesilesiyle cereyan eden konuşmalar esnasında Türk resmî müesseseleri ve hususi firmalarının Holânda'dan yapacağı mu-
bayaalarda faydalanacakları kredi kolaylıklarının iki memleket arasındaki iktisadi ve ticari münasebetler bakımından iktisabettiği ehemmiyeti tebarüz ettirmiş ve Holânda Hükümetinin bu kabil muamelelere cevaz vermesine ve bu muameleleri bilhassa gerekli garantileri bahşederek kolaylaştırmasına Türk Hükümetinin önem verdiğini ifade etmişim.

Bu münasebetle vukubulan görüş teatileri esnasında, bugünkü tarihte imzalanan Protokol çer-
çevesi içinde Holânda Hükümetinin, Türkiye'ye müteveccih Holânda ihracatına, cari limitler dâ-
hilinde ve evvelce verilmiş garantiler serbestleştikçe, garanti vermekte devam edeceğini tebarüz
ettirmiştiniz.

Diğer taraftan, mübadele ve tediye şeraiti müsait görüldüğü takdirde iki memleket arasındaki iktisadi ve ticari münasebata daha büyük bir inkişaf bahşedecek mahiyette telâkki olunan daha yakın bir iktisadi ve teknik iş birliği imkânını aramak gayesiyle Türk Hükümetinin ve Holânda Hükümetinin istişarelerde bulunacağı hususunda da mutabık kalmıştır.»

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabakatını bildirmekle şeref kazanırım.
Derin hürmetlerimi lütfen kabul buyurunuz Bay Reis.

Bay Hasan Fikret Işık,
Türk Heyeti Başkanı
Lâhey.

Holânda Heyeti Reisi Y.
Willem Huender

Holânda Heyeti Reisi

Lâhey, 26 Temmuz 1955

Bay Reis,

Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında bugünkü tarihte imzalanmış bulunan Protokolün Surinam ve Holânda Antillerinde tatbikinin bu memleketler hükümetlerinin tasvibine sunulacağını arza ictisar ederim. Bu tasvip; aksi Holânda Hükümeti tarafından 3 ay zarfında tebliğ edilmediği takdirde, zimmen verilmiş telâkki edilecektir.

Derin hürmetlerimi lütfen kabul buyurunuz, Bay Reis.

Bay Hasan Fikret Işık
Türk Heyeti Reisi
Lâhey

Holânda Heyeti Reisi Y.
Willem Huender

Türk Heyeti Reisi

Lâhey, 26 Temmuz 1955

Bay Reis,

Müfadi aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekte şeref kazanırım :
«Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kırallığı arasında bugünkü tarihte imzalanmış bulunan Protokolün Surinam ve Holânda Antillerinde tatbikinin bu memleketler hükümetlerinin tasvibine sunulacağını arza ictisar ederim. Bu tasvip, aksi, Holânda Hükümeti tarafından 3 ay zarfında tebliğ edilmediği takdirde, zimmen verilmiş telâkki edilecektir.»

Yukardaki husus hakkında Hükümetimin mutabakatını bildirmekte şeref kazanırım.

Derin hürmetlerimi lütfen kabul buyurunuz Bay Reis.

Bay H. L. M. Van Oorschot
Holânda Heyeti Reisi
Lâhey

Türk Heyeti Reisi
Hasan Işık

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Modüs Vivendi ile Ticaret Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/460)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı: 71-346/1594

21. IV 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Modüs Vivendi ile Ticaret Anlaşmasının tasdiki hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 21. IV. 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil Vekili
E. Menderes

ESBABI MUCİBE

Suriye ile Türkiye arasındaki ticari mübadeleler şimdiye kadar anlaşmasız olarak cereyan etmekte idi.

Ahiren Türkiye ile Suriye arasında ticari mübadeleleri tanzim edecek ve aynı zamanda dostluğun takviyesine de yarıyacak bir Ticaret Anlaşması akdi arzusunun her iki tarafça da izharı neficesinde Suriye Milli İktisat Nazırı Eksefâns Rızkallah Antaki'nin başkanlığındaki heyet ile yetkili heyetimiz arasında Ankara'da yapılan müzakereler sonunda Suriye Hükümeti ile 3 Mart 1956 tarihinde ilişikteki iki vesika imzalanmıştır.

1. Modüs Vivendi :

Modüs Vivendiden Âkidler seyrisefain konusunda ve ithalât ve ihracata mütaallik muamelât ve mükellefiyetlerde birbirlerine en ziyade müsaadeye mazhar devlet hukuk ve imtiyazlarını bahşetmek hususunda mutabık kalmışlar ve bu kaidenin istisnalarını mütaakıp maddelerde zikretmişlerdir.

Her iki memleketin teşrii uzuvlarınca tasdikini mütaakıp tasdik belgelerinin Şam'da teatisinden 15 gün sonra yürürlüğe girecek ve taraflarca feshi ihbar edilmediği takdirde bir Ticaret ve Seyrisefain Antlaşmasının akdine ve yürürlüğe girmesine kadar meriyette kalacaktır.

Modüs Vivendiye ek mektupta, mezkûr belgenin 1 nci paragrafından Âkid Devletlerden birinin bayrağını taşıyan ticaret gemilerinin veya hamulelerinin, diğer Âkid Tarafın limanlarında en ziyade mazhar müsaade devletin ticaret gemilerinin ve hamulelerinin, her hususta, tâbi tutuldukları şartlardan aynen istifade edeceklerinin anlaşılması lâzımgeldiği tasrih edilmiştir.

2. Ticaret Anlaşması :

İki komşu memleket arasında ticari mübadeleleri teşvik ve iktisadi münasebetlerin en geniş şekilde gelişmesini sağlamak maksadını istihdaf etmektedir.

Bu Anlaşma hükümleri gereğince ticari mübadeleler her iki memlekette mer'i genel ithalât ve ihracat rejimleri dâhilinde cereyan edecek, ticari mübadelelerin bedelleri ya Amerika dolârı veya serbest İngiliz lirası veyahut da ihracatçı memleketin kabul edeceği diğer her hangi bir para ile ödenecektir. Tediye bakımından Türkiye'nin menfaatlerine uygun olan eski sistem bu suretle devam ettirilmiş olmaktadır.

Adı geçen Anlaşmada Türk ve Suriye Hükümetleri temsilcilerinden müteşekkil ve Akıd Taraf-lardan birinin talebi üzerine toplanacak muayyen salâhiyetli bir de Muhtelit Komisyon teşkili der-piş edilmiştir.

Ticaret Anlaşmasının müddeti bir senedir. Anlaşma bu müddetin hitamından iki ay evvel Akıd-lardan biri tarafından feshedilmediği takdirde kendiliğinden senelik müddetler için temdid edil-miş addolunacaktır.

Ticaret Anlaşmasının tasdıkı ve meriyete girmesi mevzularında, Modüs Vivendide kabul edi-len esasların aynı derpiş edilmiştir.

Suriye heyetinin arzusu üzerine mezkûr Anlaşmadan ayrı olarak teati edilen mektupta Türk salâhiyetli makamlarınca talebedilecek menşe şahadetnamesinin modeli gösterilmiştir.

Yukarda esasları arz olunan bu anlaşmalar memleketimizin siyaset ve menfaatlerine uygun mütalâa edildiğinden tasdıkı Büyük Millet Mec'lisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M.M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/460
Karar No. 13

29 . XI . 1956

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Mo-düs Vivendi ile Ticaret Anlaşmasının tasdıkı hakkında kanun lâyihası Hükümet mümessilleri-nin huzuru ile Encümenimizde müzakere edildi.

Yapılan inceleme sonunda memleketimizin menfaatlerine uygun olan Modüs Vivendi ile Ticaret Anlaşmasının tasdıkı, Hükümetin esbabı mucibesinde izah edildiği veçhile yerinde görüle-rek encümenimizce aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye En. Reisi Bu M. M. Kâtip
Giresun Antalya
H. Erkmen A. Tpkuş

Amasya
I. Olgaç

Antalya
B. Onat
İmzada bulunamadı

Çanakkale
N. F. Alpkartal

Çanakkale
B. Evüstün

Çorum
S. Baran
İmzada bulunamadı

Çorum
K. Terzioğlu

Eskişehir
H. Polatkan

İstanbul
F. Ulaş

Kastamonu
B. Aktas

Konya
M. Obuz

Manisa
A. Karaosmanoğlu

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Encümeni
Esas No. 1/460
Karar Na. 11

14 . XII . 1956

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Modüs Vivendi ile Ticaret Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâyihası, hükümet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakerelendi.

Hükümetin esbabı mucibesinde sefîd edilen hususlar encümenimizde de yerinde görülerek lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ticaret Encümeni

Reisi	M. M.
Ordu	İzmir
M. Yazıcı	N. S. Altuğ
Kâtip	Ankara
Konya	H. Bulgarlı
M. Güzelkuluç	Erzurum
Çoruh	C. Önder
H. Çeltikçiöğlü	Kars
Sivas	Van
F. Aktaş	H. Yüksel
	H. Kartal

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Modüs Vivendi ile Ticaret Anlaşmasının, tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Cumhuriyeti Hükümeti arasında 3 Mart 1956 tarihinde Ankara'da imzalanan Modüs Vivendi ile Ticaret Anlaşması ve ekleri kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde mefrıyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

21 . IV . 1956

Başvekil Vekili ve
Dahiliye Vekili
E. Menderes

Devlet Vekili
M. C. Bengü

Devlet Vekili ve
Millî M. V. V.
Ş. Ergin

Devlet Vekili
E. Kalafat

Devlet Vekili
C. Yardımcı
Millî Müdafaa Vekili

Adliye Vekili
H. A. Göktürk
Dahiliye Vekili

Hariciye Vekili

Maliye Vekili

Maarif Vekili
A. Özel

N. Ökmen
Nafia Vekil
M. Çavuşoğlu

İkt. ve Ticaret Vekili

Sih. ve İç. Mua. Vekili
N. Körez

Güm. ve İnh. Vekili ve
İkt. ve Ticaret V. V.

Ziraat Vekili
E. Budakoğlu

H. Hüsmen
Münakalât Vekili
A. Demirer

Çalışma Vekili
M. Tarhan

İşletmeler Vekili ve
Hariciye V. V.
S. Ağaöğlü

MODÜS VIVENDİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Cumhuriyeti Hükümeti aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Cumhuriyeti :

1. Seyrisefain konusunda,
2. Gerek ithalât, gerek ihracat münasebetiyle, tahsil dilen gümrük resimleri ve diğer her türlü rüsumda, ithalât ve ihracattaki resimlerin tahsil şekli, gümrüklemeye mütaallik kaideler, muameleler ve mükellefiyetler hususunda, birbirlerine karşılıklı olarak en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesini uyguluyacaklardır. En ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi:
 - a) Hudut ticaretini kolaylaştırmak maksadı ile, Yüksek Âkîd Taraflardan biri veya diğeri tarafından hudut memleketlerine bahşedilmiş veya edilebilecek hususi imtiyazlara,;
 - b) Yüksek Âkîd Taraflardan biri veya diğeri tarafından, gümrük birliği vücuda getirilmesi veya serbest mübadele bölgesi tesisi zmnında diğer devletlere bahşedilen veya edilebilecek olan imtiyazlara;
 - c) Türkiye'nin, âzası olması dolayısıyla, diğer G. A. T. T. âzası devletlere bahşettiği veya edebileceği imtiyaz ve istifadelere;
 - d) Suriye tarafından Lübnan, Irak, Mısır, Suudî Arabistan, Ürdün, Libya, Yemen ve Sudan'a bahşedilen veya edilecek olan imtiyaz ve iltimaslara;tatbik edilmeyecektir.

İşbu Modüs Vivendi Yüksek Âkîdaların her biri tarafından kendi mevzuatına uygun olarak tasdik edilecek ve tasdik belgelerinin Şam'da teati edilmesinden 15 gün sonra yürürlüğe girecektir. Bu Modüs Vivendi, Türkiye ile Suriye arasında bir Ticaret ve Seyrisefain Anlaşması yürürlüğe girinceye kadar meriyette kalacaktır.

Bununla beraber, Âkîd Taraflar bu Modüs Vivendiyi, altı ay evvel ihbar şartıyla her zaman feshedebilirler.

Ankara'da, Fransızca iki nüsha olarak 3 Mart 1956 tarihinde yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına
F. Köprülü

Suriye Cumhuriyeti Hükümeti adına
R. Antakî

Modüs Vivendiye ilişik mektup

Bay Reis,

Ankara, 3 Mart 1956

Bugünkü tarihte, Türkiye ile Suriye arasında akdedilen Modüs Vivendinin 1 nci paragrafına atfen, mezkûr paragraftan, Âkîd Devletlerden birinin bayrağını taşıyan ticaret gemilerinin veya hamulelerinin, diğer Âkîd Tarafın limanlarında en ziyade mazhar müsaade Devletin ticaret gemilerinin ve hamulelerinin, her hususta, tâbi tutuldukları şartlardan aynen istifade edeceklerinin anlaşılması lâzımgeldiğini Ekselânsınıza teyid etmekle şeref duyarım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Reis.

Fuad Köprülü
Hariciye Vekili

Ekselân

Bay Dr. Rızkallah Antakî
Millî İktisat Nazırı ve
Suriye Heyeti Reisi
Ankara

Modüs Vivendiye ilişik mektup

Bay Reis

Ankara, 3 Mart 1956

Müfadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref duyarım :

«Bugünkü tarihte, Türkiye ile Suriye arasında akdedilen Modüs Vivendi'nin 1 nci paragrafına atfen, mezkûr pragraftan, Akıd Devletlerden birinin bayrağını taşıyan ticaret gemilerinin veya hamulelerinin, diğer Akıd Tarafın limanlarında en ziyade mazharı müsaade devletin ticaret gemilerinin ve hamulelerinin, her hususta tâbi tutuldukları şartlardan aynen istifade edeceklerinin anlaşılması lâzımgeldiğini Ekselânsınıza teyid etmekle şeref duyarım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Reis.»

Yukardaki husus hakkında Suriye Hükümetinin mutabakatını teyid etmekle şeref duyarım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Reis.

Ez-kallah Antakî
Millî İktisat Nazırı

Ekselâns

Bay Prof. Fuad Köprülü
Hariciye Vekili ve Türk
Heyeti Reisi
Ankara

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SURIYE CUMHURİYETİ ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Hükümeti, iki memleket arasındaki ticaret mübadeleleri geliştirmek arzusu ile, aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır :

Madde — 1.

Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Cumhuriyeti arasındaki ticari mübadeleler, her iki memlekette yürürlükte bulunan umumi ithalât ve ihracat rejimlerine uygun olarak yapılacaktır.

Madde — 2.

Türk Hükümeti ve Suriye Hükümeti, Türk ve Suriye menşeli malların ithal ve ihracına her iki memlekette yürürlükte bulunan umumi rejimler gereğince, bu mallar ithal edilen memleketin dahilî istihlâkine tahsis edilmek şartıyla, karşılıklı olarak müsaade edeceklerdir.

Madde — 3.

İşbu Anlaşmanın tatbiki icabı, taraflardan herbirine sevk edilecek mallara iki memlekette birbirinde mer'î kanun ve kararnamelerle derpiş edilen şekil ve şartlar dâhilinde tanzim edilecek bir menşe şahadetnamesi terfik edilecektir.

Bu maksatla, her iki Akıd Taraf, bahis mevzuu şahadetnamenin resmî örneklerini teati edeceklerdir.

Madde — 4.

1. İşbu Anlaşmanın tatbikatından mütevellidolarak Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Cumhuriyeti

yeti arasında tahaddüs edecek tediyat, her iki memlekette, mer'i kambiyo mevzuatı ahkâmına göre tesviye olunacaktır.

2. Mezkûr tediyeler gerek Amerikan dolârı, gerek transferi mümkün isterling veya ihracatçı memleket tarafından kabul edilecek her hangi bir para ile ifa olunacaktır.

3. Hükümetlerden her biri, mezkûr tediyeleri karşılak için, diğer Âkid Taraf lehine, dövizlerin transferine müsaade eylemeyi taahhüdeyleyler.

Madde — 5.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğü sırasında her iki memleketin salâhiyetli makamları tarafından tasvibe-dilmiş olup da bu Anlaşmanın inkizasında tamamlanmamış bulunan ticari muameleler, Anlaşmanın hitamından itibaren altı ay zarfında, işbu Anlaşma ahkâmına tevfikân tesviye olunacaklardır.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın iyi işlenmesini ve iki memleket arasındaki iktisadi iş birliğinin tarsin ve inkişafını temin gayesiyle her iki Âkid Taraf, başlıca vazifeleri aşağıda zikredilmiş bulunan, bir Türk - Suriye Karma Komisyonu teşkil edeceklerdir:

- a) İşbu Anlaşmanın tatbikatına nezaret etmek,
- b) İşbu Anlaşmanın tatbikatı sırasında zuhur edebilecek bütün müşkülleri halletmek,
- c) İki memleket arasındaki iktisadi münasebetleri düzenliyecek ve geliştirecek her türlü teklifte bulunmak,

Komisyon Âkid Taraflardan birinin talebi üzerine toplanacaktır.

Madde — 7.

İşbu Anlaşma, Âkid Taraflardan her biri tarafından kendi mevzuatına uygun olarak tasdik edilecektir. Anlaşma tasdik belgelerinin Şam'da teati edilmesi tarihinden 15 gün sonra yürürlüğe girecektir. Anlaşmanın meriyet müddeti bir senedir.

Inkizasından iki ay evvel, fesih ihbarı yapılmadığı takdirde Anlaşma senelik müddetler için kendiliğinden temdid edilmiş addedilecektir.

3 Mart 1956 tarihinde, Ankara'da Fransızca iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Suriye Hükümeti adına
R. Antakî

Türk Hükümeti adına
F. Köprülü

Bay Reis,

Ankara, 3 Mart 1956

Türkiye ile Suriye arasında bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşmasınının 3 ncu maddesine atfen, Ekselânslarına Türk salâhiyetli makamlarınca talebedilecek mense şahadetnamesi modelini ilişik olarak taktim etmekle şeref duyarım.

Değerleri 100 T.L.yı veya bu meblâğın her hangi bir para ile muadilini tecavüz etmiyecek emtia için mense şahadetnamesi talebedilmeyecektir.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.

Ekselâns

Bay Dr. Rızkallah Antakî
Millî İktisat Nazırı ve
Suriye Heyeti Reisi

Fuad Köprülü
Hariciye Vekili

Menşe Şahadetnamesi

Gönderen	Gönderilen
İsim	İsim
İkametgâh	İkametgâh
Sokak	Sokak

Malın cinsi
Ambalaj tarzı

Koli adedi

Marka No.

Ağırlık gayrisâfi Kg.
Kıymet Fob.

Sevk yolu

Türkiye ile Suriye arasındaki 3 Mart 1956 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyarak vasıfları yazılı emtiaın Türk menşeli olduğunu tasdik eder.

Bay Reis,

Ankara, 3 Mart 1956

Müfadi aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref duyarım :

«Türkiye ile Suriye arasında bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşmasının 3 ncü maddesine atfen, Ekselânslarına, Türk salâhiyetli makamlarınca talebedilecek menşe şahadetnamesi modelini ilişik olarak takdim etmekle şeref duyarım.

Değerleri 100 TL. yı veya bu meblâğın her hangi bir para ile muadilini tecavüz etniyecek emtia için menşe şahadetnamesi talebedilmiyecektir.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Reis.»

Yukardaki husus hakkında Suriye Hükümetinin mutabakatını teyid etmekle şeref duyarım.

Derin saygılarımın kabul buyurulmasını rica ederim, Bay Reis.

Ekselâns

Bay Prof. Fuad Köprülü
Hariciye Vekili ve
Türk Heyeti Reisi
Ankara

Rızkallah Antaki
Millî İktisat Nâzırı

Avrupa Para Anlaşması ve Avrupa Para Anlaşmasının Muvakkat Tatbik Protokolünün tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/410)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-297/471

7 . II . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Avrupa Para Anlaşması ve Avrupa Para Anlaşmasının Muvakkat Tatbik Protokolünün tasdikine dair Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 3 . II . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Åzaları arasındaki tediye muamelelerini teshil eden ve dolayısıyla ticari münasebetlerin artması ve gelişmesini temin eden Avrupa Tediye Birliği, 5 Ağustos 1955 tarihinde Paris'te imzâ edilen 7 sayılı Ek Protokol ile yeniden temdidolunmuştu. Bununla beraber mezkûr Protokol, birlikteki kotalar yekûnunun asgari % 50 sini temsil eden memleketlerin konvertibiliteyi ilân edip, Avrupa Tediye Birliğine nihayet vermek hususundaki niyetlerini izhar etmeleri halinde, Birliğin feshedilmesini ve onun yerine kaim olmak üzere bir Avrupa fonu tesisini derpiş etmekteydi.

İşbu Avrupa Para Anlaşması, Avrupa Tediye Birliğinin yeniden temdidini sağlamak üzere 5 Ağustos 1955 tarihinde Paris'te imzaalnan mezkûr 7 sayılı Ek Protokol ile birlikte, aynı günde imzalanmıştır. Avrupa Tediye Birliğinin yerine kaim olacak bir Avrupa Fonu ve çok Taraflı Tesviye Sistemi ihdası zımında tanzim edilen Avrupa Para Anlaşmasının başlıca gayeleri, Çok Taraflı ticareti geliştirmede, konvertibiliteye gidışı ve Avrupa dâhilinde ticaretin serbestisini teshil etmek maksadiyle ittihaz olunan tedbirlerin devamını sağlamak; Akıd Tarafların bu hususta karşılaştıkları güçlüklerin izalesinde yardım etmektir.

Mezkûr Anlaşmanın gerek memleketimiz bakımından ve gerek umumi olarak arz etmekte olduğu bellibaşlı bâzı hususiyetleri şunlardır :

1. Birlik dâhilindeki sâfi açıklarımızın tesviyesi için emrimize tahsis edilmiş olan başlangıç kredisinden mütevellit 25 milyon dolârlık borcumuz, Avrupa Para Anlaşması gereğince Avrupa Fonuna transfer olunacak ve Anlaşmanın meriyete girmesini mütaakıp 15 sene içinde, mütesavi senelik taksitlerle itfa olunacaktır. İlk iki sene hiçbir tediye yapılmıyacaktır.

2. Kota kredisinden mütevellit 30 milyon dolârlık borcumuz, asgari yedi sene zarfında ödenecek olup, bu vâdenin alacaklı memleketlerle yapılacak karşılıklı anlaşmalar ile temdidi mümkündür.

3. Fona dâhil memleketlerin iştirak hisseleri yekûnu 328 425 000 hesap vâhidine baliğ olmaktadır. Memleketimize düşen miktar, 3 000 000 hesap vâhididir. İştirak hissemiz fonun işlemeye başlaması anında değil, Avrupa Fonuna ihtiyaç hissedildiği takdirde bilâhara ödenecektir.

4. Gerek Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Nâzırlar Konseyinin direktifleri, gerek mutasavver konvertibilite sisteminin umumi prensipleri icabı, fonun temin edeceği kredilerde, Avrupa Tediye Birliğindeki aksine, otomatiklik kalkmaktadır.

5. «Hususi finansman» adı altında bir kredi sistemi ihdas olunmaktadır. Bunun esası, bidayette tesbit edilen sınır dâhilinde aylık devreler içinde otomatik olarak kullanılacak ve ay sonlarında tesviye edilecek olan çok taraflı kredi hadlerinden ibarettir. Bu hususta memleketimize ayrılan kredi haddi 7,5 milyon hesap vâhidi olarak tesbit olunmuştur.

6. Avrupa Tediye Birliğinde olduğu gibi krediler, dolâr ile ve hesaplama tarihi olan ayın ilk haftasında ajan vasıtasıyla tesviye olunur. Fakat, bir yenilik olmak üzere hesaplamanın, ayın son gününden evvel, yani mahsup tarihini beklemeden karşılıklı olarak yapılabileceği de kabul olunmuştur. Şüphesiz bu husus, borçlu memleketler için menfaatlerine daha uygun neticeler tevli dedecektir. Zira mezkûr memleketler, muhtac oldukları parayı arbitraj muamelelerinden de istifade ile, kendileri için en kârlı olacak şekilde temin etmek imkânını haizdirler. Böylece hesaplama tarihinden evvel karşılıklı olarak yapılacak olan tesviye muameleleri, borçluların menfaatlerine daha uygun olacaktır.

7. Aylık ödemelerin her hangi bir âza tarafından ademiifası halinde, tediyesi gereken meblâğı diğer âzalar arasında müteselsil kefalet yoluyla taksim edilerek ödenecektir.

8. Ayrıca, Anlaşmada iki Taraflı Anlaşmalar akdine de cevaz verilmektedir. Kredi marjları derpiş eden karşılıklı Tediye Anlaşmaları da bu arada zikredilmektedir. Fakat, Anlaşma gereğince, bu gibi iki Taraflı Anlaşmalara mütedair malî hususlar, bilhassa karşılıklı olarak tanılan kredi marjları ve bilâhara yapılan tadiller teşkilâta bildirilmelidir.

Avrupa İktisadi İş Birliği Konseyi 29 Temmuz 1955 tarihinde yapmış olduğu içtimada, Anlaşma tasarımsını tasvip ve Teşkilât âzalarına Anlaşmayı imzalamalarını tavsiye etmiştir.

Avrupa Tediye Birliğinin yerine kaim olacak Avrupa Fonu ve Çok Taraflı Tesviye Sisteminin ihdasını derpiş eden Avrupa Para Anlaşması, menfaatlerimize uygun görülmüş ve bu maksatla mezkûr Anlaşma, 5 Ağustos 1955 tarihli ve 4/5800 sayılı İcra Vekilleri Heyeti Kararının verdiği salâhiyete müsteniden, Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı nezdindeki Heyetimiz Başkanı tarafından 5 Ağustos 1955 tarihinde Paris'te imzalanmıştır.

İşbu Anlaşma ve Anlaşmanın muvakkat Tatbik Protokolü Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüksek tasdikine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/410
Karar No. 4

29 . XI . 1956

Yüksek Reisliğe

Avrupa Para Anlaşması ve Avrupa Para Anlaşmasının Muvakkat Tatbik Protokolünün tasdiğine dair kanun lâyihası, Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Yapılan incelemede Hükümetin esbabı mucibesi erinde görüldüğünden lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Havalesi egreğince Ticaret Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye En. Reisi	Bu. M. M.
Giresun	Antalya
H. Erkmen	A. Tokuş

Amasya
İ. Olgaç

Çanakkale
N. F. Alpkartal

Çorum
S. Baran

İmzada bulunamadı

Eskişehir
H. Polatkan

Konya
M. Obuz

Antalya
B. Onat
İmzada bulunamadı

Çanakkale
B. Enüstün

Çorum
K. Terzioğlu

İstanbul
F. Ulaş

Kastamonu
B. Aktaş
Manisa
A. Karaosmanoğlu

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Encümeni
Esas No. 1/410
Karar No. 8

14 . XII . 1956

Yüksek Reisliğe

Avrupa Para Anlaşması ve Avrupa Para Anlaşmasının Muvakkat Tatbik Protokolünün tasdiğine dair kanun lâyihası, hükümet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Hükümetin esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizce de uygun görüldüğünden kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ticaret Encümeni

Reisi
Ordu

M. Yazıcı
Kâtip

Konya
M. Güzelkılınç

Çoruh
H. Çeltikçioğlu

Kars
F. Aktaş

M. M.
İzmir
N. S. Altuğ

Ankara
H. Bulgurlu
Erzurum
C. Önder

Sivas
H. Yüksel

Van
H. Kartal

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Avrupa Para Anlaşması ve Avrupa Para Anlaşmasınının Muvakkat Tatbik Protokolününün tasdikine dair kanun lâiyhası

MADDE 1. — Bir Avrupa Fonu ve Çok Taraflı Tesviye Sistemi kurulması maksadiyle 5 Ağustos 1955 tarihinde Paris'te imzalanmış olan «Avrupa Para Anlaşması» ve «Avrupa Para Anlaşmasınının Muvakkat Tatbik Protokolü» tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ic-
raya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

3 . II . 1956

Başvekil	Devlet Vekili
<i>A. Menderes</i>	<i>M. C. Bengü</i>
Devlet Vekili ve Milli M. V. V.	Devlet Vekili
<i>Ş. Ergin</i>	<i>E. Kalafat</i>
Devlet Vekili	Adliye Vekili
<i>C. Yardımcı</i>	<i>H. A. Göktürk</i>
Milli Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
—————	<i>E. Menderes</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
<i>F. Köprülü</i>	<i>N. Ökmen</i>
Maarif Vekili	Nafia Vekili
<i>A. Özel</i>	<i>M. Çavuşoğlu</i>
İkt. ve Ticaret Vekili	Sih. ve İç. Mua. Vekili
<i>F. Ulaş</i>	<i>N. Körez</i>
Güm. ve İnh. Vekili	Ziraat Vekili
<i>H. Hüsmen</i>	<i>E. Budakoğlu</i>
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
<i>A. Demirer</i>	<i>M. Tarhan</i>
İşletmeler Vekili	
<i>S. Ağaoglu</i>	

AVRUPA PARA ANLAŞMASI

Federal Almanya Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, İrlanda, İzlanda Cumhuriyeti, İtalya Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dükalığı, Norveç Kırallığı, Holânda Kırallığı, Portekiz Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı, İsveç, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri,

Bâzi Âkid Tarafların konvertibilitâyeye avdetleri münasebetiyle, bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmanın nihayete ermesini temin maksadiyle, **Âkid Tarafların** bu Anlaşmaya mütedair olarak almış oldukları tedbirleri nazarı itibara alarak,

Çok taraflı ticarete ve konvertibilitâyeye tam olarak avdeti kolaylaştırırken **Âkid Tarafların** kendi memleketlerinde yüksek ve müstakar bir istihdam seviyesi hususunda olduğu kadar - dahilî malî istikrar lüzumunu göz önünde tutarak - kendi aralarında da aynı ölçüde bir ticaret seviyesinin idamesi maksadiyle; bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına ait Anlaşmanın sona ermesi üzerine, bütün **Âkid Tarafların** müracaat edebileceği bir kredi kaynağı ihdasının arzuya şayan olduğunu nazarı itibara alarak,

Keza, Avrupa Tediye Birliğinin tatbikatının nihayet bulması üzerine, **Âkid Taraflara** derpiş edilen mübadele tedbirlerine uygun olmak üzere çok taraflı bir tesviye sistemi kurmayı arzulayarak,

Her ne kadar, bu çok taraflı tesviye sistemi **Âkid Tarafları**, kendi kambiyo rayiçlerinin tâyini hususunda farklı metotlar tatbik etmekte serbest bırakmakta ise de; **Âkid Tarafların**, kendi paralarının kıymet temevvücu hadlerini mümkün olduğu kadar mahdüt ve müstekar olarak **tesbit etmek** niyetinde olduklarını nazarı itibara alarak, Avrupa Fonu ve Çok Taraflı Tesviye Sistemi tatbikatının, karşılıklı ticaret ve tediye münasebetlerinde iki taraflı tedbirlerden vazgeçmeleri zımında **Âkid Taraflara** faydalı olacağına kaani olarak,

Avrupa para hususundaki iş birliğinin devamı için bir müessese ihdas etmeyi ve Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtının - aşağıda «Teşkilât» olarak anılacaktır - ticari siyaset ve ticaret ile görünmiyen muamelelerin liberalizasyonuna mütedair kararların icrasında **Âkid Taraflara** yardım etmeyi arzuluyarak,

Teşkilât Konseyinin - (Aşağıda Konsey olarak anılacaktır) - işbu Anlaşma metnini tasvip, Teşkilât âzalarına onu imzalamalarını tavsiye ve Teşkilâtın, tatbik edileceği tarihten itibaren işbu Anlaşma tahtında vaz'edilmiş olan vazifeleri deruhde etmesini derpiş eden 29 Temmuz 1955 tarihli tavsiyesini nazarı itibara alarak,

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Madde — 1.

Avrupa Fonu ve Çok Taraflı Tesviye Sistemi.

Bu Anlaşma ile **Âkid Taraflar**, aralarında, Teşkilât çerçevesi dâhilinde faaliyette bulunacak olan bir Avrupa Fonu - Aşağıda «Fon» olarak anılacaktır - ve Çok Taraflı bir Tesviye Sistemi - Aşağıda «Tesviye Sistemi» diye anılacaktır - ihdas ederler.

Kısım : 1

Avrupa Fonu

Madde — 2.

Fonun gayeleri şunlardır :

(1) Avrupa dâhilinde Liberalizasyon tedbirleri seviyesinin idamesini tehlikeye koyan muvakk-

kat güçlükler halinde, Umumi Tediye muvazenesindeki bu güçlüklerin izalesi hususunda Âkîd Taraflara yardım etmek üzere kredi temini; ve.

(2) Tesviye Sisteminin tatbikatını kolaylaştırmak.

Madde — 3.

Fonun sermayesi

Fonun sermayesi aşağıdaki meblâglardan teşekkül eder :

(a) Avrupa Tediye Birliği tarafından Fona transfer edilecek olan,

1. 24 ncü maddenin mânasında 113 037 000 hesap vâhidi tutarında bir bir meblâğ;

2. Amerika Birleşik Devletleri Hükümetince taahhüdümlenen 123 538 000 Birleşik Amerika dolârı tutarında bir meblâğ;

3. Norveç ve Türkiye müvacehesinde mevcut, sırasıyla 10 000 000 ve 25 000 000 hesap vâhidi tutarındaki alacaklar.

(b) Âkîd Tarafların ceman 328 425 000 hesap vahidi tutarındaki hisseleri,

Bu hisselerin miktarları A cetvelinde gösterilmiştir.

A Cetveli

Âkîd Taraflar	Hisse miktarı (hesap vâhidi ile)
Almanya	42 000 000
Avusturya	5 000 000
Belçika - Lüksemburg	30 000 000
Danimarka	15 000 000
Fransa	42 000 000
Yunanistan	2 850 000
İzlanda	1 000 000
İtalya	15 000 000
Norveç	15 000 000
Holânda	30 000 000
Portekiz	5 000 000
Birleşik Krallık	86 575 000
İsveç	15 000 000
İsviçre	21 000 000
Türkiye	3 000 000
Yekûn	328 425 000

Madde — 4.

(a) Mukaddem maddede zikredilen 113 037 000 hesap vâhidi tutarındaki meblâğ, işbu Anlaşmanın meriyete girmesiyle, altın, Birleşik Amerika dolârı veya bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmanın Âkîd Taraflarından gayrı memleketlerin konvertible paraları halinde Fona transfer olunur.

(b) Mukaddem Maddede zikredilen 10 000 000 ve 25 000 000 hesap vahidi tutarındaki alacaklar, işbu Anlaşmanın meriyete girmesiyle Fona transfer olunur. Bu alacaklar senevi yüzde üç nispetinde faizi getirir ve birincisi işbu Anlaşmanın meriyete girdiği tarihten itibaren üçüncü senenin sonunda ifa olunmak üzere, on üç mütesavi senelik taksit halinde tediye edilir. İlk iki senenin faizleri, Anlaşmanın meriyet tarihinden itibaren altı ayda bir, altın olarak Fona ödenir.

(c) Mukaddem maddede zikrolunan 123 538 000 Birleşik Amerika dolârı tutarındaki meblâğ, Fonun likid mevcudatının her an vecibelerini karşılıyabilecek bir seviyede muhafazası sadedinde, Teşkilâtça alınacak kararlara uygun olarak Fonun emrine tahsis edilir. Şu şartla ki :

1. Bu meblâğa mütaallik her hangi bir ödeme yapılmadan evvel, Âkîd Taraflar hisselerine ait miktarın 148 037 000 hesap vâhidi tutarındaki bir yekûnunu ödemiş olsunlar; ve

2. Bu tahsise ait her hangi bir ödemenin yapıldığında, Âkîd Taraflar buna muadil bir meblâğı kendi hisselerine izafeten tediye etsinler.

(d) Âkîd Tarafların hisseleri, Fona, Fonun likid mevcudatının her an vecibelerini karşılıyabilecek bir seviyede muhafazası sadedinde, teşkilâtça alınacak kararlara uygun olarak ödenir. Tediyeler, hisse miktarlarıyla mütenasibolarak altın ile yapılır. Mamafih, Teşkilât, diğer hisselerin tamamı ödeninceye kadar bâzı Âkîd Tarafları; hususi vaziyetlerine binaen, hisselerinin tamamını veya bir kısmını tediye vecibesinden muaf tutmayı kararlaştırabilir. Fakat bu şekilde tecil olunan hisseler yekûnu ceman 56 850 000 hesap vâhidini tecavüz edemez.

Âkîd Tarafların vaziyetinde husule gelecek değişmeler halinde, bu karar yeniden gözden geçirilecektir.

Madde — 5.

Paraların iadesi

(a) 4 ncü madde gereğince ödenmiş bulunan meblâğların tamamına veya bir kısmına karşı Fona duyulan ihtiyacın ortadan kalkması nispetinde, bu paralar Teşkilâtça verilecek bir karara uygun olarak geri ödenebilir veya Fonun hususi bir hesabında bloke edilebilir.

(b) Teşkilât kararına uygun olarak yapılacak iadeler, Âkîdlere hisse miktarlarıyla mütenasibolarak, altın ile tediye edilir. 4 ncü maddenin (d) fıkrası gereğince alınan karar ile tediyesi tecil edilen her hangi bir hissenin iadesi, bütün diğer hisselerinkinden önce yapılır, İşbu madde gereğince iade edilen meblâğlar, 4 ncü madde ahkâmına uygun olarak tekrar talebedilebilir.

(c) 4 ncü maddenin (d) fıkrası gereğince alınan bir karara uygun olarak tediyesi tecil edilmiş olan hisse meblâğlarına mütaallik iadeler müstesna, işbu madde hükmünce yapılan her hangi bir iadeye müsavi bir meblâğ, fonun hususi bir hesabında bloke edilir.

(d) Mukaddem fıkra ahkâmınca bloke edilmiş olan meblâğlar, işbu Anlaşma son bulmadıkça, onun gayeleri için kullanılamazlar. Mamafih şayet Âkîd Taraflar tekrar hisselerine izafeten ödeme yapmaya davet edilirlerse, bloke edilen meblâğların yapılan bu tediyelemelere muadil bir kısmı tekrar fonun emrine tahsis edilecektir. Bloke edilen bu meblâğlar tekrar tamamen Fonun emrine tahsis edilmedikçe, 3 ncü maddede zikredilen 123 538 000 Birleşik Amerika dolârı tutarındaki meblâğ ile ilgili hiçbir tediye yapılamaz.

Madde — 6.

Faizler

4 ncü madde ahkâmınca Fona ödenen hisseler, Teşkilâtça tâyin edilecek bir nispet üzerinden faiz getirirler. Bu faizler Fon gelirinden ödenir. Faize mütaallik tediyeler altın ile yapılır.

Madde — 7.

Kredi temini

(a) Talebeden her Âkîd Tarafa Fon tarafından kredi temin edilebilir. Bu şekilde kredi temini hususundaki karar Teşkilât tarafından alınır. Teşkilât aynı zamanda, itfa süresi, faiz ve idare masrafları nispeti ile birlikte, krediye mütaallik bütün malî veya sair şartları tesbit eder.

(b) Krediler hesap vâhidi ile ifade edilir. Altın ile alınıp, altın ile ödenir. Faiz ve idare masrafları da altın ile ödenir.

(c) Kredilerin verileceği vâde iki yılı tecavüz etmez. Alınan her hangi bir kredi, verildiği tarihten itibaren iki yılı geçmeyen bir vâde içinde itfa edilmiş olmalıdır. Kredi vâdesinden önce tediye edilebilir.

(d) Alınan kredi, ilgili Âkîd Taraf ve kredi için parası kullanılan Âkîd Tarafın muvafakati alınarak, Teşkilâtın devredebileceği bir vesika ile gösterilebilir. Bu şekilde yapılacak bir devire Fon garanti veremez.

Kısım : II

Çok taraflı tesviye sistemi

Madde — 8.

Tesviye sisteminin gayeleri :

Tesviye sisteminin gayeleri, Âkîd Tarafları, önceden derpiş edilen şartlarla ve muntazaman, muvakkat finansman imkânları teminine ve alacaklarının tesviyesine muktedir kılarak, Âkîd Tarafların para sahaları arasında kendi paraları ile yapılacak olan muamelelerin tesviyesini kolaylaştırmak ve böylece işbu Anlaşmanın ibaresinde vaz'edilen gayelere erişilmesini ve şartların yerine getirilmesini mümkün kılmaktır.

Madde — 9.

Kambiyo rayici hadleri

(a) Parasındaki kıymet temevvüçlerini tahdit gayesiyle her Âkîd Taraf, altın, Birleşik Amerika dolârı veya diğer bir paraya mütaallik bey'ü şira rayiçlerini tesbit edecek ve Anlaşmanın işbu kısmında derpiş edilen hesap ve tesviyelere esas olarak kullanılacak olan bu rayiçleri, Âkîd Tarafların herbirine ve Teşkilâta bildirecektir.

(b) Şayet bir Âkîd Taraf beyü şira hususunda tek bir rayiç tesbit ederse, bu rayici mukaddem fıkra ahkâmı dâhilinde bildirecektir.

(c) İşbu madde gereğince tahmil olunan mükellefiyetler, hiçbir Âkîd Taraf Merkez Bankasınca beyü şira rayiçleri neşredilmeyen Âkîd Tarafın parası zımında tatbik edilmez.

Madde — 10.

Muvakkat finansman

(a) Her Âkîd Taraf, 12 nci maddede derpiş olunan tesviyeler arasındaki müddet zarfında, her hangi bir Âkîd Tarafça kendi parasından talebolunan meblâğı altın veya her hangi bir üçüncü memleket parası ile tediye şart koşmaksızın, bu Âkîd Tarafın emrine tahsis edecektir.

(c) Maamafih, bir Âkîd Taraf ne işbu madde mucibince ceman B cetvelinde kendisi hakkında gösterilen miktarı tecavüz eden meblâğı diğer Âkîd Taraflar emrine tahsis eder, ne de, işbu madde mucibince, ceman B cetvelinde kendisine tahsis edilen miktarı müteevaz bir meblâğın kendi emrine tahsisini diğer Âkîd Taraflardan talebetmek hakkını haizdir.

B cetveli

Âkîd Taraflar	Miktarlar (Milyon Birleşik Amerika dolâri olarak)
Almanya	30
Avusturya	5
Belçika - Lüksemburg	20
Danimarka	12
Fransa	32
Yunanistan	7,5
Izlanda	2
İtalya	13
Norveç	12
Holanda	22
Portekiz	5
Birleşik Krallık	64
İsveç	16
İsviçre	15
Türkiye	7,5

(c) İşbu madde mucibince bir Âkîd Taraf emrine tahsis edilen para meblâğları, Teşkilâtça tâ-yin edilecek yeknesak bir nispet üzerinden faiz getirir. Faizler, bu Âkîd Tarafça ödenir.

Madde — 11.

Alacaklar ve borçlar

(a) Her Âkîd Taraf tesviyelerin ifa edildiği her devre sonunda - aşağıda «hesap devresi» diye anılacaktır - aşağıdaki hususları bildirmelidir :

1. 10 ncu madde ahkâmınca kendisinin diğer Âkîd Tarafların her biri emrine ve diğer Âkîd Tarafların her birinin kendi emrine tahsis etmiş oldukları ve o hesap devresi sonunda iade olunmamış bulunan para meblâğları;

2. Bu Âkîd Tarafın, diğer Âkîd Tarafların her birinin paralarından uhdesinde bulundurup işbu Anlaşma mucibince tesviye muamelesine tâbi kılmayı kararlaştırdığı meblâğlar 15 ncı madde hükümlerine uygun olarak bildirilmiş hususi mukaveleler tahtında satın alınmış olan miktarları tasrih eder; ve

3. 16 ncı madde hükümleri gereğince bildirilmiş iki taraflı Tediye Anlaşması tahtında tutulan hesap bakıyeleri.

İşbu bent mucibince bildirilecek bakıyeler, 16 ncı madde ahkâmına uygun olarak bildirilmiş olan mezkûr Anlaşmada derpiş olunan kredi hadlerini tecavüz edemez.

(b) İşbu maddenin (a) fıkrası gereğince bildirilmiş olan meblâğlar, her Âkîd Tarafın diğer Âkîd Taraflardan her biri nezdinde bir hesap devresi sonundaki iki taraflı alacak ve borçlarının hesaplanması maksadiyle, aşağıdaki şekilde, Amerikan dolârına tahvil edilir.

1. İşbu maddenin (a) (1) bendinde mezkûr meblâğlar, 9 ncu madde mucibince bildirilmiş olan iştira rayici üzerinden,

2. İşbu maddenin (a) (2) bendinde mezkûr meblâğlar, 9 ncu madde mucibince bildirilmiş olan satış rayici üzerinden,

3. İşbu maddenin (3) bendinde mezkûr bakıyeler, ilgili Âkîd Taraflar arasında mutabakata varılmış rayiç üzerinden hesaplanır.

(c) Şayet 9 ncu madde dâhilinde bir Âkîd Tarafın bildirilmiş olduğu bey'ü şira rayiçleri, altına veya Birleşik Amerika dolârından gayrı bir paraya nipsetle tesbit edilmişse, bu Âkîd Taraf, altın veya bey'ü şira rayiçlerinin bildirildiği para ile Birleşik Amerika dolârı arasındaki rayici de bildirecektir. Anlaşmanın işbu kısmında vaz'edilen hesap ve tesviyelerde bu rayiç tatbik edilir.

(d) Bir Âkîd Tarafın, hesap devresi sonundaki sâfi alacak veya borcu, işbu maddenin (b) fıkrası gereğince hesaplanmış olan iki taraflı alacakları ile iki taraflı borçları yekûnu arasındaki farka müsavidir.

Madde — 12.

Tesviyeler

(a) Her Âkîd Tarafın, her hesap devresi sonundaki sâfi alacağı veya borcu Fonca veya Fona tediye edilecek Birleşik Amerika dolârları ile tesviye edilir.

Âkîd Tarafların iki taraflı alacak veya borçları da aynı şekilde tesviye edilir.

(c) İşbu madde mucibince Fona tediyesi gereken Amerikan dolârlarının ödenmemesi halinde, ödenmemiş olan bu paranın umumi yekûnunun 50 000 000 Birleşik Amerika dolârını tecavüz ettiği nispette, bu para, mevzu bahis hesap devresinde vecibesini ifa edemiyen Âkîd Tarafın iki taraflı alacakları olan Âkîd Taraflarca, bu alacakların miktarı ile mütenasibolarak ödenecektir. Bu maksatla, bu Âkîd Taraflar Fona Amerikan dolârı ile tediye yapacaklar ve bu miktar karşılığında Fondan alacaklı olacaklardır. İşbu Madde mucibince, borcunu ödemiş bulunan Âkîd Taraf Fona bir tediye yaptığında, mezkûr alacaklar Fon tarafından miktarları ile mütenasibolarak tediye edilecektir.

(d) Gerek İşbu Madde mucibince Fona ödenmesi gereken Birleşik Amerika dolârlarının tediye edilmemesinden mütevellit Âkîd Tarafların Fona olan borçları ve gerek işbu Maddenin (c) fıkrasının tatbiki neticesinde Fonun Âkîd Taraflara olan borçları, hesap vâhitleri ile ifade edilir.

Madde — 13.

Kambiyo rayici hadlerinin tadili.

9 ncu madde mucibince bildirilmiş olan bey'ü şira rayiçlerinden birisi Âkîd Tarafca bir hesap devresi zarfında değiştirildiğinde,

1. 11 nci maddenin (a) fıkrasında mezkûr meblâğ ve bakıyelerin tadilden evvelki devreye mütaallik olanları, tadili mütaakıp mümkün olan en kısa zamanda, gerek alâkalı Âkîd Tarafca ve gerek bu Âkîd Taraf ile olan münasebetleri zımında diğer Âkîd Taraflarca bildirilecektir.

2. Alâkalı Âkîd Tarafın iki taraflı alacak ve borçları, tadilden önceki ve sonraki devrelerde bu devrelere aidolarak bildirilmiş olan bey'ü şira rayiçlerine göre ayrı ayrı iki kısımda, hesaplanacaktır.

Madde — 14.

Amerika Birleşik Devletlerinde altın fiyatı veya altın politikasında tadiller :

(a) Amerika Birleşik Devletlerince tesbit edilmiş olan altın fiyatlarında bir değişiklik veya Amerika Birleşik Devletleri malî makamlarınca her hangi bir Âkîd Tarafa karşı takibedilmekte olan altın bey'ü şira politikasında bir tahdit vukuunda,

1. Âkîd Taraflar, bu tâdili veya tahdidi mütaakıp mümkün olan en kısa zamanda, 11 nci maddenin (a) fıkrasında derpiş olunan meblâğ ve bakıyelerin bu tadil veya tahditten evvelki devreye aidolarak bildireceklerdir.

2. 11 nci maddenin (a) (1) bendi mucibince bildirilmiş olan meblâğlar çıkarıldıktan sonra, Âkîd Tarafların bu tadil veya tahditten önceki devreye aidolan iki taraflı olarak ve borçları, 9 ncu madde mucibince bildirilmiş olan satış rayiçleri veya 11 nci maddenin (b) (3) bendi mucibince mutabık kaldıkları rayiçler üzerinden hesaplanacaktır. Her bir Âkîd Tarafın bu esaslara müs-

teniden hesaplanmış olan alacak ve borçları, Teşkilâtça tesbit edilen mahsuplaşma tarihinde, 12 nci maddede derpiş edilmiş olan kaidelere uygun olarak tesviye olunacaktır.

3. Birleşik Amerika dolârının bu tadil ve tahditten evvelki devreye aidolan ıstira rayici üzerinden hesaplanmış olup, 11 nci maddenin (a) (1) bendi mucibince bildirilen meblâğlar, bu tadil veya tahdit tarihine kadar Amerika Birleşik Devletlerince tesbit edilen altın fiyatı - her hangi bir komisyon hariç - üzerinden altın ile yeniden hesaplanacak ve her bir Âkîd Tarafa tekabül eden sâfi alacak ve borç meblâğı, Teşkilâtça tâyin edilecek mensuplaşma tarihinde altın ile tesviye edilecektir.

4. İşbu madde mucibince ödenmesi gereken meblâğın tediye edilmemesi, 12 nci madde mucibince tediyesi gereken Birleşik Amerika dolârlarının ademitediyesi gibi muamele görecektir.

(b) Amerika Birleşik Devletlerince tesbit edilen altın fiyatlarının tadili halinde;

1. Teşkilât tadili mütaakıp mümkün olan en kısa zamanda, tadilden müessir olan hükümlerde ne gibi değişiklik yapılması gerektiğini kararlaştırmak üzere, Anlaşmanın işbu kısmındaki hükümlerin tatbikatını şümüllü olarak yeniden gözden geçirecektir.

2. Bu husustaki karar, ancak, hisselerinin yekûnu 33 ncü madde mânasında bütün hisseler yekûnunun asgari yüzde 50 sine baliğ olan Âkîd Tarafların mutabakatiyle alınabilir. Anlaşmanın işbu kısmının hükümleri, kararın ittihazına ıstirak etmemiş olan bir Âkîd Taraf hakkında, kararın alındığı hesap devresi sonundan itibaren tatbik edilmeyecektir. Buna rağmen, bu hesap devresine ait tesviyeler ifa edilecektir.

(c) Amerika Birleşik Devletleri Malî Makamlarınca bir Âkîd Taraf muvacehesinde tatbik edilmekte olan altın bey'ü şira siyasetinin tahdidi halinde;

1. Tahdidi mütaakıp mümkün olan en kısa zamanda Teşkilât; bu tahdit üzerine Anlaşmanın bu kısmındaki hükümlerin hangi şartlar dâhilinde meriyette kalabileceklerini tâyin etmek üzere, bu hükümlerin tatbikatını şümüllü olarak yeniden gözden geçirecektir.

2. Bir Âkîd Tarafın mukaddem bent mucibince Teşkilâtça alınan kararın ittihazına ıstirak etmemesi halinde, Anlaşmanın işbu kısmındaki hükümler bu Âkîd Taraf hakkında tatbik edilmeyecektir. 33 ncü maddenin (c) fıkrası hükümlerine hâlel vermeksizin, kendi tâyin edecekleri şartlar dâhilinde, bu hükümler diğer Âkîd Taraflar arasında meriyette kalacaktır. Alâkalı Âkîd Tarafın çekilmesi, tahdit tarihinden itibaren hüküm ifade edecektir. Buna rağmen, işbu fıkrada mezkûr tesviyeler ifa edilecektir.

(d) İşbu madde mânasında bir değişiklik veya tahdidin vukubulması ve bu değişiklik veya tahditten evvelki hesap devresine ait tesviyelerin henüz ifa edilmemiş olması halinde, bir hesap devresine ait alacak ve borçların hesabı ve tesviyesi işbu maddenin (a) fıkrası hükümleri dâhilinde yapılacaktır.

Madde — 15.

Hususi anlaşmalar

Şayet Âkîd Taraflar, paralarını desteklemek maksadiyle yapmış oldukları hususi anlaşmalara mütaallik olarak tutulan hesap bakıyelerinin iki taraflı alacak ve borçlarının hesabında nazarı itibara alınmasını arzu ederlerse, bu gibi anlaşmalar ve keza bunlara yapılan tadiller, ilgili Âkîd Taraflarca Teşkilâta bildirilmelidir.

Madde — 16.

İki taraflı tediye anlaşmaları

(a) Şayet iki Âkîd Taraf arasında, kredi hadleri derpiş eden mevcut iki Taraflı Tediye Anlaşmaları idame ettirilirdi veya yenileri akdolunursa, bu anlaşmalar meriyet müddetlerine ve muhtevi oldukları malî hükümlere ait malûmat ile, bilhassa kredi hadleri miktarı, hesap parası ve Anlaşmanın işbu kısmında derpiş edilen hesap ve tediyelelere esas olmak üzere tesbit edilen rayiç ile birlikte Teş-

kilâta bildirilecektir. İlgili Âkîd Taraflar bu anlaşmaların malî hükümlerinde, bilâhara yapılacak olan her değişikliği de, Teşkilâta bildireceklerdir.

(b) Şayet Teşkilât, bu gibi İki Taraflı Tediye anlaşmalarındaki hükümlerin, Tesviye Sisteminin tatminkâr bir şekilde tatbikatına hâlel getirebileceğine veya işbu Anlaşmanın dibacesince vaz' edilen gayelere aykırı olduğuna kanaat getirirse, ilgili Âkîd Taraflara bu hükümlerin tadili zımında tavsiyeler yapabilir.

(c) Bu tavsiyelere uyulmadığı takdirde, Teşkilât, tavsiyelerin ilgili olduğu anlaşmalar mucibince tutulmakta olan hesap bakıyelerini, ilgili Âkîd Tarafların iki taraflı alacak ve borçlarının hesaplanmasında nazarı itibara almamayı kararlaştırabilir. Bununla beraber, Teşkilâtın olmuş olduğu bu karara uyulmaksızın, bu kararda zikredilen bakıyelerin, 12 nci madde mucibince yapılmış olan tediyelerde hesaba katılmış olması halinde, bu bakıyelerin ilâvesiyle sâfi alacağı artmış veya sâfi borcu azalmış olan Âkîd Taraf, bu artış ve eksilişe tekabül eden miktarı Amerikan dolâri ile Fona tediye edecek ve Fon da diğer alâkalı Âkîd Tarafa bu miktarı, Amerika dolâri olarak ödiyecektir.

(d) Mukaddem fıkra hükümleri, 11 nci maddenin (a) (3) bendi mucibince bildirilmiş olan bakıyenin, işbu maddenin (a) fıkrası hükümlerine uygun olarak Teşkilâta bildirilmiş olan mevzuubahis İki Taraflı Tediye Anlaşmasında derpiş edilen kredi haddini tecavüz ettiği takdirde de tatbik edilecektir.

Kısım : III

İdari ve malî rejim

Madde — 17.

İdari organlar

Fon ve Tesviye Sistemi, bir İdare Komitesi ile Teşkilâtle Milletlerarası Tediye Bankası arasındaki vâkı bir Anlaşma mucibince, Teşkilâtın ajanı olarak hareket eden mezkûr Banka tarafından aşağıda «Ajan» olarak anılacaktır - Konseyin nezareti altında idare edilir.

Madde — 18.

Konsey

(a) Konsey, 19 ncu madde hükümleri mahfuz kamlak şartıyla, işbu Anlaşmanın tatbiki için gereken kararları almak salâhiyetini haizdir.

(b) İşbu maddenin (c) ilâ (f) fıkraları ve 14, 31 ve 32 nci maddelerinin hükümleri mahfuz kalmak şartıyla,

1. İşbu Anlaşma tahtında ittihaz edilecek Konsey kararları, kararın ittihazında hazır bulunmayanlar veya müstenkif kalanlar müstesna, bütün Âkîd Tarafların müşterek mutabakatı ile alınır.

2. Bu kararlar bütün Âkîd Tarafları ilzam edecektir. 30 ncu maddenin (e) (1) bendi ve 33 ncu maddenin (e) (1) bendi hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, işbu Anlaşmanın hakkında meriyetten kalktığı Âkîd Tarafı ilzam etmiyecektir.

(c) Bir Âkîd Tarafın mutabakatı aşağıdaki hallerde aranmaz :

1. 29 ncu maddenin (a) fıkrasına uygun olarak, bu Âkîd Taraf hakkında işbu Anlaşmanın tatbikinin talik edilmesine mütaallik bir kararın ittihazında,

2. 29 ncu maddenin (b) fıkrasına uygun olarak, bu Âkîd Tarafın işbu Anlaşmanın II nci kısmındaki hükümler mucibince yapılması gereken bir tediye ifa etmediğinin Teşkilâtça tesbitinde,

3. İşbu Anlaşmanın tatbikinin bu Âkîd Taraf hakkında talik edildiği müddet zarfında, ittihaz olunacak bütün kararlarda veya,

4. Bu Âkid Tarafın akdettiği İki Taraflı bir Tediye Anlaşmasının tadili zmnında bir tavsiye de bulunulmasında veya bu Anlaşmaya göre tutulmakta olan bir hesap bakiyesinin bu Âkının iki taraflı alacak ve borçlarının hesaplanmasında naazırı itibara alınmaması hususunda bir kararın ittihazında.

(d) 12 nci maddenin (c) fıkrası müstesna, II nei kısım hükümlerinin tadiline veya tatbikine mütaallik her hangi bir karar ittihazında, işbu Anlaşmanın II nei kısmı hükümlerinin hakkında tatbikattan kaldırılmış olduğu Âkid Tarafın mutabakatı aranmaz. 14 neü maddenin (b) ve (c) fıkraları ve 31 nci maddenin (b) fıkrası hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, alınan bu karar, bu Âkid tarafı ilzam etmez.

(e) Konseyin Fonun tasfiyesine mütaallik kararları, kararın ittihazında hazır bulunmıyan veya müstenkif kalanlar müstesna, işbu Anlaşmanın halihazır veya eski Âkid Tarafları olan bütün Teşkilât Âzalarının müşterek mutabakatı ile alınır.

Bu kararlar, işbu Anlaşmanın halihazır veya eski Âkid Tarafları olan bütün Teşkilât Âzalarını ilzam eder.

(f) 33 neü maddenin (b) veya (c) fıkrası mucibince ittihaz edilecek her karar, kararın ittihazında hazır bulunmıyan veya müstenkif kalanlar müstesna, Teşkilâtın bütün Âzalarının müşterek mutabakatları ile alınır.

Madde — 19.

İdare komitesi

(a) İdare Komitesi, Âkid Taraflarca inha edilen ve Konsey tarafından tâyin edilen âzami 7 âzadan teşekkül eder. 30 ve 32 nci madde mucibince, işbu Anlaşma bir Âkid Taraf hakkında sona erdiği takdirde bu Âkid Tarafca inha edilerek, tâyin edilmiş bulunan bir âzanın bu vaziyet üzerine, Komite Âzalığı sıfatı zâil olur. 29 neu madde mucibince işbu Anlaşmanın bir Âkid Taraf hakkında talik edilmesi halinde bu Âkid Tarafca inha edilerek tâyin edilen bir âza, Teşkilât hilâfına karar vermedikçe, talik zarfında, İdare Komitesinin toplantılarına iştirak edemez. Konsey hilâfına karar vermedikçe, Komite âzalarının vazifeleri bir sene sürecektir. Âzalar yeniden seçilebilirler.

(b) İdare Komitesindeki her âza, Konseyin tasvibi ile bir yedek âza tâyin eder. Yedek âza, ancak Konseyin tasvibi ile değiştirilebilir. Yedek âza İdare Komitesinin toplantılarına iştirak edebilir ve esas âza toplantıya iştirak edemediği takdirde, onun vazifelerini icra eder.

(c) Konsey, her sene, İdare Komitesi âzaları arasından, bir başkan ve iki başkanvekili tâyin eder.

(d) Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından tâyin edilen bir mümessil İdare Komitesi toplantılarında bulunabilecek ve reylerle iştirak etmemek şartıyla, müzakerelere katılabilecektir. Bu mümessil, İdare Komitesi toplantılarına iştirak etmek üzere kendisine bir yardımcı tâyin edebilecek ve kendisi toplantıda bulunmadığı takdirde, vazifelerini bu yardımcı icra edebilecektir.

(e) Teşkilâtın Avrupalılararası Tediye Komitesi Başkanı da, İdare Komitesi toplantılarında bulunabilecek ve reylerle iştirak etmemek şartıyla, müzakerelere katılabilecektir. İdare Komitesi, toplantılarına başka kimseleri de davet edebilir.

(f) İdare Komitesi, işbu Anlaşmanın icrasına nezaretle vazifeli olup bu maksatla Konsey tarafından kendisine tevkil edilecek olan bütün yetkiləri icra eder. Bu vazifeler Konsey kararlarına göre ifa edilir. İdare Komitesi, vazifesinin icrasına mütaallik olarak Konseye muayyen zamanlarda rapor verir.

(g) İdare Komitesinin kararları, ekseriyetle, yani asgari dört âzanın muvafakatı ile alınır. İdare Komitesi Kararları, işbu Anlaşmaya veya Konsey tarafından evvelce alınmış olan kararlara aykırı olmadıkça, Konsey tarafından değiştirilemez.

(h) Konsey, işbu Maddenin (g) fıkrası mucibince aksine bir karar almadıkça, İdare Komitesinin kararları bütün Âkid Tarafları ilzam eder. 30 neu maddenin (e) (1) ve 33 neu maddenin (e) (1) nci fıkraları hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, bu kararlar işbu Anlaşmanın hakkında

son bulduğu Akıd Tarafa, bundan böyle tatbik edilmez. Mamafih 14 ncü Maddenin (b) ve (c) ve 31 ncü Maddenin (b) fıkraları hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, işbu Anlaşmanın II ncü Kısmının tatbikatına mütaallik olarak İdare Komitesince alınan kararlar, II ncü Kısmının hükümlerinin hakkında meriyetten kaldırıldığı, hiçbir Akıd Tarafı ilzam etmez.

(1) İdare Komitesi, dahilî nizamnamesini kendisi tesbit eder.

Madde — 20.

Ajan

(a) Ajan, Konsey ve İdare Komitesi kararlarına göre Fon ve Tesviye Sistemine mütedair olarak işbu Anlaşma mucibince bütün malî münasebetlerin icrası ve bilhassa 22 ncü Maddede derpiş olunan Fon paralarının idaresi ile vazifelidir.

(b) Bir Akıd Taraf, işbu Anlaşma gereğince Ajana malûmat tevdi ederken, bu malûmatın gizli tutulmasını talebederse, Ajan bahis konusu malûmatın kullanılmasında, bu hususa gereken itinayı gösterecektir.

(c) Ajan, Teşkilâta muayyen zamanlarda rapor verir.

Madde — 21.

Merkez Bankası

İşbu Anlaşma mucibince, her Akıd Tarafa ait bütün malî muamelelerinin icrası, kendi merkez bankası tarafından ifa edilir. İşbu Anlaşma mânasında, bir Akıd Tarafın Merkez Bankası, asıl Merkez Bankası veya bu Akıd Tarafa tâyin olunan diğer her hangi bir para müessesesidir.

Madde — 22.

Fonun mevcudatı

(a) Fonun mevcudatı, işbu Anlaşma gayelerinin tahakkuku için Teşkilâta tevdi edilmiştir.

(b) Fonun mevcudatı, işbu Anlaşma mucibince Fona ödenen miktarlar ile işbu Anlaşma hükümlerinden neşet eden alacaklar ve ödenen bu miktarlar ve alacaklardan mütevellit kâr ve gelirlerden müteşekkildir.

(c) Fonun mevcudatı, işbu Anlaşmaya uygun olarak, Fon tarafından yapılacak tediyelerin ifasında, işbu Anlaşma hükümlerinden neşededeki Fon mükellefiyetlerinin karşılanmasında, ve gerek yapılacak bu tediyeler ve gerek Fon servetinin idaresinden mütevellit masraflar ile, şayet Teşkilât karar verirse, 20 ve 23 ncü maddeler mucibince husule gelen masrafların tediyesinde kullanılır.

Madde — 23.

Hesaplar

(a) Fonun hesapları, Ajan tarafından tutulur. Ajan her sene bir bilânço ile bir kâr ve zarar hesabı tanzim ederek, İdare Komitesine arz eder.

(b) Hesaplar ve bilânço, Konseyce tâyin edilen müstakil hesap murakipleri tarafından kontrol edilir ve bunlar Konseye rapor verirler.

(c) Bilânço ile kâr ve zarar hesabı, İdare Komitesi tarafından, Konseyin tasvibine arz edilir.

Madde — 24.

Hesap vâhidi

Fonun hesapları, 0.88867088 gram saf altın tutarındaki hesap vâhidine göre tutulur.

Madde — 25.

İmtiyaz ve muafiyetler

(a) İşbu maddenin (b) ve (c) fıkraları hükümlerine halel gelmeksizin, 16 Nisan 1948 tarihli Avrupa İktisadi İş Birliği Anlaşmasının 1 numaralı Ek Protokolünün II ve III ncü kısımları hükümleri, Fona ve gelirleri de dâhil olmak üzere Fonun mevcudatına da tatbik edilir.

(b) Nerede ve kim tarafından muhafaza edilirse edilsin, gelirler de dâhil olmak üzere Fonun mevcudatı ile, işbu Anlaşma mucibince yapılmasına salâhiyet verilmiş olan ameliye ve muameleler, her nevi vergi ve gümrük resimlerinden muaftır.

(c) İşbu maddenin (a) fıkrasında mezkûr Protokolün 5 nei maddesinin hükümleri, Fon mevcudatında muhtevi altına ve bu altın üzerinde yapılan bütün muamelelere tatbik edilir.

Kısım : IV

Nihai hükümler

Madde — 26.

Tadiller

Anlaşmanın 3 - A cetveli de dâhil - , 4 (d), 7, 9 ilâ 16 - B cetveli de dâhil - , 19, 24 ve 28 ilâ 33 ncü maddeleri Teşkilât kararıyla tadil edilebilir.

Madde — 27.

Tasdik

(a) İşbu Anlaşma, mümziler tarafından tasdik olunacaktır. Mümziler, bu maksatla, Anlaşmayı gecikmeden salâhiyetli teşriî makamlara arz edeceklerdir.

(b) Tasdik vesikaları, Teşkilât Genel Sekreterliğine tevdi edilecektir. Genel Sekreterlik, tevdi edilen her tasdik vesikasından diğer bütün Mümzileri haberdar edecektir.

(c) İşbu Anlaşma, bütün Mümzilerin tasdik vesikalarını tevdi etmeleri üzerine meriyete girecektir.

Şu şartla ki :

1. Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşma, Anlaşmanın 36 nei maddesinin (c) fıkrası mucibince son bulmuş olsun.

2. İşbu Anlaşmanın 3 ncü maddesi (a) fıkrasında mezkûr miktarların transferine mütedair bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmanın B ekinin mükerrer 12 nei fıkrasında vaz'edilmiş olan şartlar yerine getirilmiş olsun.

3. İşbu Anlaşma Mümzilerinden, hisseleri ceman 3 ncü maddede tesbit edilen bütün hisseler yekûnunun asgari % 50 sine bâliğ olanlar, Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşma son bulmadan evvel, Avrupa Para Anlaşmasını tatbik etmek hususundaki niyetlerini Teşkilâta bildirmiş olsunlar.

(d) Mamafih, bir Avrupa Tediye Birliği Kurulması hakkındaki Anlaşma hitam bulmadan evvel bâzı Mümzileri hakkında tatbikattan kaldırılmış ise, Para Anlaşması bu Mümziler muvacehesinde mer'i olmayacak ve bu Mümzilerin hisseleri işbu maddenin (c) fıkrası mânasında nazarı itibara alınmayacaktır.

(e) Şayet bir Mümzinin salâhiyetli teşriî makamları işbu Anlaşmanın tasdikne muvafakaten imtina ederlerse, Mümzi keyfiyetten Teşkilâtı haberdar edecektir. Teşkilât, icabettiği takdirde, Anlaşmanın meriyete girmesini mümkün kılacak tedbirlerin alınmasını kararlaştırabilir.

Madde — 28.

İltihak

(a) İşbu Anlaşmayı imzalamamış olan bir Teşkilât Âzası, Anlaşmaya iltihak etmek istediğini Teşkilâta bildirebilir.

(b) Şayet Teşkilât iltihakı tasvibederse, işbu maddenin (d) fıkrası hükümlerine hâlel gelmezsiniz, bu iltihakın şartlarını ve meriyet tarihini tâyin eder.

(c) İşbu maddenin (a) ve (b) fıkraları hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, iltihak, mevzuubahis Âza tarafından Genel Sekreterliğe bir iltihak vesikasının tevdi ile vukubulur. Genel Sekreterlik tevdi keyfiyetinden diğer bütün Âkîd Tarafları haberdar edecektir.

(d) İltihakın mer'i olduğu tarihinden itibaren, işbu Anlaşmanın 1 nci kısmının hükümleri mevzuubahis âzaya, sanki o Âza işbu Anlaşmanın meriyete girdiği tarihten beri bunun bir Âkîd Tarafı imiş gibi, tatbik edilecektir.

Madde — 29.

Talik

(a) Teşkilât, kendisi tarafından tâyin edilecek şartlar altında, işbu Anlaşmanın bir Âkîd Tarafı muvacehesinde tatbikinin talikine karar verebilir, şu şartla ki, aşağıdaki hususlar İdare Komitesi veya bu maksatla önceden Teşkilâtça ihdas veya tâyin edilmiş olan diğer her hangi bir teşekkül tarafından incelenmiş olsun :

1. Bu Âkîd Taraf işbu Anlaşmadan veya işbu Anlaşma mucibince Teşkilâtça alınmış olan kararlardan her hangi birinden doğan veya ticari siyasetine veya ticaret ve görünmiyen muamelelerinin liberasyonuna mütaallik bir vecibeyi ifa etmemiştir; veya,

2. Teşkilâtın evvelce alınmış olduğu bir kararda derpiş olunan her hangi bir sebepten dolayı,

(b) Şayet Teşkilât bir Âkîd Tarafın işbu Anlaşmanın 2 nci kısmı hükümleri mucibince tediyeye etmesi gereken bir meblâğı, ödemediğini tesbit ederse, işbu Anlaşmanın tatbikini, bu Âkîd Tarafı muvacehesinde talik edebilir. Bu talik sadece Teşkilât tarafından tesbit edilen şartlar dâhilinde ve Teşkilâtın kararı ile sona erdirilebilir.

(c) Teşkilât hilâfına karar vermedikçe, şayet işbu madde hükümleri tatbik edilirse :

1. Alâkalı Âkîd Tarafı muvacehesinde, 7 nci madde mucibince Teşkilât tarafından alınıp bütün kararların tatbikatı son bulur;

2. Fon tarafından bu Âkîd Tarafa temin edilip, Âkîd Tarafa çekilen krediler, Âkîd Tarafın üyelikten muvakkaten ihraçı tarihinde itfa edilir.

3. 4 ve 6 nci madde hükümleri bu Âkîd Tarafı muvacehesinde baki kahr.

Madde — 30.

Çekilme

(a) İşbu Anlaşma, Teşkilâttan çekilen bir Âkîd Tarafı muvacehesinde, çekilmenin vukubulduğu tarihte veya, işbu Anlaşmanın 2 nci kısmının hükümleri bu Âkîd Tarafa tatbik ediliyorsa, Teşkilât başka bir tarih tesbit etmedikçe, çekilmenin vukubulduğu hesap devresi sonunda nihayete erer.

(b) 29 ncu maddenin (a) ve (b) fıkraları hükümleri gereğince işbu Anlaşma bir Âkîd Tarafı hakkında talik edilmiş ise, Teşkilât kendi tesbit edeceği şartlar dâhilinde, işbu Anlaşmayı bu Âkîd Tarafı muvacehesinde meriyetten kaldırabilir.

(c) Bir Âkîd Tarafı, Teşkilât tarafından tâyin edilen şartlar dâhilinde ve Teşkilâtın muvafakatını alarak, işbu Anlaşmaya kendi muvacehesinde son verebilir.

(d) İşbu Anlaşmanın meriyete girmesini mütaakıp üçüncü senenin sonundan itibaren, bir Âkîd Tarafı Teşkilât Genel Sekreterine 3 ay önceden haber vermekle, işbu Anlaşmaya kendi muvacehesinde son verebilir. Çekilme, ihbar müddetinin nihayete erdiği tarihte veya şayet işbu Anlaşma-

nın 2 nei kısmının hükümleri ilgili Âkîd Tarafa tatbik ediliyorsa, bu Âkîd Tarafın o tarihte Fona karşı olan bütün vebibelerini ifa etmiş olması şartıyla, ihbar müddetinin nihayet bulduğu hesap devresi sonunda muteber olacaktır. Genel Sekreter işbu maddeye göre yapılmış olan her ihbardan, bütün Âkîd Tarafları haberdar eder.

(e) İşbu maddenin (a) veya (d) fıkraları tatbik edilirse;

1. İşbu Anlaşmanın alâkalı Âkîd Taraf muvacehesinde bir hesap devresi sonunda nihayete ermesine rağmen, bu hesap devresine mûtaallik tediyeler, icabı halinde, ifa olunur.

2. 4 neü maddenin (b) fıkrası hükümleri meriyette kalır.

3. Fon tarafından temin edilip, Âkîd Tarafça çekilen krediler, işbu Anlaşmanın kendi muvacehesinde son bulunduğu tarihte itfa edilir. 7 nei madde mucibince Teşkilâtça alınan kararlar bu Âkîd Taraf muvacehesinde meriyetten kaldırılır; ve

4. Bu Âkîd Tarafça ödenmiş olan hisseler ona, aşağıdaki kaidelere göre iade edilir : Bu Âkîd Taraf, işbu Anlaşmanın kendi muvacehesinde sona erdiği tarihte, Fonun sahibolduğu likid aktifinden bir hisse alır ve ayrıca 7 nei madde mucibince kendisine, çekilmeden evvel verilmiş olan kredilere mahsuben, Fondan çıktıktan sonra iade etmiş olduğu meblâğlardan da bir hisse alır. Bu meblâğ, bu Âkîd Tarafça ödenip, kendisine iade edilmemiş olan hisselerin miktarının, işbu Anlaşmanın bu Âkîd Taraf muvacehesinde nihayete erdiği tarihte Fona ödenmiş, fakat iade edilmemiş veya hususi bir hesapta bloke edilmemiş olan Fon sermayesine olan nispetine müsavidir.

(f) Mamafih, şayet işbu Anlaşmanın bir Âkîd Taraf hakkında sona ermesinden evvel, ya Teşkilâtın işbu Anlaşmaya son vermeyi kararlaştırması veya işbu maddenin (d) fıkrasına göre Fona ihbar verenler müstesna, diğer Âkîd Tarafların hisseleri yekûnunun bütün hisseler yekûnunun yüzde 50 sinin dúnuna düşmesi halinde; işbu maddenin (e) fıkrasının 3 ve 4 neü bentlerinin hükümleri bu Âkîd Tarafa tatbik edilmez.

Madde — 31.

Anlaşmanın 2 nei kısmının temdidi

(a) 2 nei kısım hükümlerinin o sene sonundan itibaren hangi şartlar dâhilinde meriyette kalabileceğini tesbit etmek maksadiyle, Teşkilât, en geç işbu Anlaşmanın meriyete girişini mûtaakıp birinci senenin nihayetinden üç ay önce, 14 neü maddenin (c) fıkrası hükümlerine halel gelmeksizin, Amerika Birleşik Devletleri Hükûmti ile istişare ederek, işbu Anlaşmanın 2 nei kısmı hükümlerinin tatbikatını şümillü olarak yeniden gözden geçirecektir.

(b) İşbu Anlaşmanın 2 nei kısmının hükümleri: bu maddenin (e) fıkrasına göre Teşkilât tarafından alınan karara iştirak etmemiş olan Âkîd Taraf muvacehesinde işbu Anlaşmanın meriyete girmesini mûtaakıp birinci senenin sonunda tatbik mevkiinden kalkacaktır. Bununla beraber, işbu Anlaşmanın 2 nei kısmı hükümlerinin alâkalı Âkîd Taraf muvacehesinde tatbikattan kaldırıldığı hesap devresine ait tesviyeler ifa edilecektir.

(c) 33 neü maddenin (c) fıkrası hükümlerine halel gelmeksizin, işbu Anlaşma hükümleri, kendi tâyin edecekleri şartlar dâhilinde diğer Âkîd Taraflar arasında meriyette kalacaktır.

Madde — 32.

Anlaşmanın temdidi

(a) Anlaşmanın o sene sonundan itibaren hangi şartlar altında meriyette kalabileceğini tâyin maksadiyle, en geç işbu Anlaşmanın meriyete girmesini mûtaakıp üçüncü senenin nihayetinden üç ay evvel, 31 nei maddenin hükümlerine halel gelmeksizin, Teşkilât, Amerika Birleşik Devletleri Hükûmeti ile istişara ederek, işbu Anlaşmanın tatbikatını şümillü olarak yeniden gözden geçirecektir.

(b) İşbu Anlaşma, bu maddenin (a) fıkrasına göre Teşkilât tarafından alınan karara iştirak etmemiş olan Âkîd Taraf muvacehesinde sona erecektir. Ve bu takdirde 30 neü maddenin (e) ve (f) fıkraları bu Âkîd Tarafa tatbik edilecektir.

(c) 33 ncü maddenin (b) fıkrası hükümlerine hâlel gelmeksizin işbu Anlaşma, kendi tâyin edecekleri şartlar dâhilinde, diğer Âkîd Taraflar arasında meriyette kalacaktır.

Madde — 33.

Hitam bulma

(a) İşbu Anlaşma, Teşkilât kararı ile her an meriyetten kaldırılabilir.

(b) Şayet Âkîd Tarafların hisseleri ceman bütün hisseler yekûnunun yüzde 50 sinin dununa düşerse, Teşkilât aksine karar vermedikçe, işbu Anlaşma meriyete girdiği tarihi mütaakıp üçüncü senenin nihayetinde hitam bulur.

(c) Şayet 2 nci kısmın hükümlerinin haklarında tatbik edildiği Âkîd Tarafların hisseleri, ceman bütün hisseler yekûnunun yüzde 50 sinin dununa düşerse, Teşkilât aksine karar vermedikçe, işbu Anlaşmanın 2 nci kısmı hükümleri tatbik mevkiinden kalkacaktır.

(d) Bu maddenin (b) ve (c) fıkraları mânasında hisseler, işbu Anlaşmanın meriyete girdiği tarihte, Anlaşmanın haklarında meriyete girdiği Âkîd Taraflara mütaallik olarak 3 ncü maddede tesbit edilmiş olan miktarlardır.

(e) İşbu Anlaşmanın nihayete ermesi üzerine ve 30 ncü maddenin (e) fıkrası hükümlerinin tatbikatına hâlel gelmeksizin,

1. İşbu Anlaşmanın nihayete erdiği hesap devresine mütaallik tediyeler, icabı halde, ifa edilir.

2. 4 ncü maddenin (b) fıkrası hükümleri meriyette kalır.

3. 7 nci madde mucibince Fonun Âkîd Taraflara temin ettiği ve Âkîd Taraflarca çekilmiş olan krediler, temin edildikleri şartlar dâhilinde itfa edilir.

4. Fon, işbu Anlaşma Ekinin hükümleri dairesinde tasfiye edilir. Bu Ek, Anlaşmanın mütemim bir cüzüdür. Ekin bütün hükümleri ifa edilinceye kadar Anlaşma meriyette kalır.

Ek

Fonun tasfiyesi

İşbu Anlaşmanın nihayete ermesiyle, tasfiyenin icrası maksadiyle, Anlaşmanın 7 nci maddesi mucibince temin edilmiş kredilere ait son tediye vâdesine kadar Fon meriyette kalacaktır. (Ödenen faizler hariç, bu kredilerin itfası aşağıdaki «kredilerin itfası» diye anılacaktır.)

(b) Şayet bu tarihe kadar kredilerin itfası tamamlanmamışsa, Teşkilât, en geç, kredilere ait en son tediye yapılmasına kadar, Fonun meriyette kalmasına karar verebilir. Şayet Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti işbu Ekin 9 ncü fıkrası (c) bendinde derpiş edilen hiyar hakkını daha önceden icra etmişse, bu karar onun mutabakatı ile alınır.

2. (a) Anlaşmanın nihayete ermesi veya, icabı halde, Anlaşmanın nihayete erdiği hesap devresine mütaallik tediyelerin tamamlanması tarihindeki Fonun likit aktifi ile kredilerin itfasından mütevellit miktarlar, Anlaşmanın 4 ncü maddesinin (c) fıkrası mucibince yapılan tediyelerden mütevellit miktarlar, ve işbu Ekin 5 ncü fıkrası (b) bendi ve 6 ncü fıkrası (c) bendi mucibince Fona ödenmiş veya Fonun emrine tahsis edilmiş miktarlar aşağıdaki hususlarda kullanılır :

1. Âkîd Tarafların ödemiş oldukları hisselerin bu hisseler ile mütenasibolarak, geri iadesinde, ve

2. Anlaşmanın 3 ncü maddesi (a) fıkrasında mezkûr, âzami 271 575 000 Birleşik Amerika doları yekûnuna muadil olup, Avrupa Tediye Birliği tarafından Fona transfer edilmiş miktarların - aşağıda «Bakiye Sermaye» olarak anılacaktır - yeniden tesisinde,

(b) Âkîd Tarafların, hisselerinin geri ödenmesine ait mukaddem bent hükümlerinden neşet eden alacakları, vâdesi ilk gelecek olandan başlamak üzere, almış oldukları kredilerin itfasına mütaallik olan borçlarına mahsubedilir.

(c) İşbu Ekin 3 ve 4 ncü fıkraları hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, hisselerin geri ödenmesinde kullanılan meblâğ, bakiye sermayesinin yeniden tesisinde kullanılacak meblâğa eşit olacaktır.

(3) 2 nci fıkra mucibince her hangi bir ödeme yapılmadan önce,

1. Anlaşmanın 5 nci maddesi mucibince bloke edilip, tekrar Fon emrine tahsis edilmemiş bulunan meblâğlar bakiye sermayesinin yeniden tesisinde de kullanılır.

2. Anlaşma nihayet bulana kadar, veya icabı halde işbu Anlaşmanın nihayete erdiği hesap devresine mütaallik tediyelerin tamamlandığı tarihte Fona ödenmiş bulunan faizler ve Fonun gelirlerinden; Fonun ödemiş olduğu faizler ve Fonun masrafları çıktıktan sonra kalan meblâğ, her bir Âkîd Tarafa o zamana kadar yapılmış olan faiz ödemeleri nazarı itibara alınarak, Anlaşmanın 4 ncü maddesinin sırasıyla, (a) ilâ (c) ve (d) fıkraları mucibince Âkîd Taraflarca Fona yapılmış olan tediyelerin vasatısıyla mütenasibolarak Âkîd Taraflar ve bakiye sermayesi arasında taksim edilir; ve nihayet

3. Tediyesi, Anlaşmanın 4 ncü maddesinin (d) bendi mucibince Teşkilât tarafından alınmış bir karara göre tecil edilmiş olan her hangi bir hisse, işbu Ekin 2 nci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde vaz'edilmiş kaidelere göre geri ödenir.

4. Tasfiyenin kapanma safhalarında Teşkilât tarafından alınacak bir karara uygun olarak;

1. Anlaşmanın 4 ncü maddesi (b) fıkrasında zikredilen Fon alacakları Bakiye Sermayesine devredilecektir. Aynı zamanda hisselerin geri ödenmesine mütedair olarak işbu Ekin 2 nci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde derpiş olunan kaidelere göre, Âkîd Taraflara hisselerine müsavi bir miktarın da geri ödenmesi şartıyla; Bakiye Sermayesi mezkûr alacakların henüz Fona ödenmemiş olanları miktarınca yeniden tesis edilmiş addolunacaktır.

2. İşbu Ekin 2 nci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde vaz'edilen kaidelere göre, Âkîd Taraflara, hisselerinin bir miktarının geri ödenmesi veya Bakiye Sermayesinin tesisi için bir miktar para ayrılması keyfiyeti, henüz geri ödenmemiş olan hisse miktarlarının; fona ödenmiş, fakat henüz tesis edilmemiş olan Bakiye Sermayesi miktarına müsavi olacağı şekilde yapılacaktır.

5. (a) Alınmış olan kredilerin vâdesinde itfa edilmemesi halinde, bu miktarın yarısı Bakiye Sermayesi ve diğer yarısı da hisseleri miktarıyla mütenasibolarak Âkîd Taraflarca ödenecektir. Bu maksatla Bakiye Sermayesi lehine bir alacak teessüs edecek ve Bakiye Sermayesi bu alacak miktarınca yeniden tesis olunmuş addedilecektir. Keza her bir Âkîd Tarafın lehine birer alacak teessüs edecek ve bu miktar her birinin hissesinin iadesine ait tediyeye mahsubedilecektir. Evvelce parayı ödiyememiş olan Âkîd Tarafça kredinin itfasına mütaallik yapılan tediyeler, bu alacakların ödenmesinde kullanılacaktır.

(b) İşbu fıkra mucibince Bakiye Sermayesi veya bir Âkîd Taraf lehine teessüs etmiş alacakların, sırasıyla Fona ödenmiş ve henüz yeniden tesisi yapılmamış olan Bakiye Sermayesi miktarını ve Âkîd Tarafça ödenmiş, fakat geriade edilmemiş olan hisse miktarını aştığı nispette, bir miktar altın Bakiye Sermayesinden transfer edilerek Fonun emrine tahsis edilecek veya icabı halde bu Âkîd Tarafça Fona ödenecektir.

(c) Fon meriyetten kalktığında, bu fıkra mucibince teessüs eden alacakların henüz itfa edilmemiş miktarları, borcunu ifa etmiyen Âkîd Tarafça ödenecek alacaklarla ikame edilecektir.

6. (a) Fon meriyetten kalktığında, Anlaşmanın 12 nci maddesi veya 16 ncü maddesinin (c) fıkrası mucibince ittihaz olunacak bir karar gereğince, Fona yapılması gereken tediyein ifa edilemiyen miktarının 50 000 000 Amerikan dolârına kadar olan kısmının yarısı Bakiye Sermayesinden ve diğer yarısı da Âkîd Taraflarca, hisseleri miktarı ile mütenasibolarak, ödenecektir.

(b) Bu maksatla tediyei ifa etmiyen Âkîd Taraf aleyhine ve Bakiye Sermayesi lehine bir alacak teessüs edecek ve Bakiye Sermayeyi bu alacak miktarınca yeniden tesis edilmiş addolunacaktır. Keza tediyei ifa etmemiş olan Âkîd Taraf aleyhine ve diğer Âkîd Tarafların her biri lehine birer alacak teessüs edecek ve bu miktar her birinin hissesinin iadesine ait tediyeye mahsubedilecektir. Teşkilât, bu alacaklar için yeknasak şartlar tesbit edecektir.

(c) İşbu fıkra mucibince Bakıye Sermayesi veya bir Âkîd Taraf lehine teessüs etmiş alacakların, sırasıyla Fona ödenmiş ve henüz yeniden tesisi yapılmamış olan Bakıye Sermayesi miktarını ve Âkîd Tarafça ödenmiş, fakat geri iade edilmemiş olan hisse miktarını aşığı nispette, bir miktar altın Bakıye Sermayesinden transfer edilerek Fonun emrine tahsis edilecek veya icabı halde bu Âkîd Tarafça Fona ödenecektir.

(d) Fon meriyetten kalktığıında, Anlaşmanın 12 nci maddesi (c) fıkrası mucibince teessüs eden alacaklar; tediye ifa etmemiş Âkîd Tarafça ödenecek alacaklarla ikame edilecektir. Teşkilât, bu alacaklar için yeknasak şartlar tesbit edecektir.

7. Fona ödenmesi gereken altın veya Birleşik Amerika dolârının tediye edemiyen Âkîd Tarafa, işbu Ek mucibince hiçbir tediye yapılmaz.

8. Anlaşmanın nihayete ermesinden veya, icabı halde, Anlaşmanın nihayete ereceği hesap devresine mütaallik tediyelelerin tamamlanmasından itibaren, Fonun, faizlerden elde ettiği gelirlerden masraflarının çıkarılmasıyla geriye kalan kısmı, Anlaşmanın 4 ncü maddesinin sırasıyla (a) ilâ (c) ve (d) fıkraları mucibince Fona yapmış oldukları vasati tediyelelerle mütenasibolarak, her bir Âkîd Taraf ile Bakıye Sermayesi arasında taksim edilecektir.

9. (a) İşbu fıkranın (b) ve (c) bentleri hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, Bakıye Sermayesini yeniden tesis etmek için kullanılan meblâğlar, Anlaşmanın 4 ncü maddesi (c) fıkrasında derpiş olunan kaidelere göre henüz Fonun emrine tahsis edilmemiş olan Bakıye Sermayesi miktarları, ve işbu Ekin 3 ncü fıkra (2) nci bendi ve 8 ncü fıkrası mucibince Bakıye Sermayesi lehine teessüs eden miktarlar, C cetvelinde tesbit edilen nispetlere uygun olarak ve her mevcut bu nispetler dâhilinde paylaşılmak üzere, Teşkilâtın Âza memleketleri arasında taksim edilecektir. Bu taksim zımınında, Anlaşmanın 4 ncü maddesi (c) fıkrasında vaz'edilen kaidelere göre, o zamana kadar Fona tediye edilmemiş olan meblâğlar, Fonun emrine tahsis edilir.

C Cetveli

Teşkilât âzaları	Nispetler
Almanya	18 902
Avusturya	4 252
Belçika - Lüksemburg	4 883
Danimarka	2 224
Fransa	17 189
Yunanistan	5 088
İrlânda	1 146
İzlânda	0 179
İtalya	10 278
Norveç	2 295
Holânda	6 592
Portekiz	0 804
Birleşik Kırallık	23 489
İsveç	1 172
İsviçre	—
Türkiye	1 507
	100 000

(b) Mamafih, şayet bir Mümzi, Anlaşma gereğince veya Anlaşmaya uygun olarak Teşkilât tarafından itihaz olunan bir karar mucibince Fona ödenmesi gereken bir meblâğı tediye etmemiş ise, Teşkilât aksine karar vermedikçe, bu Mümzi işbu fıkrada derpiş olunan taksime iştirak etmez.

(c) İşbu fıkranın (a) ve (b) bentlerinin hükümleri tatbikatı, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin muvafakatine bağlıdır. Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, Teşkilât ile istişare ederek, işbu fıkranın (a) bendinde derpiş olunan miktarların hepsini veya bir kısmını, ferden veya müşte-reken Teşkilâtın âza memleketleri emrine tahsis etmeyi kararlaştırabilir. Şayet Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, bu fıkranın (a) ve (b) bentleri hükümlerinin tatbik edilmemesine karar verirse, işbu Anlaşmanın sona ermesini mütaakip üç ay içinde Teşkilâtı keyfiyetten haberdar edecektir.

(d) İşbu fıkranın (a) veya (c) bentleri mucibince taksim edilen miktarlar, Avrupa paralarının transfer kabiliyetinin idamesinin kolaylaştırılması veya Teşkilât Âza memleketlerinin kendi aralarında veya diğer memleketlerle yapacakları ticaretin serbestleştirilmesinin tezyidi, sanayi ve zirai istihsalin inkişafı ve dahili mali istikrarın idamesinin temininde kullanılacaktır.

(e) Âkîd Tarafların Bakıye Sermayesinin taksimine mütedair olarak Fondan alacakları meblağlar, vâdesi ilk önce gelecek olandan başlamak üzere, olan borçlarına mahsubedilecektir. Böylece mahsubedilen alaktan geriye kalan ve tahsis edilmeyen meblâğlar, işbu ekin 2 nci fıkrasında derpiş edilen kaidelere uygun olarak kullanılacaktır.

Bu hususları tasdik zımında, aşağıda imzaları olan ve gerekli şekilde salâhiyetli kılınan murahaslar işbu Anlaşmayı imzalamışlardır. (1)

Her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere, İngilizce ve Fransızca olarak ve bir tek nüsha halinde 5 Ağustos 1955 tarihinde Paris'te tanzim edilmiştir. Bu nüsha, Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Genel Sekreterliğine tevdi olunacak ve Genel Sekreterlik musaddak bir suretlerini bütün Mümzilere gönderecektir.

(1) İşbu Ek Protokol, İrlanda namına aşağıdaki ihtirazi kayıt ile imzalanmıştır :

«İrlanda, isterlin sahasına dâhil bulunduğundan, işbu Protokol hükümleri onun tarafından hiçbir hususi harekette bulunulmasını muktazi olmayıp, onun namına bu Protokolün imzalanması, Protokol tatbikatının kendisi ile diğer Âkîd Taraflar arasındaki halen mevcut tediye münasebetlerini tadil etmemesi şartına bağlıdır.»

AVRUPA PARA ANLAŞMASININ MUVAKKAT TATBİKİNE MÜTEDAİR PROTOKOL.

Bugün imzalanmış olan Avrupa Para Anlaşmasının - Aşağıda «Anlaşma» diye anılacaktır - Müüzileri,

Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı ve bilhas- sa bu Anlaşmanın 36 ncı Maddesini nazarı itibara alarak,

Bir Avrupa Tediye Birliği Kurulması hakkındaki Anlaşmanın 36 ncı maddesinin (c) fıkrası hükümlerine uygun olarak sona ermesi halinde, Anlaşmayı meriyete koymayı arzu ederek,

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

1 (a) 3 ncü fıkra hükümleri mahfuz kalmak şartıyla; işbu Protokole dâhil Taraflar Anlaşma- yı, Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmanın 36 ncı Maddesi (c) fıkrası hü- kümleri mucibince hitama ermiş gibi geçici olarak tatbik edeceklerdir. Şu şartlaki :

1. Anlaşmanın 3 ncü Maddesi (a) fıkrasında derpiş edilen miktarların transferine aidolarak mezkûr Anlaşmanın B ekinin mükerrer 12 ncı fıkrasında vaz'edilen şartlar yerine getirilmiş ol- sun, ve

2. Bu Anlaşmanın Müüzilerinden, hisseleri yekûnu, ceman, Anlaşmanın üçüncü Maddesinde tesbit edilen hisselerin umumi yekûnunun asgari yüzde ellisine baliğ olanların bir Avrupa Tedi- ye Birliği Kurulması hakkındaki Anlaşmanın sona ermesinden evvel, Para Anlaşmasını tatbik et- mek hususundaki niyetlerini Teşkilâta bildirmiş olsunlar.

(b) Mamafih, şayet bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşma, hitamından ev- vel bu Protokole dâhil bâzi Taraflar muvacehesinde meriyetten kaldırılmışsa, Anlaşma bunlara tat- bik edilmeyecektir. Bu Tarafların hisseleri, işbu fıkranın (a) bendi mânasında nazarı itibara alınmayacaktır.

2. 3 ncü madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, işbu Protokol bugünkü tarihte me- riyete girecek ve Anlaşma meriyete girinceye kadar meriyette kalacaktır. Anlaşmanın 29, 30,31, 32 ve 33 ncü maddeleri Anlaşmaya tatbik edildikleri aynı şartlar dâhilinde işbu Protokole de tat- bik edileceklerdir.

3. Şayet işbu Protokole dâhil bir Taraf Protokolü imzaladığı sırada, Anlaşmanın ancak Anayasası hükümlerine uygun olarak tasdik edilmesini mütaakıp kendi hakkında mer'i olabile- ceğini beyan ederse,

1. İşbu Protokol, bu Taraf muvacehesinde, tasdik vesikasının Anlaşmanın 27 ncı maddesi hükümleri dairesinde tevi edildiği tarihte meriyete girecektir; ve

2. Bu takdirde Anlaşma bu Taraf muvacehesinde, 1 ncı fıkrada derpiş edilen tarihten iti- baren veya şayet bu Taraf tasdik vesikasını tevdi ederken, Avrupa İş Birliği Teşkilâtına - aşağıda «Teşkilât» olarak anılacaktır - bu tarihin mümkün olamayacağını tebliğ ederse, bu vesikanın tevdi edildiği tarihten itibaren veya icabı halde bu vesikanın tevdi edildiği hesap devresi başından itibaren hüküm ifade etmiş gibi muvakkaten tatbik edilecektir.

4. Anlaşmaya, 28 ncı maddesi hükümleri dairesinde, meriyete girmeden evvel iltihak eden her Teşkilât Âzası, Teşkilâtın tesbit edeceği usuller dairesinde ve tarihte işbu Protokole ihti- hak edebilir.

5. (a) İşbu Protokole dâhil her Taraf Anlaşmayı tasdik edecek durumda olmaz ve keyfiyetten de, Anlaşmanın 27 ncı maddesinin (e) fıkrası hükümleri dairesinde Teşkilâtı haberdar etmiş olursa, Teşkilâtın Genel Sekreterine (Aşağıda «Genel Sekreter» olarak anılacaktır) bir çekilme ihbarnamesi tevdi ederek işbu Protokolden çekilebilir.

(b) Bu ihbarnameyi tevdi eden Taraf, tevdi tarihinden itibaren veya icabı halde tevdi takibe- den ilk hesap devresi nihayetinden itibaren veya ihbarnamede tasrih olunan muahhar bir tarihte, işbu Protokole Taraf olmaktan çıkacaktır.

(c) Genel Sekreter, işbu Protokole dâhil Tarafların hepsini ve Anlaşmanın 20 ncı maddesinin mânası dâhilindeki Ajanı, işbu fıkra mucibince tevdi edilmiş her ihbarnameden derhal haberdar edecektir.

6. Şayet işbu Protokole dâhil Tarafların hissileri ceman, bütün hisselerin umumi yekûnunun yüzde 50 sinin dununa düşerse, Teşkilât aksine karar vermedikçe, işbu Protokol hitam bulur. İşbu fıkra mânasında hisseler, Anlaşmanın işbu Protokole dâhil Taraflar muvacehesinde tatbik edilmeye başlandığı tarihte, 3 neü maddede tesbit edilmiş olan meblâğlardır.

7. 5 neü veya 6 neü fıkra hükümlerinin tatbiki halinde;

1. İşbu Protokolün, bir hesap devresi sonunda, işbu Protokole dâhil bahismevzuu Taraf veya bilûmum Taraflar hakkında hitam bulmasına rağmen, biten bu hesap devresine taallûk eden tesviyeler, icabı halinde icra edilir, ve

2. Mevzuubahis Taraf veya Tarafların hak ve vecibeleri vaziyete göre, Anlaşmanın 30 neü maddesi (e) ve (f) fıkraları hükümlerine veya Anlaşmanın Ekinin hükümlerine göre tesbit olunur.

Bu hususları tasdik zmnında, aşağıda imzaları olan ve gerekli şekilde salâhiyetli kılınmış bulunan murahhaslar, işbu Protokolü imzalamışlar.

Her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere, İngilizce ve Fransızca olarak tek bir nüsha halinde 5 Ağustos 1955 tarihinde Pariste tanzim edilmiştir. Bu nüsha, Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Genel Sekreterliğine tevdi olunacak ve Genel Sekreter musnaddak birer suretini Protokolün bütün Mümzilerine gönderecektir.

Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFİMA) nın kuruluşu hakkındaki 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan Mukaveleye katılmamıza ve bu Mukavele ile Eklerinin tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Münakalât encümenleri mazbataları (1/551)

T. C.

Başvekâlet

15 . X . 1956

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı. 71 - 446/3462

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Demiryolu Müteharrik Vasıtalarının Finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFİMA) nın kuruluşu hakkında 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan Mukaveleye katılmamıza ve bu Mukavele ile Eklerinin tasdikine dair Münakalât Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 18 . IX . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ekleriyle birlikte ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketinin (EUROFİMA) kuruluşu hakkında on dört Devlet tarafından 25 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanmış bulunan mukavelenin mukaddemesinde, bu kuruluşu mütaallik mucip sebepler aynen aşağıdaki şekilde ifade edilmiş bulunmaktadır :

Âkid Devletler :

«Demiryolunun umumi ekonomideki rolünü ancak edevatın normal bir yenileme ve zaruri bir modernleştirilmesine tekabül eden yatırımları doğrudan doğruya temin etmesiyle ifa edebileceğini, edevatın standart bir hale getirilmesinde ve müstereken işletilmesinde elde edilen ilerlemelerin, mubayaatta beynelmilel bir finansman usulünün ittihaz için mâkul bir sebebolduğunu nazarı itibara alarak ;

Böyle bir finansmanın, Avrupa'daki demiryollarında gittikçe artan bir vahdet temini için sarf edilen teknik gayretlerin takviyesine mahsus hakiki bir işlem teşkil etmeye müsait bulunduğunu ve bu finansmanın standart ünitelerden müteşekkil ve mülkiyeti kolayca bir memleketten diğerine intikal edebilen edevatı müteharrikeye evleviyetle uyabileceğini dikkate alarak ;

Âkid Devletlere mensup, demiryolu idarelerinin, demiryolu edevatının finansmanına mahsus Avrupa Şirketini (EUROFİMA) teşkil hususunda anlaştıklarını nazarı itibara alarak, Şirketin gerek maksat ve gayesi, gerekse teşekkülü bakımından umuma hadim ve beynelmilel bir hüviyet arz ettiğini teemmül ederek ;

Filhakika Şirketin, Âkid Tarafların Demiryolu idarelerince temin olunan âmme servisinin, mümkün olan iyi şartlar dâhilinde cihazlanmasını ve işletilmesini hedef tuttuğunu müşahede ederek ;

Bu şartlar altında Şirketin bütün imkânlardan faydalanarak desteklemek arzusu ile;

İktisadi sahada Şirket faaliyetinin istisnai tedbirlerle kolaylaştırılması icabedeceğine ve Şirketin teşekkül ve işlemesi dolayısıyla idareler tarafından edevat teşhizi işlerinin kendi vasıtaları ile temin edilmesi halinde katlanmıyacıkları vergi ve resimlerin kendilerine tahmil edilmemesi lâzımeleceğine kaani olarak»

«Şirket tarafından piyasadan temin edilecek ihtiyaçların finansmanı için istikraza müracaat edileceği cihetle bu teşekkülün itibarının ancak demiryolu idareleri tarafından kendisine karşı girişilen taahhütlere her türlü ahval ve şerait dâhilinde riayet edilmesi halinde elde edilebileceğini ve bu itibarın bu suretle idamesinin mümkün olacağını göz önüne alarak»;

«Aşağıda vâzülümza ve usulüne uygun salâhiyetnameleri hâmil mümessillerini tâyin ederek. mütaakıp hususatı kararlaştırmışlardır»;

Diğer taraftan, Şirketin Ana Nizamnamesinin 3 nü maddesi de :

«Madde 3. — Şirketin gayesi hissedarı olan demiryollarına, veya hissedarlarından birinin veya birçoğunun asli kefaleti şartıyla diğer demiryol idare veya teşekküllerine, işletmeleri için lüzumlu olan, tevhid edilmiş einsten veya aksamı tek tip olarak geliştirilmiş vasıtaları en müsait şartlarla tedarik etmektir.»

«Bu maksatla Şirket, bu vasıtaları, gerek bizzat kendi hesabına, gerek alâkalı demiryol idare veya teşekkülleri hesabına imal ettirecektir. Birinci halde, Şirket bu vasıtaları, adı geçen alâkalılara kiralyacak veya satacaktır.»

«Şirket, kendi sermayesinden ayrı olarak, istikraz yolu ile gerekli malî yardımları araştıracak, ve gayesinin tahakkukuna muktazi her türlü ticarî ve malî muameleleri ifa edecektir.»

Hükmünü ihtiva eylemektedir.

Şirketin kuruluşu hakkındaki mâruz mucip sebeplerle, gaye ve maksadını tâyin eden hükümler, memleketimiz için de aynen kabule şayan olduğu gibi; bilhassa muhtaç bulunduğu işletme vasıtalarını dış piyasadan tedarik etmek durumunda bulunan Devlet Demiryollarımız için de çok faydalıdır.

EUROFİMA'nın yeknesaklaştırılmış tipten vasıtalar sipariş etmesi de bir mahzur teşkil etmeyecektir. Zira, bu tipler, Devlet Demiryollarımızın da âzası bulunduğu, karar ve kaidelerine uyduğu (Beynelmîlel Demiryollar İttihadı) tarafından tâyin ve tesbit olunmaktadır.

Keza, EUROFİMA esas mukavelesinin II. bölümü, İdarelere siparişlerde tam bir serbestî tanıdığına göre, Demiryol İdareemiz, siparişlerinde tam bir hareket serbestisine de sahip kalacaktır.

Hükümetimiz, kurucuları arasında yer almamış olduğundan, EUROFİMA'ya iltihakımız Kuruluş Mukavelesinin II. maddesinin B fıkrası delâletiyle a) fıkrası hükümlerine göre olacaktır.

Her iki fıkra hükümlerine ve Hükümetimiz Avrupa Münakalât Vekilleri Konseyine de üye bulunduğuna göre İsviçre Hükümetine tarafımızdan yapılacak bir ihbar, maksadı temine kâfi gelecektir.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/551
Karar No. 17

29 . XI . 1956

Yüksek Reisliğe

Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa şirketi (EUROFİMA) nın kuruluşu hakkındaki 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan mukaveleye katılmamıza ve bu mukavele ile eklerinin tasdikine dair kanun lâyihası Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Yapılan inceleme sonunda: Hükümetin esbabı mucibince serd edilen hususlar encümenimizde de muvafık mütalâa edildiğinden lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Münakalât Encümenine gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe saygı ile sunulur.

Hariciye En. Reisi

Giresun

H. Erkmen

Amasya

İ. Olgaç

Çanakkale

B. Evüstün

Çorum

K. Terzioğlu

Kastamonu

B. Aktas

Antalya

B. Onat

Eskişehir

H. Polatkan

Konya

M. Obuz

Bu M. M.

Antalya

A. Tokuş

Çanakkale

N. F. Alpkartal

Çorum

S. Baran

İmzada bulunamadı

İstanbul

F. Ulaş

Manisa

A. Karaosmanoğlu

Münakalât Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Münakalât Encümeni
Esas No. 1/551
Karar No. 3

19 . XII . 1956

Yüksek Reisliğe

Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa şirketi (Eurofima) nın kuruluşu hakkındaki 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan mukaveleye katılmamıza ve bu mukavele ile eklerinin tasdikine dair kanun lâyihası, alâkalı Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere edildi.

Yapılan inceleme sonunda: Hükümetin esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizde de yerinde mütalâa edildiğinden lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Tercihan ve müstacelen görüşülmesi temen-

nisiyle, Umumi Heyetin yüce tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Münakalât En. Reisi

yerine Mazbata M.

Afyon K.

R. Çerçel

Ankara

F. Zincirkıran

Bitlis

N. Barut

Malatya

H. Özbay

İmzada bulunamadı

Bu Mazbata M.

Sivas

E. Erdinç

Antalya

A. Okur

Kocaeli

S. Göksele

Mardin

E. Aybar

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFIMA) nın kuruluşu hakkında 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan Mukaveleye katılmamıza ve bu Mukavele ile eklerinin tasdikine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi (EUROFIMA) nın kuruluşu hakkında 20 Ekim 1955 tarihinde Bern'de imzalanan Mukaveleye katılmamız kabul edilmiş ve bu Mukavele ile ekleri tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyetê girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

	18 . IX . 1956
Başvekil ve Maliye V. V. <i>A. Menderes</i>	Devlet Vekili <i>M. C. Bengü</i>
Devlet Vekili	Devlet Vekili ve Dahiliye V. V. <i>E. Kalafat</i>
Devlet Vekili ve Devlet V. V. <i>C. Yardımcı</i>	Adliye Vekili ve Millî M. V. V. <i>H. A. Göktürk</i>
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Maarif Vekili <i>A. Özel</i>	Nafia Vekil <i>M. Çavuşoğlu</i>
İkt. ve Ticaret Vekili <i>Z. Mandalıncı</i>	Sıh. ve İç. Mua. Vekili <i>N. Körez</i>
Güm. ve İnh. Vekili ve Münakalât V. V. <i>H. Hüsmen</i>	Ziraat Vekili <i>E. Budakoğlu</i>
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili <i>M. Tarhan</i>
İşletmeler Vekili ve Hariciye V. V. <i>S. Ağaoğlu</i>	

DEMİRYOLU MÜTEHARRİK VASİTALARININ FİNANSMANINA MAHSUS AVRUPA ŞİRKETİ «EUROFİMA» NİN TEŞEKKÜLÜNE MÜTAALLİK MUKAVELENAME

Almanya Federal Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, İspanya; Fransa ve İtalya Cumhuriyetleri, Lüksemburg Gran Düşeliği, Holânda Kırallığı, Portekiz Cumhuriyeti, Norveç ve İsveç Kırallıkları ve İsviçre Cumhuriyeti, Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti, Hükümetleri, demiryolunun umumi ekonomideki rolünü ancak edevatın normal bir yenileme ve zaruri bir modernleştirilmesine tekabül eden yatırımları doğrudan doğruya temin etmesiyle ifa edebileceğini, edevatın standart bir hale getirilmesinde ve müştereken işletilmesinde elde edilen ilerlemelerin, mubayaatta beynelmül bir finansman usulünün ittihazı için mâkul bir sebebolduğunu nazarı itibara alarak;

Böyle bir finansmanın, Avrupa'daki demiryollarında gittikçe artan bir vahdet temini için sarf edilen teknik gayretlerin takviyesine mahsus hakiki bir işlem teşkil etmeye müsait bulunduğunu ve bu finansmanın standart ünitelerden müteşekkil ve mülkiyeti kolaylıkla bir memleketten diğerine intikal edebilen edevatı müteharrikiye evleviyetle uyabileceğini nazarı itibara alarak;

Almanya Federal Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, İspanya; Fransa ve İtalya Cumhuriyetleri, Lüksemburg Gran Düşeliği, Holânda, Kırallığı, Portekiz Cumhuriyeti, Norveç ve İsveç Kırallıkları ve İsviçre Cumhuriyeti, Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti, Hükümetleri Demiryolu idarelerinin, demiryolu edevatının finansmanına mahsus (EURO-FİMA) Avrupa Şirketini teşkil hususunda anlaşıklarını nazarı itibara alarak; Şirketin gerek maksat ve gayesi, gerekse teşekkülü bakımından umuma hadim ve beynelmül bir hüviyet arz ettiğini teemmül ederk;

Filhakika Şirketin, Akıd Tarafların demiryolu nakliyatı âmme servisinin, mümkün olan iyi şartlar dâhilinde, cihazlanmasını ve işletilmesini hedef tuttuğunu müşahede ederek;

Bu şartlar altında Şirketi bütün imkânlardan faydalanarak desteklemek arzusu ile;

İktisadi sahada Şirket faaliyetinin istisnai tedbirlerle kolaylaştırılması icabedeceğini ve Şirketin teşekkül ve işletmesi dolayısıyla, idareler tarafından, edevatın kendi vasıtaları ile temin edilmesi halinde katlanılmıyacakları vergi ve resimlerin kendilerine tahmil edilmemesi lâzımgeleceğine kaani olarak;

Şirket tarafından piyasadan temin edilecek ihtiyaçların büyük bir kısmının finansmanı için istikraza müracaat edileceği cihetle bu teşekkülün itibarının ancak demiryolu idareleri tarafından kendisine karşı girişilen taahhütlere her türlü ahval ve şerait dâhilinde riayet edilmesi halinde elde edilebileceğini ve bu itibarın bu suretle idamesinin mümkün olacağını göz önüne alarak;

Aşağıda vâziülimza ve usulüne uygun bir surette salâhiyetli mümessillerini tâyin ederek mütaakıp hususatı kararlaştırmışlardır.

Madde — 1.

a) İşbu Mukaveleye iştirak eden Hükümetler, Mukavelelerin eki bulunan statülerden başka bu Mukavelede hilâfı kaydedilmiş olmadıkça, İdarei Merkeziye Devletinin kanunlarıyla de idare edilecek olan Şirketin teşekkülünü tasvibederler.

b) İdarei Merkeziye Devletinin Hükümeti, işbu Mukavele yürürlüğe girince, Şirketin teşekkülüne imkân vermek için lüzumlu tedbirleri alacaktır.

Madde — 2.

a) Statüler ve, derpiş ettikleri şeraite göre, bu Statülerde yapılacak bütün tadilât, aşağıdaki hükümler nazarı itibara alınmak suretiyle mer'i olacaklar ve İdarei Merkeziye Devletinin hukukunda mevcut muhalif ahkâm kaale alınmaksızın, hüküm ifade edeceklerdir.

b) Statülerde:

- Şirketin merkezine,
- » maksat ve gayesine,
- Müddetine,
- Bir demiryolu idaresinin Şirkete aksiyoner olarak kabulüne,
- Heyeti umumiyedeki reyler için bâzi ahvalde matlubolan muktazi ekseriyete,
- Bütün idarecilere müsavi rey hakkı verilmesine,
- Şirket tarafından akdedilen finansman mukavelelerinin yerine getirilmesi hususunda aksiyonerler tarafından gösterilecek teminata,

Mütaallik hükümlerde yapılacak tadilât, Demiryolu İdarelerinden birisi Şirketin aksiyoneri bulunan bütün Hükümetlerin muvafakatine bağlıdır.

(Bu hususlara mütaallik hükümler ilişik statünün 2. 3. 4. 9. 15. 18 ve 27 nei maddelerinde gösterilmiştir.)

e) Statülerde Şirket sermayesinin artırılması veya azaltılmasına, Şirket hissedarlarının rey hakkına, İdare Meclisinin teşekkül tarzına ve kârın tevzi şekline (ekli statülerin 5, 15, 18 ve 30 neu maddeler ahkâmı) mütaallik hükümlerdeki tadilât, İdarei Merkeziye Devleti Hükümetinin muvafakatine bağlı olacaktır.

d) Statülerde Şirket tarafından kararlaştırılan bütün tadilât, İdarei Merkeziye Devletinin Hükümeti tarafından diğer Hükümetlere bilânehil tebliğ edilir.

İşbu maddenin b) ve c) paragraflarında derpiş edilen ahvalde, mezkûr paragraflar mucibince muvafakati istihsal edilmiş olan Hükümetlerden biri tarafından hiçbir muhalefet dermeyan edilmemiş ise bu tadilât, tebligat tarihinden itibaren sayılmak üzere, üç aylık bir mühlet zarfında kabili tatbik olacaktır.

İşbu paragraf mucibince dermeyan edilecek itirazlar, İdarei Merkeziye Devleti Hükümetine tebliğ edilir, ve bu Hükümet keyfiyeti diğer Hükümetlerin ıttılama arz eder.

e) Bir Hükümet tarafından muhalefet dermeyan edilmesi halinde, bu Hükümet, diğer Hükümetlerle, içlerinden birinin talebi üzerine, bahis konusu tadilâtın münasibolup olmadığını tetkiki maksadiyle istişareye girişir.

Madde — 3.

a) Şirket tarafından mubayaa edilen edevatın emre tahsisine mütaallik olarak Demiryolu İdareleriyle Şirket arasında akdedilmiş olan mukaveleler İdarei Merkeziye Devleti Hükümetinin kanunlarına tâbi oldukları takdirde Şirket, hilâfı için sarîh bir anlaşmanın mevcudiyeti hali haric olmak üzere, ücretleri tamamen ahzedinciye kadar, ve hiçbir resmî kuyudata lüzum kalmaksızın, bahis konusu edevatın sahibi olarak kalır.

Bu takdirde, Şirket, bir İdarenin geeikmesi yüzünden Mukavelenin feshi halinde, Mukavelenin ademiinfazından mütevellit zarar ve ziyandan başka, bu zamana kadar alınmış taksitleri iadeye mecbur olmaksızın bahis konusu edevatın iadesini talebetmek hakkına da sahibolacaktır.

b) İdarei Merkeziye Devletinin Mahkemeleri, müracaat edildikleri takdirde Şirketle Demiryolu İdareleri arasında akdedilen ve İdarei Merkeziye Devletinin kanunlarına tâbi mukavelelere mütaallik ihtilâfları hal ve fasla yetkilidirler.

Madde — 4.

a) Hükümetler kendi Demiryolu İdarelerine Şirketin teessüsüne mütaallik muamelelerin ifası için muktazi müsaadeleri bahşedeceklerdir.

b) Hükümetler, Şirketin faaliyetlerine mütaallik bütün muameleleri, kendi Demiryolu İdareleri vedaatıyla kolaylaştıracaklardır.

Madde — 5.

a) Devlet, Milli mevzuatı mucibince, Şirkette - tam olarak veya muamelenin bir kısmı ile mahdut olmak üzere - aksiyoner bulunan kendi memleketindeki bir Demiryolu İdaresinin akdeyletiği taahhütlerle bağlı bulunmıyorsa, Hükümet bu Demiryolu İdaresinin Şirkete karşı bağlandığı taahhütleri garanti edecektir.

b) Bununla beraber, adı geçen Demiryolu İdaresi kendi asıl garantisini Şirkette aksiyoner olmayan bir demiryolu idaresine veya diğer bir demiryolu teşekkülüne bizzat vermiş bulunuyorsa, Hükümetin garanti bahsetmesi mecburi değildir. Bu son halde, aksiyoner idarenin tâbi olduğu Hükümetin garantisi bulunmayınca, diğer hükümetler garanti için hiçbir mükellefiyet deruhde edemezler.

Madde — 6.

a) Şirketin, acenteler veya şubeler ihdasına mütaallik kararları işbu mukaveleye iştirak eden Demiryolu İdarelerinden birisi Şirketin aksiyoneri bulunan Hükümetlerin, hepsinin muvafakatine bağlıdır. Yukardaki ikinci maddenin (d) ve (e) paragraflarında derpiş edilen usul, Şirketin işbu paragrafta belirtilen kararlarına tatbik edilir.

b) Şirket, her yıl, kendi inkişafı ve malî vaziyeti hakkında, işbu mukaveleye iştirak etmiş olan ve idarelerinden biri Şirketin aksiyoneri bulunan hükümetlere rapor verir. Bu hükümetler, Şirket faaliyetinin tevli dedebileceği menafii müşterekeye dair bilcümle mesail ile bu hususta ittihazı muktazi bulunan tedbirler hakkında birbirleriyle istişare ederler.

Madde — 7.

a) İşbu Mukaveleye iştirak etmiş bulunan Hükümetler Şirket tarafından Demiryolu idarelerine tam mülkiyet veya vâdeli mülkiyet halinde edevat tahsisine muktazi muamelelerin, bu idareler tarafından aynı edevatin doğrudan doğruya iktisaplarındakilere nazaran munzam malî bir mükellefiyet tevli detmemek üzere ifa edilmesi için, lüzum hâsil oldukça icabeden tedbirleri ittihaz edeceklerdir.

b) Evvelki paragrafta derpiş edilen muameleler çerçevesi içinde tahakkuk ettirilen demiryolu edevatı ithalât ve ihracatında keza Hükümetler, aynı edevatin Demiryolu İdareleri tarafından doğrudan doğruya ithal ve ihraçlarındakilere nazaran munzam bir malî ve gümrük mükellefiyeti tevli detmemesi için ihtiyaç vukubuldukça icabeden tedbirleri alacaklardır.

c) Şirketin teşekkülü ve icrai faaliyeti maksadiyle malî mevzulardan İdarei Merkeziye Devleti tarafından muvafakat edilmiş olan hususi avantajlar, bu Devlet Hükümeti ile işbu Mukaveleye iştirak etmiş olan diğer Hükümetler arasında münakit ve bu mukaveleye munzam bir protokola mevzu olur.

Madde — 8.

İşbu Mukaveleye iştirak etmiş olan Hükümetler, Şirketin faaliyetine mütaallik edevatin ithalât ve ihracatını kolaylaştırmak için ihtiyaca göre, muktazi tedbirleri ahırlar.

Madde — 9.

İşbu Mukaveleye iştirak etmiş olan Hükümetler, Şirketin teşekkül ve faaliyetinin icabettireceği sermaye hareketlerini temine muktazi tedbirleri, kambiyo mevzuatlarının hududu dâhilinde ittihaz ederler.

Madde — 10.

İdarei Merkeziye memleketinde veya işbu Mukaveleye iştirak etmiş olan diğer bir Hükümetin memleketindeki teşriî hükümlerin tatbikatı, Şirketin gayelerinin takip ve tahakkukunda müşkülât ihdasına müsait bulunduğu sonradan meydana çıkarsa mezkûr Hükümet diğer Hükümetlerle, içle-

rinden birinin talebi üzerine, bu müşkülâtı işbu Mukavele hükümlerinin ve yukardaki 7. maddenin c) paragrafında derpiş edilen müzeyyel Protokolun ruhuna uygun bir surette tanzimi için müsavereye girişecektir.

Madde — 11.

a) İşbu mukavelenin, mevkii tatbika vaz'ından itibaren mümzi bulunmayan her Avrupa Hükümeti bu Mukaveleye, İsviçre Hükümetine tebligat yapmak suretiyle, iltihak edebilir.

b) Bununla beraber, Münakalât Vekilleri Avrupa Konferansından âza bulunmayan Hükümetlerin iltihakı ancak, işbu Mukaveleye iştirak etmiş bulunan Hükümetlerin hepsinin muvafakatiyle ve İsviçre Hükümetine tebliğ edilmekle katiyet kesbeder.

c) İşbu Mukaveleye iltihak, yukarda 7 nci maddenin (c) paragrafında derpiş edilen munzam protokole iltihakı intaceder.

Madde — 12.

İşbu Mukavele, Şirketin devamı müddetince akdedilmiştir.

Madde — 13.

a) İşbu mukaveleye iştirak eden bir Hükümet, demiryolu idarelerinden hiçbiri Şirkette aksiyoner bulunmuyorsa, veya demiryolu idarelerinin heyeti umumiyesinin şirketteki aksiyonerliği sona ermişse, İsviçre Hükümetine üç ay evvel ihbarda bulunmak suretiyle, kendisine mütaallik hususlarda bu mukavele hükümlerinin tatbikatına nihayet verebilir. Bununla beraber bu ön ihbarın, idarei merkeziye devletinin hükümeti tarafından yapılmış olması halinde, Şirket merkezinin başka bir devlete nakledilmeden evvel işbu Mukavele, bu devlete mütaallik hususlarda nihayete ermez.

b) Bir Hükümetin işbu madde hükümlerine tevfikân vâkı olan çekilmesi, yukardaki 5 nci madde mucibince kendisine tâbi demiryolu idaresinin veya idarelerinin Şirkette aksiyoner oldukları zamanda kabul etmiş oldukları taahhütlere mütaallik hususlar da bu Hükümetin deründe ettiği mükellefiyetlere zarar vermez.

Madde — 14.

İşbu Mukaveleye iştirak eden Hükümetler arasında, mukavelenin tatbikat ve tefsirine mütaallik her türlü ihtilâf başka bir usul için mutabık kalınmamış ise, Beynelmilel Aadalet Divanının kararına tâbi tutulur.

Madde — 15.

a) İşbu Mukavele ve yukarda 7 nci maddenin (c) paragrafında derpiş edilen munzam protokol, İsviçre Hükümeti tarafından tasdik mütaakıp bir ay sonra yürürlüğe girer. Bu Mukaveleyi tasdik kaydına bağlı olmaksızın imzalamış olan veya tasdik kaydıyla, imzalıyarak tasdiknameleri tevdi etmiş bulunan Hükümetlere mensup demiryolu idarelerine ait hisse senetleri Şirket sermayesinin % 80 nini temsil edecektir.

b) Bu Mukaveleyi imzalıyarak bilâhara tasdik ettirecekler için mukavele, tasdiknameler tevdi edilince yürürlüğe girer.

c) Tasdiknameler İsviçre Hükümetine tevdi edilir.

Madde — 16.

a) Evvelki maddedeki hükümler kaale alınmaksızın mümziler, kendi teşriî nizamlarıyla kabili telif olduğu nispette, işbu Mukavelenin muvakkaten mevkii tatbika konulması hususunda uzlaşır-

lar. Her Hükümet, imza sırasında, işbu mukaveleyi ne gibi şartlarla ve ne nispette muvakkaten yürürlüğe koyacağını bildirecektir.

b) İsviçre Hükümeti tarafından bu mukavele ve yukarıda 7 nci maddenin c) paragrafında derpiş edilen munzam protokol tasdik edildikleri takdirde işbu madde, mukaveleyi tasdik kaydıyla veya bu kaydolmaksızın imzalamış olan Hükümetler için yürürlüğe girer.

Madde — 17.

Tasdiknameler İsviçre Hükümeti tarafından alınca bu Hükümet, işbu Mukaveleye ve Şirkete iştirak etmiş olan bütün Hükümetlere, iltihaklar veya çekilmeler hakkındaki ön ihbarlardan ma'lumat verir.

Keza İsviçre Hükümeti işbu Mukavelenin yürürlüğe giriş tarihini bu Hükümetlere tebliğ eder.

Bu hususlara binaen aşağıda imzaları bulunan mümessiller usulüne uygun olduğu anlaşılan sa'lâhiyetnamelerini teati ettikten sonra işbu esas Mukavelenameyi imzalamışlardır.

Bu Mukavelename 20 . X . 1955 tarihinde Bern şehrinde, tek nüsha halinde ve Fransızca, Almanca ve İtalyanca olarak tanzim edilmiştir. Mukavelenamenin bu asıl nüshası İsviçre Hükümeti arşivlerinde saklanacak ve İsviçre Hükümeti bunun tasdikli suretlerini Avrupa Münakalât Vekilleri Konferansına dâhil olan bütün Hükümetlere tebliğ edecektir.

DEMİRYOLU MÜTEHARRİK VASİTALARININ FİNANSMANINA MAHSUS AVRUPA
ŞİRKETİ «EUROFİMA» NİN TEŞEKKÜLÜ İLE İLGİLİ MUKAVELEYE MUNZAM
PROTOKOL

Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketinin tesisi ile ilgili mukaveleyi (aşağıda sadece «Mukavele» şeklinde geçecektir) imzalamış bulunan,

Bir taraftan Almanya Federal Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, İspanya, Fransa ve İtalya Cumhuriyetleri, Lüksemburg Gran Düşeliği, Holânda Kırallığı, Portekiz Cumhuriyeti, İsveç ve Norveç Kırallıkları, Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti, Hükümetleri, diğer taraftan İsviçre Hükümeti mevzu bahis Andlaşmanın 7 nci maddesinin c) fıkrasına binaen; ve statüsü Mukaveleye ekli olan demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketi merkezinin Bale'de (İsviçre) olacağı hususunu; ve İsviçre Hükümetinin, Şirketin teşekkül ve faaliyeti için malî mükellefiyetler sahasında hususi kolaylıklar göstermeye âmade bulunduğunu müşahede ederek;

Aşağıdaki hususları aralarında kararlaştırmışlardır :

Madde 1. — Şirket, merkezi İsviçre'de kaldığı müddetçe Mukavelenin 7 a) ve b) maddeleri ahkâmının tatbikine hâlel gelmeksizin aşağıdaki malî muafiyetlerden faydalanacaktır.

1. Şirket hisse senetlerinin ihracında damga resminden muafır.
2. Şirket, gelir, sermaye ve ihtiyatta Millî Savunma Vergisinden ve bunun yerine kaim olacak bütün müstakbel federal vergilerden muafır.
3. Şirket, ihractaki ve kuponlar üzerindeki Damga Resminden, ve munhasıran yabancı memleketlerde taahhüt altına alınacak ve İsviçre borsası cetveline kabul edilmeyecek olan, ve temettü ve tediye servisleri munhasıran yabancı ofislerce yapılacak olan istikraz senetleri (ve faizleri) Gelir Vergisinden muafır.
4. Şirketin demiryolu idarelerine tediye edeceği temettü hisseleri üzerinden vergi tahsil edilmeyecektir.
5. Ticaret siciline kayıt için ödenen munzam ücretten muafır.

6. Bâle - Ville kantonunda, gelir ve servet üzerindeki her türlü kantonal ve komünal vergiden muaf tutulacaktır.

Madde 2. — İşbu protokol, İsviçre Hükümetince tasdik edilir edilmez meriyete girecek ve mezkûr Hükümet tasdik keyfiyetini diğer imza sahibi Hükümetlere ihbar edecektir.

Buna binaen aşağıda imzaları bulunan mümessiller, usulüne uygun olduğu anlaşılan salâhiyetlerini teati ettikten sonra işbu protokolü imzalamışlardır. Bu Mukavenename 20.X.1955 tarihinde Bern şehrinde, tek nüsha halinde ve fransızca, almanca ve italyanca olarak tanzim edilmiştir. Mukavenamenin bu asıl nüshası İsviçre Hükümeti arşivlerinde saklanacak ve İsviçre Hükümeti bunun tasdikli suretlerini Avrupa Münakalât Vekilleri Konferansına dâhil bütün Hükümetlere tevdi edecektir.

DEMİRYOLU MÜTEHARRİK VASİTALARININ FİNANSMANINA MAHSUS AVRUPA ŞİRKETİ «EUROFİMA» NİN TEŞEKKÜLÜNE MÜTAALLİK İMZA PROTOKOLÜ

Demiryolu müteharrik vasıtalarının finansmanına mahsus Avrupa Şirketinin «EUROFİMA» teşekkülü ile ilgili bugün imzalanan mukavenamede (aşağıda sadece «Mukavele» şeklinde geçecektir), imza sahibi hükümetlerin mümessilleri,

I - Görüş birliği ile aşağıdaki hususları müşahede etmişlerdir :

a) Mukavenamenin 7 nci maddesinde geçen «lüzumu hâsıl oldukça» tâbiri, hususiyle şunu ifade etmektedir :

Eğer bir memleketin mevzuatı Şirkete, muamelelerini esas anlaşma ve statülere uygun bir şekilde munzam bir malî mükellefiyet tevlihdetmeksizin tahakkuk ettirme imkânını veriyorsa, ilgili Hükümet muafiyet tedbirleri almakla mükellef olmayacaktır.

b) Mukavenenin 8 nci maddesinde derpiş olunan «edevat» tâbirinden maksat, statülerin 3 ncü maddesindeki mâna çerçevesi içindeki demiryolu edevatıdır.

c) Mukavenenin 10 ncü maddesindeki «Teşriî hükümler» hususiyle malî mevzuata şânilidir.

II - Mukavenenin 5, 7 ve 9 ncü maddeleriyle ilgili olarak aşağıda yazılı hususlardan bilgi almışlardır :

a) Federal Almanya Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Danimarka Kraliyeti, İtalya Cumhuriyeti, İsveç Kraliyeti, İsviçre Konfederasyon Cumhuriyeti, Hükümetleri, Mukavenenin 5 nci maddesi hakkında mevcut mevzuat mucibince, «EUROFİMA» nın teşekkülüne iştirak etmiş bulunan kendi memleketlerindeki bir demiryolu idaresi tarafından akdedilmiş taahhütlerle Devletin mezkûr 5 nci maddesi çerçevesi içinde bağlı bulunduğunu beyan etmişlerdir.

b) Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti, işbu protokolde mukavenenin 7 nci maddesine verilen tefsire istinaden, mevzuatın halihazır durumunda bu maddenin icaplarını, vergi muafiyeti tedbirleri almaksızın yerine getireceğini beyan etmiştir.

c) İsviçre Konfederasyon Hükümeti 9 ncü maddenin metnini aşağıdaki şekilde tefsir etmiştir:

1. Nakdî hisselerden elde edilen fonların transferi ile aynı hisseleri teşkil eden vagonların kira bedelinden doğan fonların transferi her türlü tek veya çok taraflı anlaşmalar dışında olarak yapılacaktır.

2. «EUROFİMA» Merkezinin bulunduğu memlekette gayri bir memleket piyasalarından yapılacak bir istikrazdan elde edilecek kıymetler, «EUROFİMA» nın vecibelerini yerine getirebilmesi için lüzumlu olan nispet dâhilinde bu memlekete transfer edilecektir.

d) Holânda Kraliyet Hükümeti kendini, mukavenenin 9 ncü maddesinin İsviçre Konfederasyon Hükümeti tarafından yapılan yukarıki tefsirine bağlı görmediğini beyan etmiştir.

III. - Mukavelenin 16 ncı maddesine uygun olarak yapılmış olan aşağıdaki hususlardan bilgi almışlardır:

a) Belçika Kraliyet Hükümeti, Fransa ve İtalya Cumhuriyetleri, Lüksemburg (Gran Düşeliği, Portekiz Cumhuriyeti ve İsviçre Konfederasyonu, Hükümetleri, Mukavelenin 16 ncı maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren mukavelenin mevkii tatbika konması için gereken tedbirleri almaya, aşağıda sayılan hususlar müstesna, hazır bulduklarını beyan etmişlerdir:

- Belçika Kraliyet Hükümeti için,
Madde 5, 7 a) ve b), madde 8 ve 14,
- Fransa Cumhuriyeti Hükümeti için,
Madde 7 a) ve b),
- İtalya Cumhuriyeti Hükümeti için,
Madde 3 b), 5, 7 a) ve b, madde 8, 9, 11 c) ve 14,
- Lüksemburg Gran Düşeliği Hükümeti için,
Madde 7 a) ve b) ve 8.

Mevzu bahis Hükümetler, bu maddelerle ilgili tedbirlerin, mukaveleyi tasdik ettikleri andan itibaren alınacağını bildirmişlerdir.

b) Avusturya Cumhuriyeti, Danimarka Krallığı, İspanya, Norveç, Holânda ve İsveç krallıkları ve Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti, Hükümetleri, Mukaveleyi tasdik ettikleri andan itibaren, Mukavelenin 16 ncı maddesinin yürürlüğe girmiş olması şartıyla, Mukavele yürürlüğe girince mevkii tatbika konulması için,

- Holânda Kraliyet Hükümeti için
5 ncı madde müstesna

Gerekli tedbirleri almaya hazır bulduklarını beyan etmişlerdir.

Mezkûr madde hususunda, Holânda Kraliyet Hükümeti, (16 ncı madde mucibince) Mukaveleyi mevkii tatbika koymuş olan Hükümetlerin Demiryolları İdarelerine ait hisselerin EUROFİMA'nın itibari sermayesinin % 80 ini teşkil etmesinden itibaren, 5 ncı maddede lüzum gösterilen tedbirlerin alınacağı hususunu beyan etmişlerdir.

c) Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti, Mukavelenin mevkii tatbika konması için gereken tedbirleri, Federal Cumhuriyet tarafından Mukavelenin tasdikinden sonra alacağını beyan etmiştir.

IV - İspanya, Fransa Cumhuriyeti, İtalya Cumhuriyeti, Norveç ve İsveç krallıkları, Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyeti, 8 Temmuz 1955 tarihinde Avrupa Münakalât Vekilleri Konferansının 1. No. lu mahdut grubunun vekilleri tarafından alınmış olan karara dayanarak, aralarında ve diğer imza sahibi Hükümetlerle olan münasebetlerinde Mukavelenin ve bugün imzalanan munzam protokol ve işbu protokolün Fransızca metinlerini, metinler arasındaki her hangi bir ihtilâf vukuunda esas metin olarak kabul edeceklerini beyan etmişlerdir.

İşbu Mukavele 20 . X . 1955 tarihinde Bern şehrinde tek nüsha olarak Fransızca, Almanca ve İtalyanca olarak tanzim edilmiştir. Mukavelenin bu asıl nüshası İsviçre Hükümeti arşivlerinde saklanacak ve İsviçre Hükümeti, Avrupa Münakalât Vekilleri Konferansına dâhil bütün Hükümetlere Mukavelenin tasdikli suretlerini tevdi edecektir.

